ROMÂNIA
JUDEŢUL COVASNA
COMUNA AITA MARE
CONSILIUL LOCAL

HOTĂRÂREA NR.73/2021
privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Aita Mare pe perioada 2021 – 2027

Consiliul local al comunei Aita Mare,

întrunit în şedinţa sa ordinară din data de 6 decembrie 2021,

având în vedere referatul de aprobare al primarului comunei Aita Mare şi proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Aita Mare pe perioada 2021 – 2027, iniţiat de primarul comunei Aita Mare,

văzând raportul compartimentului de resort din cadrul aparatului de specialitate al primarului comunei Aita Mare şi avizele comisiilor de specialitate din cadrul Consiliului local al comunei Aita Mare,

văzând parcurgerea procedurilor de transparenţă decizională prevăzute la art.7 din Legea nr.52/2003 privind transparenţa decizională în administraţia publică, republicată,

în conformitate cu prevederile art.129 alin.(2) lit. "b", art.129 alin.(4) lit."e", art.139 alin.(1) şi art.196 alin.(1) lit."a" din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

HOTĂRĂŞTE:

Articol unic: – Se aprobă Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Aita Mare pe perioada 2021 – 2027, anexă la prezenta hotărâre, din care face parte integrantă.

Aita Mare, la 6 decembrie 2021

Preşedinte de şedinţă
András BARABÁS

ROMÂNIA JUDEŢUL COVASNA COMUNA AITA MARE CONSILIUL LOCAL

Contrasemnează
Secretar general al comunei
István-Zsolt BARTA

CARTUȘ NECESAR DE ÎNSERAT PE ORICE HOTĂRÂRE A CONSILIULUI LOCAL AL COMUNEI, DUPĂ SEMNĂTURA PREȘEDINTELUI DE ȘEDINȚĂ ȘI CEA A SECRETARULUI GENERAL AL COMUNEI			
PROCEDURI OBLIGATORII ULTERIOARE ADOPTĂRII HOTĂRÂRII CONSILIULUI LOCAL AL COMUNEI NR.73/2021			
Nr. crt.	**Operațiuni efectuate**	**Data ZZ/LL/AN**	**Semnătura persoanei responsabile să efectueze procedura**
1	Adoptarea hotărârii *1) s-a făcut cu majoritate *2) ☒ simplă □ absolută □ calificată	06/12/2021	
2	Comunicarea către primarul comunei *2)	16/12/2021	
3	Comunicarea către prefectul județului *3)	15/12/2021	
4	Aducerea la cunoștință publică *4+5)	16/12/2021	
5	Comunicarea, numai în cazul celei cu caracter individual	___/___/2021	
6	Hotărârea devine obligatorie *6) sau produce efecte juridice *7), după caz	16/12/2021	

Extrase din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare

[1]) art.139 alin.(1): *"În exercitarea atribuțiilor ce îi revin, consiliul local adoptă hotărâri, cu majoritate absolută sau simplă, după caz"*

(2): *"Prin excepție de la prevederile alin.(1), hotărârile privind dobândirea sau înstrăinarea dreptului de proprietate în cazul bunurilor imobile se adoptă de consiliul local cu majoritatea calificată definită la art.5 lit.dd), de două treimi din numărul consilierilor locali în funcție.*

[2]) art.197 alin.(2): *"Hotărârile consiliului local se comunică primarului."*.

[3]) art.197 alin.(1), adaptat : *Secretarul general al comunei comunică hotărârile consiliului local al comunei prefectului în cel mult 10 zile lucrătoare de la data adoptării..;*

[4]) art.197 alin.(4): *Hotărârile.... se aduc la cunoștință publică și se comunică, în condițiile legii, prin grija secretarului general al comunei;*

[5]) art.199 alin.(1): *"Comunicarea hotărârilor...cu caracter individual către persoanele cărora li se adresează se face în cel mult 5 zile de la data comunicării oficiale către prefect";*

[6]) art.198 alin.(1): *"Hotărârile .... cu caracter normativ devin obligatorii de la data aducerii lor la cunoștință publică";*

[7]) art.199 alin.(2): *"Hotărârile... cu caracter individual produc efecte juridice de la data comunicării către persoanele cărora li se adresează."*

*1) Se completează cu numărul și anul hotărârii consiliului local.

*2) Se bifează tipul de majoritate cu care s-a adoptat hotărârea consiliului local.

Anexa 4b
Hotărârea nr. 73/2024

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI AITA MARE

PERIOADA 2021-2027

Datele de contact ale autorității locale:
Primăria și Consiliul Local Aita Mare
str. Principală, nr. 206
Aita Mare, 527005
județul Covasna

Telefon: 0267355533
E-mail: primariaaitamare1@gmail.com
Web: www. primariaaitamare.ro

Primar: Bihari Edömér
Viceprimar: Barabás András
Secretar: Barta István-Zsolt

Material realizat de societatea **VISORO EUROPE INC S.R.L.**
Sediul social: Cluj-Napoca, Colonia Sopor, nr. 33G, jud. Cluj
Punct de lucru: Târgu Mureș, str. Mărăști, nr. 18, ap.3, jud. Mureș
CUI : 39861081
Nr. Reg. Com.: J12/4067/2018

Telefon: 0744801281
E-mail: office@visoro-global.ro
Site: www.visoro-global.ro

Cuprins

Introducere 5
Privire de ansamblu asupra comunei 9
Aspecte geografice 9
Scurt istoric al comunei Aita Mare 10
Clima 10
Rețeaua hidrografică 11
Solurile 12
Vegetația, flora și fauna 13
Analiza Socio–Economică A Comunei 14
Evoluția demografică 14
Structura populației pe categorii de vârstă 16
Structura populației în funcție de sex 17
Structura populației în funcție de etnie 19
Structura populației în funcție de religie 20
Structura populației în funcție de nivelul de școlarizare 20
Natalitatea, mortalitatea și sporul natural 21
Alți indicatori demografici 22
Infrastructură și utilități 23
Agricultura și silvicultura 24
Alimentarea cu apă și canalizare 26
Alimentarea cu energie electrică și telefonie 26
Alimentarea cu gaze naturale 27
Gospodăria comunală 27
Instituții locale 27
Infrastructura educațională 28
Religie și confesiuni religioase 31
Monumente istorice 32
Cultură 33
Turism 34
Comerț 35
Cooperare și asociații 37
Servicii de sănătate 37
Servicii sociale 37
Prezentarea cadrului strategic 38
Strategia Europa 2030 și Agenda 2030 ONU 38
Politica regională și de coeziune a Uniunii Europene 41
Politica agricolă comună a Uniunii Europene 48
Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 50
Planul Național de Redresare și Reziliență 53
Planul de Dezvoltare Regională Centru 2021 - 2027 54
Prezentarea opiniei publice 57
Analiza SWOT a comunei 89
Stabilirea perspectivelor de viitor 98
Portofoliul proiectelor 101
Proiectul nr. 1 101
Proiectul nr. 2 102
Proiectul nr. 3 103
Proiectul nr. 4 104
Proiectul nr. 5 105

Proiectul nr. 6 106
Proiectul nr. 7 107
Proiectul nr. 8 108
Proiectul nr. 9 109
Proiectul nr. 10 110
Proiectul nr. 11 111
Proiectul nr. 12 112
Proiectul nr. 13 114
Proiectul nr. 14 115
Proiectul nr. 15 116
Proiectul nr. 16 117
Proiectul nr. 17 118
Proiectul nr. 18 119
Proiectul nr. 19 120
Proiectul nr. 20 121
Proiectul nr. 21 122
Proiectul nr. 22 123
Proiectul nr. 23 124
Proiectul nr. 24 125
Proiectul nr. 25 126
Proiectul nr. 26 127
Proiectul nr. 27 128
Proiectul nr. 28 129
Proiectul nr. 29 130
Proiectul nr. 30 131
Proiectul nr. 31 132
Proiectul nr. 32 133
Proiectul nr. 33 134
Proiectul nr. 34 135
Proiectul nr. 35 136
Proiectul nr. 37 138
Proiectul nr. 38 139
Proiectul nr. 39 140
Implementare și monitorizare 142
Bibliografie și surse web utilizate 144
Anexe 146

INTRODUCERE

Strategia poate fi definită ca acel cadru care ajută la stabilirea unei direcții unitare a unei comunități, pentru orientarea acesteia spre atingerea scopului principal și a obiectivelor stabilite, în funcție de resursele de care dispune. Cu alte cuvinte, prin intermediul **strategiei** o societate își stabilește obiectivele pe care aceasta și le propune spre realizare, în baza unor studii, cercetări și prognoze. Acțiunile trebuie astfel stabilite pentru a fi întreprinse pe diferite orizonturi de timp, luând în calcul și modul de alocare a resurselor în vederea menținerii competitivității și a dezvoltării viitoare a societății.

Strategia de Dezvoltare Locală este documentul prin care sunt analizate resursele locale în vederea gestionării acestora în cel mai eficient mod posibil pe termen scurt, mediu și lung. Acest document prezintă astfel acțiunile pe care administrația publică locală a comunei Aita Mare le va realiza pentru a crea condițiile necesare dezvoltării viitoare a localității, și relevă proiectele și oportunitățile pe care le oferă cadrul aderării României la Uniunea Europeană.

Ocupând un rol esențial în dezoltarea localității, prezenta **strategie** trebuie să fie elaborată în mod participativ, reflectând astfel cât mai fidel nevoile, opțiunile și deciziile cetățenilor, precum și disponibilitatea acestora de implicare în problemele comunității. La final, aceasta trebuie să reprezinte radiografia generală a comunei, detalierea direcțiilor strategice de dezvoltare și rezultatul implicării tuturor factorilor interesați, responsabili și relevanți de la nivelul comunei. Planul strategic lărgește perspectiva cunoașterii zonei – comunității, prin precizările și clarificările aduse, astfel încât toate oportunitățile de dezvoltare și de finanțare a proiectelor propuse să poată utiliza un plan strategic ca document de referință în planificarea, metodologia folosită, implementarea, monitorizarea și evaluarea măsurilor aplicate.

Planificarea strategică are ca punct de pornire inventarierea atât a resurselor existente, cât și a potențialului economic, social și demografic al localității. Inventarierea acestora, din punct de vedere temporal, se realizează atât pentru situația prezentă, cât și pentru trecut, în vederea învățării din experiențele anterioare, precum și pentru a putea obține prognoze în funcție de diferiți indicatori. A planifica strategic înseamnă a lua în calcul toți factorii care pot influența localitatea în mod pozitiv sau negativ, pentru a adopta politici de valorificare a celor pozitivi și de minimizare a celor negativi.

Planificarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Aita Mare se concentrează astfel pe următoarele caracteristici:

- identifică corectă situația reală a comunei și a comunității, și stadiul actual al acesteia;
- vizează dezvoltarea comunității, preluând exemplele de bune practici existente, cât și prin introducerea de noi oportunități de acțiune;
- abordează problemele la nivel macro și nu se concentrează pe cazurile izolate;
- aduce elemente noi în domeniul tehnic, managerial și financiar, adaptând experiențe care s-au dovedit de succes;
- generează resurse, stabilind o legătură directă între planificare și implementare;
- orientează dezvoltarea comunei în perioada 2021 – 2027;
- fundamentează accesul comunei la finanțarea din fondurile Uniunii Europene;
- reprezintă un instrument prin care autoritatea publică locală reușește să diminueze disparitățile de dezvoltare față de alte localități de același tip.

Întreg procesul de elaborare al prezentului document strategic de dezvoltare locală s-a realizat în concordanță cu realitățile și posibilitățile specifice comunei, cu păstrarea principiilor procesului de planificare strategică. Pe toată durata elaborării documentului, echipa de proiect a respectat toate cerințele metodologice, științifice și legale privind colectarea și prelucrarea datelor primare și secundare. Toate etapele și elementele colectării datelor statistice de pe teren, interviurile, au ținut cont și respectă normele deontologice și etice ale cercetărilor sociale și sunt conforme cu standardele internaționale recomandate.

Procedeul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Aita Mare a inclus câteva etape majore. Acestea sunt reprezentate schematic, în ceea ce urmează:

Etapa I

- **Pregătirea procesului de planificare**
- Au fost stabilite contactele inițiale cu reprezentanții Primăriei, responsabili de lansarea și coordonarea procesului de planificare strategică și familiarizarea acestora cu metodele și termenii procesului de planificare. Ca rezultat imediat, a fost aprobat un plan preliminar de lucru pentru perioada de planificare.

Etapa II

- **Analiza situației existente**
- Au avut loc întâlniri cu comunitatea locală, unde au fost identificate problemele existente, și s-au dezbătut măsurile necesare pentru atingerea obiectivelor. Tot în această etapă a avut loc colectarea datelor statistice. Au fost aplicate chestionare membrilor din comunitatea locală în ceea ce privește situația existentă și perspectivele de viitor ale localității, precum și gradul de mulțumire a locuitorilor.

Etapa III

- **Analiza SWOT**
- Au fost prelucrate informațiile obținute în etapa a doua, a fost întocmit profilul economic, social și cultural al comunității, s-a realizat analiza SWOT a fiecărui domeniu studiat, și au fost identificate problemele strategice, avantajele și dezavantajele localității în contextul regional, județean și național.

Etapa IV

- **Definirea viziunii și a obiectivelor strategice**
- A fost stabilită planificarea strategică, definirea viziunii, a obiectivelor strategice, identificarea oportunităților și obstacolelor în realizarea obiectivelor.

Etapa V

- **Structurarea strategiilor în programe și proiecte**
- A avut loc structurarea strategiilor/soluțiilor identificate în cadrul comunității locale în programe și proiecte, respectiv definitivarea Planului strategic de dezvoltare locală a comunei Aita Mare.

Etapa VI

- **Implementarea strategiei**
- Are loc implementarea și aplicarea strategiei elaborate, de către autoritatea publică locală.

Etapa VII

- **Monitorizare și evaluare**
- Aceasta este perioada de monitorizare a îndeplinirii obiectivelor stipulate în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală, și evaluarea stadiului de implementare a acesteia.

În ceea ce privește metodologia de lucru utilizată de către echipă în elaborarea prezentei documentații, menționăm:

- Analiza și interpretarea datelor:
  - Prin studierea documentelor existente, a fost creată o bază de date referitoare la evoluția comunei din ultimii ani, inclusiv stadiul la care acesta se află în prezent. Au fost colectate date de la Institutul Național de Statistică, din baza de date disponibilă în cadrul Primăriei Comunei Aita Mare, o serie de materiale/ studii de specialitate disponibile în mediul online, precum și alte materiale referitoare la viața socială și culturală a comunei.
- Întâlnire cu membrii grupurilor de interes local:
  - Pentru că părerea cetățenilor contează, pe lângă realizarea unor sondaje de opinie am considerat că este nevoie și de o discuție cu reprezentanții grupurilor de interes local din comună. Astfel, pe data de 11.12.2020 a avut loc o întâlnire publică la care au participat consilieri locali, angajați ai primăriei, reprezentați din partea instituțiilor de învățământ, reprezentanți ai cultelor religioase, administratori ai societăților comerciale, fermieri, etc. A fost încurajată exprimarea liberă a participanților asupra aspectelor ce le influențează viața în mod negativ, asupra principalelor probleme ale comunității lor, dar și identificarea unor posibile soluții sau perspective de dezvoltare. Scopul acestei întâlniri publice a fost determinarea celor mai stringente și importante aspecte ce trebuiesc îmbunătățite în viziunea localnicilor.
- Colectarea de date prin utilizarea unui chestionar de opinie:
  - Pentru a obține o imagine cât mai clară și detaliată asupra spectrului de probleme cu care se confruntă comuna Aita Mare și locuitorii acesteia, am formulat un chestionar cu 48 de întrebări. Chestionarele au fost adresate comunității locale atât în format fizic, cât și online, prin intermediul paginii de Facebook a primăriei (www.facebook.com/NAGYAJTA), cu ajutorul formularelor Google Forms. La întrebările formulate în cadrul chestionarului, au răspuns un număr de 78 de respondenți, pe parcursul lunii decembrie 2020. Rezultatele chestionarului, inclusiv structura întrebărilor, sunt prezentate într-un capitol distinct al strategiei.
- Analiza SWOT:
  - Analiza SWOT este un instrument managerial ce colectează și organizează informația permițând responsabililor să acționeze, să apere și să promoveze obiectivele în mod eficient, constituind astfel cea mai importantă tehnică managerială pentru înțelegerea poziției strategice a unei organizații/ instituții/ comunități.[1] Prin intermediul acestei metode, au fost identificate punctele tari ale comunei, punctele slabe, oportunitățile existente, și posibilele amenințări care pot influența dezvoltarea comunei. Punctele tari fac referire la mediul intern și reprezintă resursele și capacitățile de care comunitatea dispune, și care sunt superioare celor deținute de alte comunități similare. Punctele slabe fac referire tot la mediul intern și reprezintă resursele și capacitățile insuficiente/ de o calitate inferioară celor deținute de alte comunități similare. Oportunitățile se referă la mediul extern și reprezintă suma evoluțiilor favorabile ale mediului de ansamblu al țării, care oferă comunității posibilitatea de a se dezvolta într-o formă superioară pe ansamblu/ domenii de interes. Amenințările se referă tot la mediul extern, și reprezintă evoluțiile defavorabile ale acestuia, privite în ansamblu, care afectează capacitatea comunității de a atinge obiectivele strategice propuse.

1 Romanian Statistical Review nr. 5 / 2012, *„Analiza SWOT - instrument managerial pentru eficientizarea activității"*, Drd. Ivorschi Rodica, pag.58

Misiunea strategiei de dezvoltare locală este astfel de a mobiliza toate resursele de care comunitatea dispune (umane, materiale și financiare), dobândite la nivel local, regional și național pentru a implementa toate măsurile și proiectele propuse, astfel încât toate obiectivele să poată deveni realitate.

Este important ca acest document să asigure o sustenabilitate de lungă durată, dar și să deservească atât interesele administrației publice locale, ale operatorilor economici sau a asociațiilor, dar și interesele membrilor comunității. În procesul de absorbție a fondurilor naționale, dar și europene nerambursabile, strategia de dezvoltare locală, integrată cu documentațiile de urbanism și cele de planificare ale bugetului local constituie baza justificării necesităților, elementul de fond de la care încep să se concretizeze proiectele.

PRIVIRE DE ANSAMBLU ASUPRA COMUNEI

Amplasarea comunei Aita Mare în cadrul județului Covasna
Sursa foto: www.wikipedia.org

Teritoriul administrativ al comunei Aita Mare cuprinde Lunca Oltului, piemontul și o parte a versantului vestic al munților Baraolt[2]. Din punct de vedere administrativ, comuna Aita Mare face parte din județul Covasna, fiind situată în partea de nord-vest a acestuia.

Județul Covasna are o suprafață de 3710 km2, și reprezintă 1,6% din teritoriul țării. În ceea ce privește limitele actuale ale județului, trebuie să menționăm că acesta a fost organizat aproximativ pe limitele fostului comitat Trei Scaune (o mică parte din sud a trecut la județul Brașov), unitate administrativă care a funcționat între anii 1876 și 1920, și era organizată în 6 districte: două districte urbane – Sfântu Gheorghe și Târgu Secuiesc, și patru districte rurale – Kezdi, Miklosvar, Orbai și Sepsi.

Din punct de vedere al accesibilității, județul este situat la 20 km depărtare de Brașov, cel mai industrializat oraș din România, și la 200 km distanță de capitala României, de care este legat prin drum național și cale ferată[3]. Astfel, la nivel județean, aceasta se învecinează la nord cu județul Harghita, la nord-est cu județul Bacău, la est cu județul Vrancea, la sud-est cu județul Buzău, și la sud-vest cu județul Brașov.

Aspecte geografice

Principalele coordonate geografice care străbat teritoriul comunei Aita Mare sunt paralela de 45° grade 58′ minute latitudine nordică, și meridianul de 25° grade 38′ minute longitudine estică. Comuna se află la distanțe aproximativ egale față de principalele centre urbanistice importante: 40 km de municipiul Sfântu Gheorghe, 40 km de municipiul Brașov și 16 km de orașul Baraolt.

Legătura cu aceste centre urbane se realizează prin intermediul drumului județean DJ 13, a drumului național DN 13 și DN 11, și a drumului european E578[4].

Comuna Aita Mare cuprinde între limitele sale o suprafață

Amplasarea comunei Aita Mare în cadrul județului Covasna
Sursa foto: www.wikipedia.org

2 Site-ul Primăriei Comunei Aita Mare – www.primariaaitamare.ro/primaria
3 Planul POTSA – Strategia de Dezvoltare a Județului Covasna 2015 – 2020, pag. 7
4 Site-ul Wikipedia.org – ro.wikipedia.org/wiki/Aita_Mare,_Covasna

de 67,97 km² reprezentând astfel o suprafață de aproximativ 1,83% din teritoriul județului. Această suprafață este împărțită între cele două sate componente, satul Aita Mare și satul Aita Medie, aflat la o distanță de 4 km. Cele două localități sunt legate prin intermediul drumului județen DJ 121 A.

Scurt istoric al comunei Aita Mare

Aita Mare este unul dintre satele cele mai importante din Depresiunea Baraolt. Prima consemnare scrisă a localității Aita Mare datează încă din anul 1211, Aita Medie fiind amintită doar mai târziu, în anul 1459[5]. Numele satului Aita Mare apare prima dată menționat sub forma Castri Noilgiant în anul 1211. Tot printre primele mențiuni ale localității, figura și denumirea de Aitonul Mare (în maghiară Nagyajta, în traducere "Poarta Mare", în germană Aitau). Aita Mare a făcut parte din linia de fortificație menită să stăvilească incursiunile turcilor și ale tătarilor, linie ce pornește de la Racoșul de Jos și continuă cu Aita Mare, Belin, Ilieni și Ozun. În anul 1459 este consemnat sub numele de Nagayta.

În trecut, localitatea Aita Mare a fost și sediul scaunului Miklósvár. Cu ocazia recensământului din anul 1567, Aita Mare număra 61 de gospodării, astfel fiind una dintre localitățile cele mai populate din Trei Scaune de atunci. În a doua parte a secolului al XVIII-lea, aici s-a format o clasă mare de meșteșugari. În 1787 satul a primit licență națională de organizare de târguri, iar această tradiție a fost păstrată până în zilele noastre, organizându-se târgurile anuale, târgul de ziua Julianna, târgurile de ziua Înălțării și Sfânta Maria[6].

Renumele localității Aita Mare s-a răspândit datorită lui Kriza János, episcop unitarian, și colecționar de literatură populară secuiască, care s-a născut aici.

Satul Aita Medie este consemnat mai târziu, prima referire a acestuia realizându-se în anul 1459 sub numele de Kewzwepaijtha, iar în anul 1567 este amintit sub numele de Felaytha. În secolul al XVIII-lea, aici se regăsea grădina botanică a preotului reformat, polihistorului Benkő József (1740--1814), unde a cultivat peste 600 de plante. Omul de știință a fost, de asemenea, cultivatorul cu succes al științelor sociale și al naturii. Bustul său poate fi vizitat în cimitirul bisericii reformate de astăzi, aflate în centrul satului, creația sculptorului Petrovics István[7]. Localitatea Aita Medie apare în scris, începând cu anul 1602, sub forma actuală a numelui în limba maghiară – Kozepajta.

Clima

Clima în județul Covasna se încadrează în zona climatică temperat – continentală, cu influențe oceanice din vest (climă umedă și răcoroasă în zonele de munte, cu precipitații reduse și temperaturi scăzute în zonele mai joase).

Resursele climatice în zona comunei Aita Mare au o distribuție neuniformă datorită diversității condițiilor fizico-geografice din județ. Circulația generală a aerului este caracterizată prin frecvența mare a curenților de

5 Site-ul Aitus Regio - www.alutusregio.ro/index.php/ro/aita-mare
6 Site-ul Erdővidék Info – www.erdovidekinfo.ro/#startfromhere
7 Ibidem

aer temperat-continental dinspre est (cu precădere în sezonul rece). Astfel, temperatura medie anuală se situează în jur la 7,2°C, media lunii celei mai călduroase înregistrând 19°C (luna iulie), iar media lunii celei mai răcoroase înregistrând – 4,5°C (luna ianuarie). Umiditatea relativă este de aproximativ 78%, iar precipitațiile ating în jur de 675 mm col/apă. Cea mai mare cantitate de precipitații cade în luna iunie, valorile cele mai scăzute înregistrându-se în luna februarie. Direcția predominantă a vântului, în sezonul cald, este dinspre nord-vest, iar în sezonul rece dinspre nord-est.

Rețeaua hidrografică

Teritoriul județului Covasna dispune de o rețea hidrografică permanentă bine structurată și cu bogate acumulări în straturi acvifere. Sursele acvifere, alcătuite din depozite aluvionare, au rezerve importante și bogate. Izvoarele de ape minerale se găsesc răspândite pe întreaga suprafață a teritoriului județului Covasna. Cele mai multe izvoare de ape minerale se găsesc înșiruite de-a lungul a două linii orientate pe direcția nord-sud. Prima linie este situată pe versantul vestic al Munților Bodoc (Balvanyoș, Bixad, Micfalău, Malnaș Băi, Bodoc, Arcuș, Băile Șugaș), toate având ape carbogazoase, cloruro-sodice, bicarbonatate, potasice, calcice, magneziene, etc. Cea de-a doua linie, paralelă cu prima, apare în bazinul Râului Negru pe care se înșiruie, izvoarele carbogazoase de la Poian și Peteni[8].

Rețeaua hidrografică în județul Covasna
Sursa foto: www.harta.biz

Majoritatea râurilor izvorăsc din masivele muntoase, de unde se îndreaptă către depresiunile Târgu Secuiesc și Sfântu Gheorghe, fiind colectate de Olt și afluentul său principal, Râul Negru. Mai redusă este rețeaua Buzăului, al cărui curs superior, împreună cu afluenții săi principali Bâsca Mare și Bâsca Mică, traversează partea de sud-est a județului.

În limitele suprafeței sale, județul Covasna dispune de o rețea hidrografică relativ bogată în ceea ce privește numărul cursurilor de apă. Din punct de vedere hidrografic, toate cursurile de apă aparțin la două bazine de ordinul I (ai căror colectori sunt afluenți direcți ai Dunării) - Olt și Siret. Principala arteră hidrografică a județului este Râul Olt care parcurge cca. 150 km, în interiorul județului Covasna și colectează apele majorității râurilor ce străbat radial teritoriul județului.

Afluentul principal al Râului Olt este Râul Negru , care străbate partea estică a județului de la nord-est spre sud-vest pe o lungime de 106,3 km, adunându-și apele de pe versantul sudic al Munților Șandru Mare, de la o altitudine de 1280 m.

Această rețea hidrografică foarte bine dezvoltată, precum și bogăția apelor minerale cu diversitatea con-

8 Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, Agenția pentru Protecția Mediului Covasna – "Raport anual privind starea mediului", 2019

ținutului lor în săruri minerale, fac din județul Covasna un județ cu un potențial important de resurse de apă[9].

Teritoriul comunei Aita Mare este străbătut de două cursuri de apă, afluenți ai râului Olt: Pârâul Adânc și Râul Aita, ambele cu punct vărsare în localitate. Satul Aita Medie este străbătut de Râul Cocoșul, un afluent al Râului Aita, cu vărsare în amonte de Aita Medie. În anul 2003, pe teritoriul comunei, a fost înființată și o stație hidrometrică.

Solurile

Județul Covasna este situat într-o depresiune intramontană, și dispune astfel de o varietate de soluri destul de mare: de la solurile aluvionare din luncile râurilor, până la litosolurile puțin dezvoltate de pe culmile munților. Această diversitate rezultă din acțiunea complexă exercitată de condițiile litologice, formele de relief, factori hidrogeologici, hidrologici precum și cei topoclimatici.

Printre categoriile de sol, se întâlnesc: solurile montan brune (o altitudine de peste 1500 m, în zona de pădure), solurile brune și brune acide de pădure (regăsite cu precădere în zona muntoasă), solurile argiloiluviale podzolice (pe culmile largi și joase, pe versanții slab înclinați ai munților și în relieful depresionar), cernoziomurile levigate (se întâlnesc îndeosebi în jurul orașului Târgu Secuiesc și Câmpu Frumos), și solurile hidromorfe (în majoritatea pășunilor și fânețelor).

Pe de altă parte, zona comunei Aita Mare se situează la limita a două unități geologice și geomorfologice diferite. Culoarul Oltului și Bazinul Baraolt, format din depozite de tip molasă de vârstă Pliocenă, Pleistocenă și depozite Holocene. Zona de ramă a Munților Baraolt face parte din punct de vedere geologic din cadrul formațiunilor flișului cretacic (flișul intern).

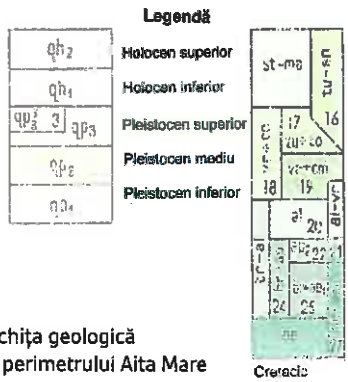

Schița geologică a perimetrului Aita Mare

Formațiunile fundamentului zonei depresionare sunt formate din formațiunile flișului cretacic (flișul intern), reprezentate prin formațiuni ale Cretacicului inferior, respectiv Neoconian, Barremian și Aptian (Pânza de Ceahlău). Umplutura Culoarului Olt și a Bazinului Baraolt, ca de altfel a întregii Depresiuni a Bârsei, este formată în principal din depozite pliocene de tip molasă, care stau discordant peste depozitele de fliș Cretacic.

Cuaternarul este dispus peste formațiunile pliocene și se dezvoltă într-un facies argilos continental, respectiv într-unul fluviatil-lacustru cunoscut în general la marginea bazinului, pe terasele înalte și în centrul bazinului, în zona de luncă. Tectonica: Structurile au fost implicate în mai multe orogeneze și afectate de tectonica disjunctivă, rupturală. Acestea formează sisteme de fracturi paralele pe direcția nord-sud și est-vest. Peste acest sistem de falii s-a format un alt sistem ruptural, pe diagonală, pe direcțiile NV–SE și NE–SV[10].

9 Ministerul Mediului. Apelor și Pădurilor, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, Agenția pentru Protecția Mediului Covasna – "Raport anual privind starea mediului", 2006

10 Strategia de Dezvoltare a comunei Aita Mare 2020, pag. 6

Vegetația, flora și fauna

Pe suprafața județului Covasna se află întinse păduri de foioase și rășinoase, precum și o bogată vegetație de luncă și șes. Suprafața ocupată de pădure, care astăzi acoperă cca. 44% din teritoriu, era în trecut mult mai extinsă. Munții sunt acoperiți de păduri de molid, fag și gorun, însă șesul depresiunilor este aproape lipsit de vegetație arboricolă, fiind acoperit de terenuri agricole și pajiști stepizate (cu următoarele specii sălbatice: păiuș, cinci degete, coada șoricelului, firuța, lumânare, pelin nemirositor). În zonele cu umiditate ridicată sunt prezente specii de plante, precum rogozul, papura, lintița, săgeata apei. În pâlcurile de pădure din zonele depresionare sunt prezente salcia, răchita, arinul negru și mesteacănul[11].

Având în vedere importanța științifică cât și raritatea unor specii de plante și formațiuni geologice, acestea au fost declarate monumente ale naturii și rezervații naturale. Dintre ele amintim: Meștecănișul de la Reci, Mlaștina Eutrofă Ozunca Băi, Valea Turiei, Muntele Puciosu cu Peștera de sulf Turia, izvoarele de ape minerale, precum și o mlaștină de turbă, Complexul de izvoare carbogazoase cu emanații de gaze și vegetație de mlaștină Valea Iadului – Turia[12].

Fauna se caracterizează prin existența mamiferelor cu potențial cinegetic precum: cerbul, ursul, râsul, veverița, mistrețul, lupul, căpriorul, iepurele și păsări precum ierunca, cocoșul de munte, alunarul, sitarii, mierla de piatră, fluturașul de piatră, cinteza alpină, fazanul colonizat, cănărașul. Dintre animalele de mici dimensiuni enumerăm popândăul, șoarecele de mișună, cioara grivă, vipera comună, șoarecele de munte, sălămâzdra carpatică[13].

11 Ministerul Afacerilor Interne, Departamentul pentru Situații de Urgență, Inspectoratul General Pentru Situații de Urgență, Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Mihai Viteazul" al Județului Covasna, *„Plan de analiză și acoperire a riscurilor al județului Covasna"*, 2016, pag. 27

12 Site-ul Institutului Județean de Statistică Covasna – www.covasna.insse.ro/despre-noi/despre-judetul-covasna/

13 Site-ul Stațiuni Balneare, www.statiunibalneare.com/obiective-turistice-in-statiunea-balneara-covasna-2020/

ANALIZA SOCIO–ECONOMICĂ A COMUNEI

Analiza socio-economică are rolul de a identifica situația existentă, cât și potențialul de dezvoltare al localității. Din acest motiv, capitolul anterior conține o scurtă prezentare a cadrului natural (aspecte geografice, climă, vegetație, soluri, hidrografie etc.). Aceste date influențează în mod evident dezvoltarea anumitor ramuri economice, iar, pe de altă parte, cadrul natural influențează decisiv introducerea rețelelor de utilități (apă-canalizare, gaz metan, drumuri de acces, etc.) și costurile asociate. Pentru o analiză mai detaliată, au fost culese date și informații din ultimii ani, din domeniile sociale și economice, precum: demografie, economie, infrastructură, educație, mediu, etc.

Evoluția demografică

Populația se definește ca o colectivitate de oameni care trăiesc pe un anumit spațiu geografic. Din punct de vedere socio-demografic, populația poate fi descrisă ca un subsistem social, care are în vedere numărul de locuitori, densitatea, structura pe vârste și sexe, nașterile și decesele, feminizarea și altele. Se cunoaște faptul că specificul unei comunități este dat de mărimea populației și caracteristicile sale demografice, socio-economice și de instruire[14].

Conform Strategiei de Dezvoltare Teritorială a României[15], în România se constată un mare declin demografic cauzat atât de reducerea ratei fertilității totale, cât și de valorile mari ale ratei mortalității infantile și de fluxurile migratorii intense de plecare din multe regiuni ale țării în ultimele două decenii. De asemenea, se constată procesul de concentrare a populației în spații puternic urbanizate și în cele urbanizate mai recent și, în paralel, depopularea spațiului rural, cu precădere al celui periferic.

Depopularea spațiului rural se întâlnește și la nivelul comunei Aita Mare, inclusiv în satul component, Aita Medie.

Conform ultimului recensământ, efectuat în anul 2011, în comuna Aita Mare trăiau 1.715 locuitori. Spre deosebire de recensământul efectuat în anul 2002, numărul populației a scăzut. Numărul persoanelor, conform celor 2 recensăminte, este ilustrat în următorul tabel:

Sat	Recensământ 2002	Recensământ 2011	Diferențe
Aita Mare	939	940	+ 1
Aita Medie	832	775	- 57
Total	**1.771**	**1.715**	**- 56**

Populația stabilă în comuna Aita Mare
Sursa: Institutul Național de Statistică – www.insse.ro

14 Vert Constantin, "Georgrafia Populației – teorie și metodologie", Editura Mirton. 2001
15 Strategia de Dezvoltare Teritorială a României - Studii de fundamentare, Raport de sinteză, 2014, pag. 4

Această scădere a populației poate fi identificată cu fenomenul de exod rural, respectiv de migrare a populației din zonele rurale, către zonele urbane. Cei care aleg această schimbare de mediu, sunt cu preponderență persoanele tinere, care aleg zonele urbane începând cu perioada adolescenței, când, după terminarea studiilor gimnaziale, trebuie să aleagă un liceu, și ulterior o facultate sau o universitate din orașele mai mari. Înafară de serviciile educaționale, cei care părăsesc mediul rural sunt deseori în căutarea unui loc de muncă, dat fiind faptul că în zonele rurale diversitatea acestora este consilderabil redusă. Alte motive mai pot fi considerate: căsătoria, oportunitățile de dezvoltare din mediul urban, nivelul ridicat al investițiilor, precum și o posibilitate mai mare de dezvoltare socială.

Deși anul 2011 este ultimul an în care a fost efectuat recensământul populației, Institutul Național de Statistică furnizează periodic date cu privire la mediul social în care trăim. Utilizând datele puse la dispoziție pentru ultimii ani, și raportându-ne la media județului, populația cu domiciliul în comuna Aita Mare număra astfel:

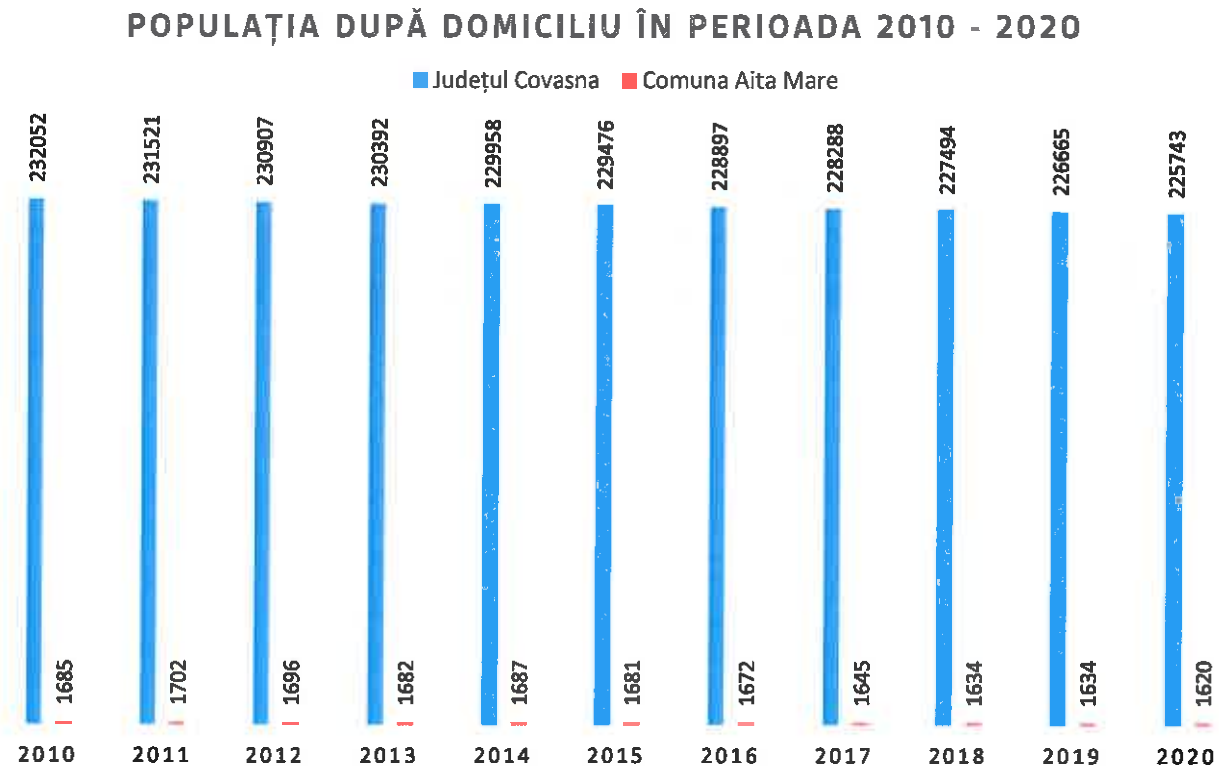

Structura populației după domiciliu, la nivelul comunei Aita Mare, raportat la județul Covasna – 2010-2020
Sursa: Institutul Național de Statistică – www.insse.ro

Astfel, conform datelor prezentate în tabelul de mai sus, se poate observa o scădere a numărului de persoane domiciliate în ultimii 10 ani, atât la nivelul Comunei Aita Mare, cât și la nivelul județului Covasna. Dacă în anul 2010, populația cu domiciliul în Comuna Aita Mare era de 1.685 persoane, în anul 2020 acest număr a scăzut, ajungând la 1.621 persoane (-64 persoane). La nivel județean, numărul populației domiciliate aici a scăzut cu 2,72 % (-6.309 persoane).

Structura populației pe categorii de vârstă

Structura populației în funcție de grupele de vârstă este utilă în descrierea tabloului morbidității și mortalității care diferă de la o grupă de vârstă la alta.

În ceea ce privește categoriile de vârstă din comuna Aita Mare, conform recensământului din 2011, situația se prezintă astfel:

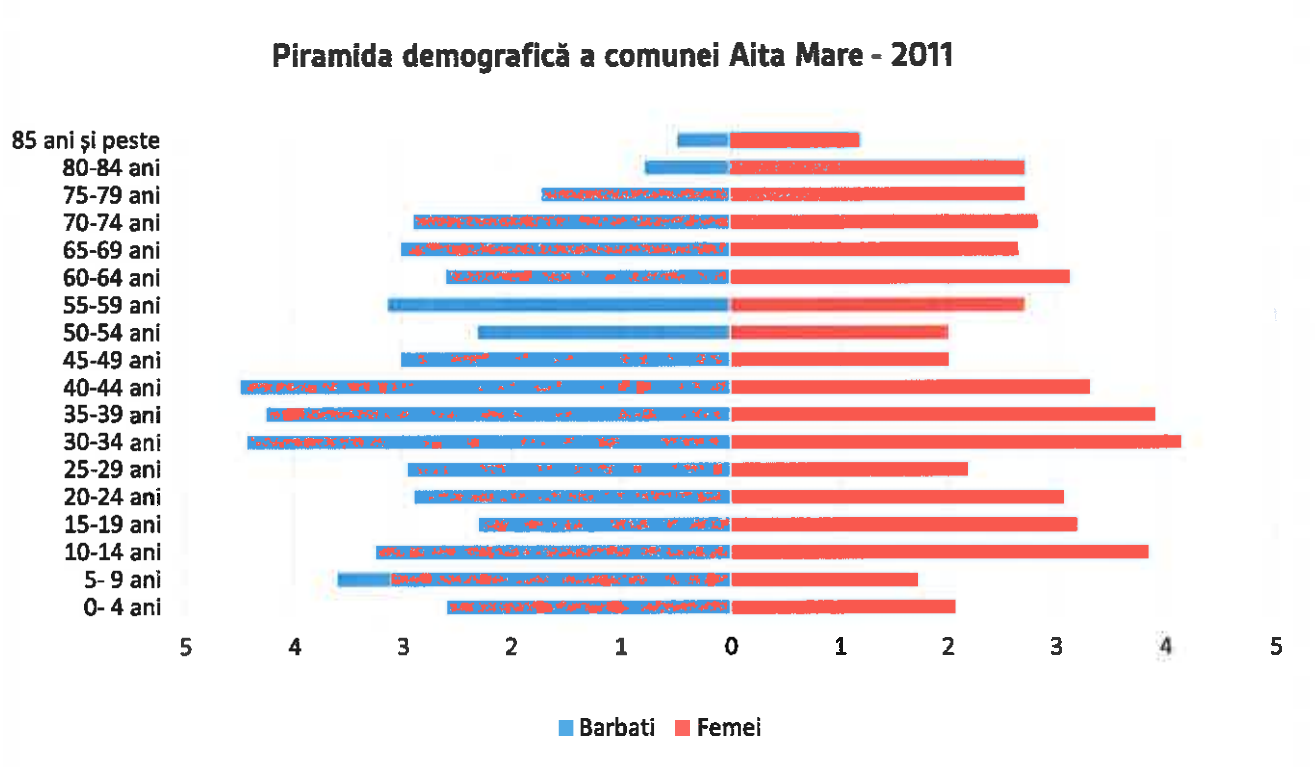

Structura populației pe grupe de vârstă la nivelul comunei Aita Mare, în anul 2011
Sursa: Institutul Național de Statistică – www.insse.ro

Structura populației pe grupe de vârstă poartă amprenta caracteristică a unui proces de îmbătrânire demografică, adică creșterea ponderii populației vârstnice și reducerea ponderii persoanelor în vârstă de 0-14 ani. Piramida demografică de mai sus evidențiază faptul că la nivelul comunei Aita Mare, la sfârșitul anului 2011, persoanele cu vârsta 30-34 ani dețin cea mai mare pondere, măsurând 8,56% din totalul populației. Ponderea cea mai scăzută o înregistrează persoanele cu vârsta de peste 80 de ani, însumând 1,65% din totalul populației.

Spre deosebire de rezultatele obținute în anul 2011, în anul 2020, structura populației pe categorii de vârstă, în comuna Aita Mare (după domiciliu), este următoarea:

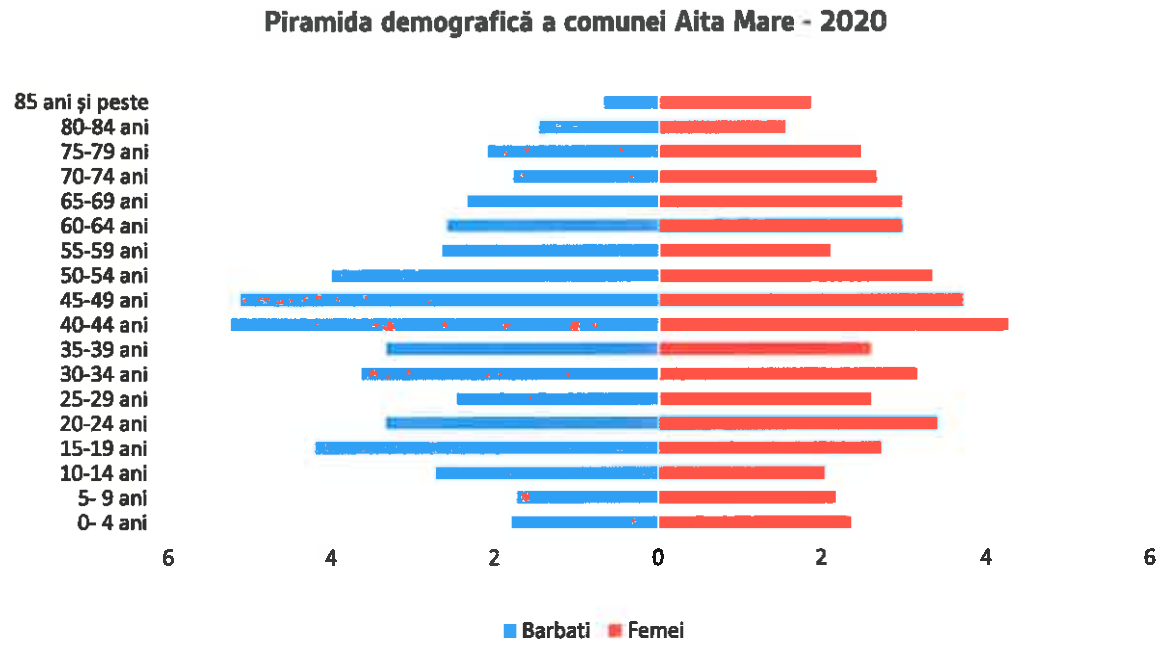

Structura populației pe grupe de vârstă la nivelul comunei Aita Mare, în anul 2020
Sursa: Institutul Național de Statistică – www.insse.ro

La nivelul comunei Aita Mare, la sfârșitul anului 2020 pe de altă parte, structura populației pe grupe majore de vârstă, evidențiază faptul că persoanele cu vârsta 40-44 ani dețin cea mai mare pondere, măsurând 9,5% din totalul populației. Persoanele cu vârsta de peste 80 de ani înregistrează ponderea cea mai scăzută, însumând 2,53%.

Structura populației în funcție de sex

Orice comunitate umană, după caracteristica calitativă sex, se împarte în două subpopulații, masculină și feminină, ale căror proprietăți sunt complementare. Această separare se poate face la nivel de localitate, zonă, țară, continent sau la scară mondială. Cunoașterea structurii populației după sexe este necesară pentru caracterizarea dimorfismului sexual, a echilibrului dintre sexe pentru fundamentarea unor măsuri de politică demografică bazate pe respectarea drepturilor persoanelor și colectivităților. Trebuie precizat faptul că structura populației după sexe trebuie combinată cu structura după vârstă, deoarece o serie de aspecte importante apar numai cu acest prilej. De pildă, așa numita „feminizare" a unei populații specifice – a populației rurale, a populației active dintr-o ramură industrială – are particularități semnificative în funcție de vârstă. Necesitatea cunoașterii structurii populației după vârstă și sex este ușor de intuit, dată fiind importanța acestor caracteristici în definirea rolului și locului fiecărei persoane în procesul reproducerii populației, al activității economice și, în general, al organizării sociale[16]. Studiul structurii populației în funcție de sexe are importanță și în cunoașterea riscurilor și a frecvenței bolilor la populația masculină față de cea feminină.

Referitor la structura populației comunei Aita Mare în funcție de sex, putem observa faptul că predomină

16 Vert Constantin, „Geografia populației – teorie și metodologie", Editura Mirton, 2001, pag. 91

populația de sex masculin, care, în anul 2011, a înregistrat o valoare de 870 de persoane din totalul populației comunei. În ceea ce privește populația de sex feminin, valoarea a fost de 845 de persoane.

Populația stabilă la nivelul comunei Aita Mare, în funcție de sex, anul 2011

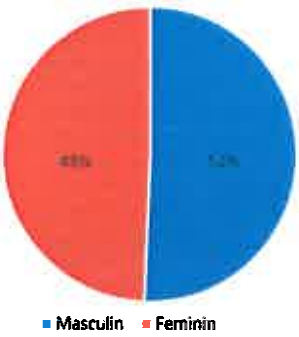

Populația stabilă, la nivelul comunei Aita Mare, în funcție de sex, anul 2011
Sursa: Institutul Național de Statistică – www.insse.ro

În ceea ce privește situația actuală, precum și evoluția datelor în perioada 2010 – 2020, vă prezentăm situația de mai jos. Se poate observa astfel că de-a lungul ultimilor 10 ani, luând în considerare populația din comuna Aita Mare după domiciliu, numărul populației de sex feminin a fost mereu mai scăzut față de numărul de persoane de sex masculin din localitate. Deși numărul de persoane a scăzut odată cu trecerea anilor, acest raport între persoanele de sex feminin și cele de sex masculin a rămas constant.

Populația după sex	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
Masculin	847	862	860	856	854	850	847	841	839	841	829
Feminin	838	840	836	826	833	831	825	804	795	793	791
Total	1.685	1.702	1.696	1.682	1.687	1.681	1.672	1.645	1.634	1.634	1.620

Evoluția populației de la nivelul comunei Aita Mare, după sex, în intervalul 2010-2020
Sursa: *Institutul Național de Statistică – www.insse.*

Populația după domiciliu la nivelul comunei Aita Mare, în funcție de sex , în intervalul 2010-2020

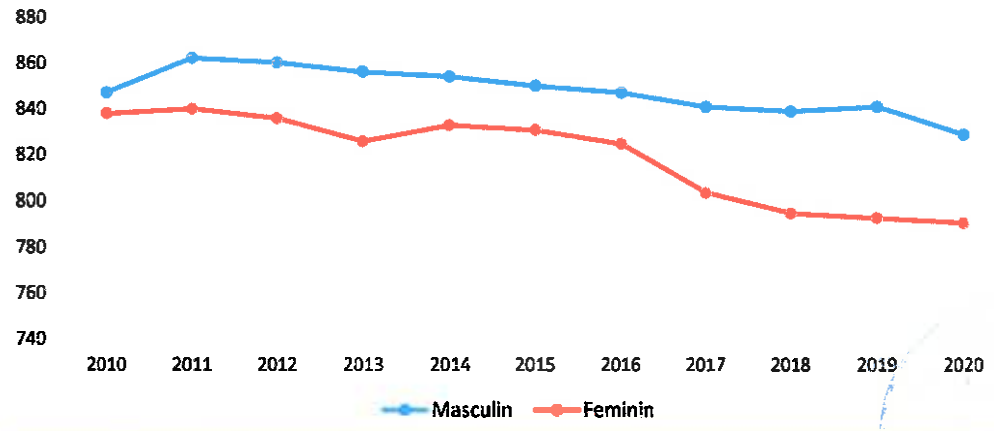

Evoluția populației de la nivelul comunei Aita Mare, după sex, în intervalul 2010-2020
Sursa: *Institutul Național de Statistică – www.insse.ro*

Structura populației în funcție de etnie

În România trăiesc alături de comunitatea românească diferite comunități etnice, cu tradiții culturale, lingvistice și religioase specifice. Regiunile cu cea mai mare diversitate etnică din România sunt Transilvania, Banatul, Bucovina și Dobrogea.

Conform recensământului din anul 2011, populația minoritară reprezintă un procent de circa 11% din totalul de 20,1 milioane de locuitori. Cele mai importante minorități din România sunt cea maghiară, fiind urmați de romi, ucraineni, germani, turci, ruși-lipoveni, și cu sub 1% pondere din minoritari – tătari, sârbi, slovaci, bulgari, croați, greci, evrei, italieni, polonezi, cehi și alte minorități[17]. De asemenea în România se află si comunități de arabi, afro-români, chinezi, vietnamezi, indieni, pakistanezi etc.

În comuna Aita Mare, populația stabilă din localitate, în conformitate cu recensământul efectuat în anul 2011, se împarte în următoarele categorii, în funcție de etnie: români, maghiari, și cu apartenență etnică necunoscută. Distribuția acestora în cadrul localității, în funcție de numărul de persoane, este redat de graficul de mai jos.

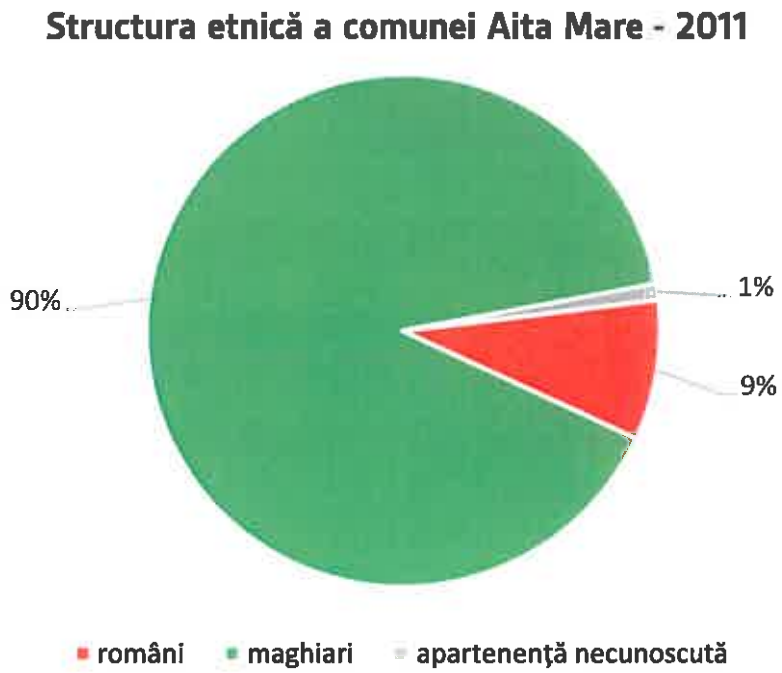

Structura etnică a populației din comuna Aita Mare
Sursa: *Recensământul populației 2011- www.recensamantromania.ro*

După cum se poate observa din graficul de mai sus, din datele publicate în conținutul Recensământului populației din anul 2011, la nivelul comunei Aita Mare predomină populația de etnie maghiară, reprezentând 90,15% din efectivul populației acestei comune. Populația de etnie română din cadrul comunei reprezintă 8,86% din totalul populației. De asemenea, la nivelul comunei, există un procent de 0,99%, aparținând unei categorii etnice necunoscute.

17 Site-ul Wikipedia.org, www.wikipedia.org/wiki/Comunit%C4%83%C8%9Bi_etnice_%C3%AEn_Rom%C3%A2nia

Structura populației în funcție de religie

Într-o comunitate, religia asigură coeziunea socială, prin ansamblul de idei, valori și norme necesare oamenilor pentru a-și forma o identitate comună. Este liantul unui grup oferind un ansamblu de valori comune.

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor din comuna Aita Mare sunt de religie reformată, în procent de 51,55%. Alte religii, prezente la nivelul comunei, sunt: religia unitariană, în procent de 27,41%, religia ortodoxă, în procent de 9,59%, religia romano-catolică, în procent de 7,89%. Pe lângă acestea există și minorități de: lutherani (0,99%), greco-catolici (0,41%), martorii lui Iehova (0,29%), penticostali (0,18%), iar un procent de 0,70% sunt persoane fără religie. Pentru 0,99% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

Populația în funcție de religie la nivelul comunei Aita Mare

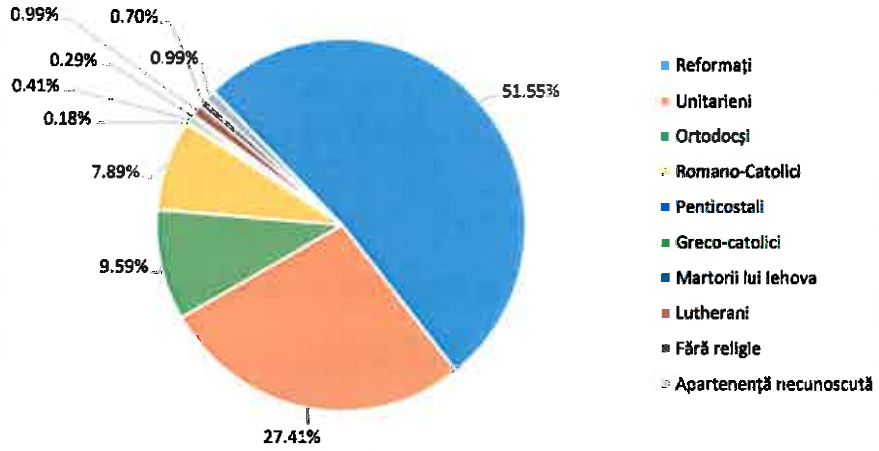

Structura populației în funcție de religie
Sursa: *Recensământul populației 2011- www.recensamantromania.ro*

Structura populației în funcție de nivelul de școlarizare

Un alt aspect important, relevant pentru prezenta Strategie în ceea ce privește populația din comuna Aita Mare, este și nivelul de școlarizare al acesteia.

Conform datelor prelucrate în anul 2011, odată cu efectuarea recensământului, pentru populația stabilă a comunei Aita Mare, s-au identificat următoarele categorii, astfel:

Nivel educație – anul 2011	Număr persoane	Pondere din total persoane
Studii de masterat și doctorat	2	0,14%
Studii de universitare de licență	69	4,50%
Studii post-liceal și școli de maiștrii	12	0,78%
Studii liceale	258	16,80%
Studii profesionale și de ucenici	243	15,82%
Studii gimnaziale	773	50,32%
Studii primare	131	8,52%
Fără studii	48	3,12%
Total	**1536**	**100%**

Sursa: *Recensământul populației 2011- www.recensamantromania.ro*

După cum putem observa din datele obținute în urma Recensământului populației din anul 2011, la nivelul comunei Aita Mare predomină populația absolventă de studii gimnaziale, cu un procent de 50,32% din totalul populației, adică 773 de locuitori. La polul opus, se situează persoanele absolvente de studii de masterat și doctorat, reprezentând 0,14% din totalul populației, adică 2 persoane. De asemenea, au absolvit studii universitare de licență 4,50% dintre locuitori (69 de persoane), studii post-liceale și școli de maiștrii 0,78% dintre locuitori (12 persoane), studii liceale 16,80% dintre locuitori (258 de persoane), studii profesionale și de ucenici 15,82% dintre locuitori (243 de persoane), studii primare 8,52% dintre locuitori (131 de persoane). De asemenea, la nivelul comunei Aita Mare există 48 de persoane fără studii, reprezentând 3,12% din totalul populației. Pentru o mai bună vizualizare a datelor, acestea au fost reprezentante astfel:

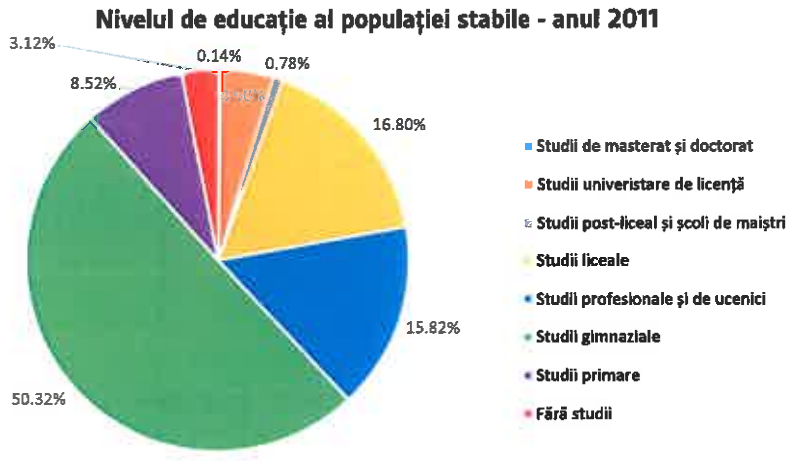

Nivelul de educație al populației de la nivelul comunei Aita Mare – Anul 2011
Sursa: Recensământul populației 2011- www.recensamantromania.ro

Natalitatea, mortalitatea și sporul natural

Natalitatea este un fenomen demografic, complex, de importanță biologică, socială, politică, culturală, sanitară, legislativă, ce exprimă frecvența sau intensitatea nașterilor în cadrul unei populații sau subpopulații dintr-un anumit teritoriu și o anumită perioadă de timp[18]. Perioada de timp analizată de noi, cuprinde informații din ultimii 10 ani (respectiv perioada 2010-2020), colectate de către autoritatea publică locală din comuna Aita Mare.

Mortalitatea măsoară totalitatea deceselor în cadrul unei populații pe parcursul unei perioade definite de timp. Mortalitatea este indicatorul cel mai sensibil influențat de factori socio□economici și biologici (mediul ambiant, stilul de viață), precum și de serviciile de sănătate[19]. La fel ca și în cazul natalității, pentru a analiza indicii de mortalitate din comuna Aita Mare, vom utiliza datele existente în cadrul autorității publice locale, pe cea mai recentă perioadă, de 10 ani.

Sporul natural este un indicator demografic dependent de natalitate și mortalitate și se calculează pe baza diferenței dintre rata de natalitate și rata de mortalitate generală într□o anumită perioadă de timp, sau diferența dintre numărul născuților vii și cel al deceselor în rândul unei populații determinate într□o

18 Raport Național privind Starea de Sănătate a Populației României - 2019, pag.15
19 Ibidem, pag.41

perioadă de timp. Când nașterile de copii vii depășesc numărul de decese, se obține un spor natural pozitiv, cunoscut, de asemenea, sub denumirea de creștere naturală. Sporul natural negativ, sau scăderea naturală, apare atunci când nașterile de copii vii sunt în număr mai mic decât numărul de decese[20].

Numărul de născuți vii, și de persoane decedate în comuna Aita Mare, în ultimii 10 ani, arată astfel:

An	Număr născuți vii	Număr persoane decedate	Sporul natural
2010	18	27	-9
2011	11	29	-18
2012	21	20	+1
2013	10	21	-11
2014	8	26	-18
2015	16	36	-20
2016	11	37	-26
2017	10	27	-17
2018	14	23	-9
2019	0	20	-20
2020	0	19	-19
Total	**119**	**285**	**-166**

Sursa: *Recensământul populației 2011- www.recensamantromania.ro și date locale*

După cum se poate observa din tabelul de mai sus, sporul natural a fost predominant negativ, ceea ce înseamnă că în ultimii ani, numărul deceselor a înregistrat valori mult mai mari față de numărul de nașteri. Cea mai mare diferență între cei doi indicatori demografici s-a înregistrat în anul 2016, când s-au înregistrat cu 26 mai multe decese, față de numărul de nașteri vii. Cu toate acestea, conform datelor prelucrate putem observa faptul că în anul 2012, sporul natural a fost pozitiv, înregistrându-se un număr mai mare de nașteri, decât de decese.

Pentru a ilustra diferența dintre cele două mișcări naturale ale populației, datele au fost prelucrate astfel:

Evoluția numărului de nașteri și decese în perioda 2010 - 2020
Sursa: *Recensământul populației 2011- www.recensamantromania.ro și date locale*

Alți indicatori demografici

Date precum numărul de căsătorii sau de divorțuri din localitate, precum și numărul de persoane care își stabilesc domiciliul în comună Aita Mare sau din comuna Aita Mare în alte localități, reprezintă informații relevante pentru prezenta strategie.

Raportându-ne la același interval de timp, respectiv perioada 2010 – 2020, în ceea ce privește căsători-

20 Site-ul Comisiei Europene, www.ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Population _statistics _at _regional_level/ro& oldid =152579

ile din comuna Aita Mare, a fost înregistrat un număr de 53 acte de căsătorie. Anul 2017 a fost cel mai prolific, când au fost înregistrate 9 de acte de căsătorie. Cel mai scăzut număr a fost înregistrat în anul 2011, când a fost efectuată doar o căsătorie.

În paralel, în ceea ce privește divorțurile, conform datelor publicate de Institutul Național de Statistică, în perioada 2010 – 2019 a fost înregistrat un număr total de 15 de acte de divorț. Cele mai multe divorțuri ale locuitorilor din comuna Aita Mare s-au înregistrat în anul 2019 – 5 divorțuri/an, iar cele mai puține s-au înregistrat în anul 2011 – 1 divorț[21].

Deși, fără îndoială este prezent în comună, conform statisticilor oficiale, fenomenul migrației influențează în mică măsură evoluția numărului populației. Numărul persoanelor care se mută definitiv din comună între anii 2010 și 2020 este de 258 persoane, pe când numărul celor care se mută aici este de 3 persoane. Pe de o parte se poate presupune că o parte din migrație nu apare în statisticile oficiale, pe de altă parte evidența locală nu urmărește în timp real migrațiile.

Infrastructură și utilități

Regiunea Centru, în care este integrat și județul Covasna, are parte de un privilegiu privind accesibilitatea și conexiunile în ceea ce privește transportul, cu celelalte regiuni ale țării, precum și cu restul Europei.

Județul Covasna este străbătut de E574 și E578 (DN11, respectiv DN12), drumuri care fac legătura între Regiunea Centru și Moldova, iar al doilea conectând estul regiunii, la rețeaua de drumuri europene. Conform Direcției Regionale de Drumuri și Poduri Brașov[22], lungimea totală a rețelei de drumuri naționale din județul Covasna este de 303,786 km, județul fiind străbătut în principal de: DN2D, DN10, DN11, DN11B, DN11C, DN12 și DN13E. Pe lângă drumurile naționale și județene, există și 304 km de drumuri comunale, care străbat județul Covasna.

Comuna Aita Mare este poziționată geografic în partea de vest a județului Covasna, în bazinul Baraolt, la granița cu județul Brașov. Comuna se află la distanțe aproximativ egale față de principalele centre urbane din zonă: la 37 km față de municipiul reședință de județ Sfântu Gheorghe, la 40 km de municipiul Brașov și la 15 km de orașul Baraolt. Din acest punct de vedere, existând o accesibilitate sporită.

Comuna Aita Mare este străbătută de 10 km de drum județean asfaltat, de aproximativ 6 km de drum comunal și de 2 km de drum forestier. Drumul județean 121A, în direcția Valea Crișului, nu este asfaltat. Celelalte drumuri, care străbat comuna Aita Mare, sunt pietruite.

Locuitorii comunei Aita Mare beneficiază de servicii de transport în comun cu autobuzul din oră în oră, acesta fiind disponibil în comuna Apața, din județul Brașov, și de transport în comun cu autobuzul la un interval de 3 ore, din Aita Mare către Sfântu Gheorghe și Baraolt. Satul Aita Medie nu este izolat din punct de vedere al legăturilor de transport, și de aici, existând câte o cursă, pe zi, către municipiul Sfântu Gheorghe.

În ceea ce privește transportul feroviar, comuna Aita Mare nu beneficiază și de prezența infrastructurii feroviare pe teritoriul său, cea mai apropiată gară situându-se la o distanță de 2 km de centrul comunei, în localitatea Apața, din județul Brașov. Această gară deservește atât transportului de persoane, cât și celui de mărfuri[23].

21 Informații prelucrate pe baza rezultatelor Recensământul populației 2011- www.recensamantromania.ro
22 Site-ul Direcției Regionale de Drumuri și Poduri Brașov, www.brasov.cnadnr.ro/ro/subunitati/sdn-sf%C3%A2ntu-gheorghe
23 Site-ul Companiei Naționale de Căi Ferate, www.cfr.ro/index.php/ct-menu-item-81

Influențate, în primul rând, de caracteristicile cadrului natural, principalele tipuri de activități umane, specifice comunei, sunt: agricultura, creșterea animalelor, exploatarea resurselor forestiere și, într-o proporție mai scăzută, turismul.

Suprafața totală a comunei Aita Mare este de 6.797 hectare, divizate în terenuri agricole, pădure și suprafețe acoperite cu vegetație forestieră.

Din punct de vedere al divizării teritoriului intravilan, locuințele reprezintă principala funcție în intravilanul localității. Astfel, curțile și construcțiile ocupă o suprafață totală de 108 hectare, apele străbat comuna Aita Mare pe o suprafață de 12 hectare, drumurile și căile ferate ocupă o suprafață de 3 hectare, iar terenul neproductiv al comunei Aita Mare este de 4 hectare.

Utilitatea terenului	Suprafață (hectare)
Teren agricol	4.236
Teren arabil	1.381
Pășuni	1.012
Fânețe	1.821
Livezi și pepiniere pomicole	22
Păduri și suprafețe acoperite cu vegetație forestieră	1.639
Ocupată cu ape, bălți	12
Curți și construcții	108
Drumuri și căi ferate	3
Teren neproductiv	4

Sursa: Date locale

Conform datelor publicate de Institutul Național de Statistică, în anul 2019 existau 814 locuințe la nivelul comunei Aita Mare. Dintre acestea, 801 se aflau în proprietate privată, iar 13 în proprietate publică.

Agricultura și silvicultura

România are 6-a cea mai mare suprafață agricolă utilizată dintre țările membre ale Uniunii Europene, și este printre primii 10 exportatori mondiali de grâu și porumb. Pe cealaltă parte, agricultura este insuficient mecanizată, fiind afectată de fragmentarea proprietății agrare, lipsa capitalului și a sistemelor de irigații, precum și de lipsa educației profesionale a lucrătorilor agricoli[24].

În ceea ce privește silvicultura, atunci când amintim de ea, ne referim mai exact la două lucruri diferite, respectiv pădure și fond forestier. Pădurea reprezintă o sursă importantă de materii prime, care sunt utilizate în

24 Site-ul Profit.ro - www.profit.ro/stiri/social/analiza-romania-are-6-a-cea-mai-mare-suprafata-agricola-utilizata-dintre-tarile-ue-dar-o-productie-slaba-din-lipsa-de-bani-instalatii-si-fermieri-pregatiti-16828061

toate ramurile economice. Convențional, materiile prime produse de pădure sunt împărțite în două categorii: produse lemnoase și produse nelemnoase (produse accesorii). Printr-o gestiune adecvată a fondului forestier, prin tehnicile și lucrările specifice silvice, calitatea și cantitatea acestor produse poate fi mult superioară[25]. Județul Covasna este renumit astfel pentru dimensiunea suprafețelor împădurite, care permit exploatarea lemnului, și, implicit, dezvoltarea economiei zonale.

Suprafața fondului forestier al județului Covasna este de 171.300 hectare, ceea ce reprezintă 2,6% din totalul forestier național. Volumul de lemn recoltat este în creștere continuă. Pe lângă terenurile utilizate în agricultură, comuna Aita Mare dispune de un fond forestier semnificativ, acesta reprezentând o resursă importantă pentru comună.

Speciile de arbori caracterisitice pădurilor din zona comunei Aita Mare sunt: bradul (pinul, bradul argintiu, molidul), fagul, carpenul, ulmul și stejarul.

În concordanță cu datele publicate de Institutul Național de Statistică, suprafața județului Covasna măsoară 370.980 hectare, fiind ocupată, în principal, de terenuri agricole și neagricole.

Comuna Aita Mare are o suprafață agricolă totală raportată de 4.326 hectare. Agricultura, susținută de creșterea animalelor și cultivarea plantelor, reprezintă activitatea economică de bază a comunei Aita Mare.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, terenurile sunt repartizate astfel: suprafețe arabile (1381 hectare); pășuni (1012 hectare); fânețe (1821 hectare) și livezi și pepiniere pomicole (22 hectare).

Modul de utilizare al suprafeței agricole la nivelul Comunei Aita Mare (ha)

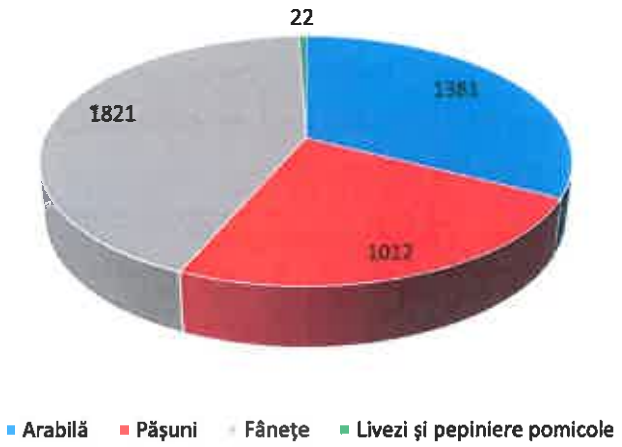

Sursa: Institutul Național de Statistică – www.insse.ro

Conform aceleași surse, principalele culturi existente la nivelul comunei Aita Mare sunt: grâul și secara, cultivate pe o suprafață de 300 hectare; porumbul boabe, cultivat pe o suprafață de 290 hectare; sfecla de za-

25 Site-ul Forest Design - https://www.forestdesign.ro/index.php/ro/blog/64-silvicultura-rol-si-importanta

hăr, cultivată pe o suprafață de 40 hectare; cartofi, cultivați pe o suprafață de 120 hectare și legumele, cultivate pe o suprafață de 10 hectare.

Principalele culturi	Suprafață (hectare)
Grâu și secară	300
Porumb boabe	290
Sfeclă de zahăr	40
Cartofi	120
Legume	10

Sursa: Institutul Național de Statistică – www.insse.ro

Pe lângă agricultură, creșterea animalelor reprezintă una dintre activitățile predominante la nivelul comunei Aita Mare. Astfel, conform Institutului Național de Statistică, s-au înregistrat următoarele date:

	Bovine	Oi	Porcine	Păsări
Număr de animale	1047	1276	1368	9200

Sursa: Institutul Național de Statistică – www.insse.ro

Alimentarea cu apă și canalizare

Accesul la apă potabilă, și servicii de canalizare reprezintă servicii esențiale în viața oamenilor, servicii de care toată lumea ar trebui să beneficieze pentru un trai bun. Astfel, existența unei infrastructuri edilitare dezvoltate și distribuite uniform la nivelul așezărilor din județul Covasna, reprezintă o condiție esențială pentru asigurarea unui nivel ridicat al calității vieții cetățenilor.

Potrivit datelor furnizate de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor publice și Administrației, lungimea totală a rețelei de apă, de la nivelul județului Covasna era în anul 2018 de doar 176 km[26], cea mai scăzută de la nivelul Regiunii Centru.

La nivelul comunei Aita Mare, 432 de locuințe sunt conectate la rețeaua publică de apă, dar nicio locuință nu este conectată la rețeaua publică de canalizare.

Alimentarea cu energie electrică și telefonie

În cadrul statelor membre ale Uniunii Europene, inclusiv în România, locuitorii au dreptul ca locuința lor să fie racordată la rețeaua locală de distribuție a energiei electrice, iar apoi să fie aprovizionată cu electricitate. Racordarea va fi executată de către operatorul de rețea desemnat să gestioneze infrastructura energetică din zona respectivă[27].

26 Site-ul Primăriei Orașului Covasna, www.primariacovasna.ro/fileadmin/documents/ro/00_proiecte_hot_exp_ motive/2018 /0329/ph01a.pdf

27 Site-ul Europa Ta – www.europa.eu/youreurope/citizens/consumers/internet-telecoms/telecommunication-services/index_

Din punct de vedere al alimentării cu energie electrică, în comuna Aita Mare există 796 de locuințe înregistrate în evidențele locale ca fiind racordate la rețeaua publică. Principalul furnizor de servicii din această zonă este societatea Electrica Furnizare S.A.

Un alt serviciu indispensabil, îl reprezintă serviciile de telecomunicații, respectiv de telefonie fixă sau mobilă. Din punct de vedere al serviciilor de telefonie, pe raza comunei Aita Mare, acestea sunt prezente și asigurate de următoarele societăți: Telekom România Communications S.A., Orange România S.A și Vodafone România S.A.

Alimentarea cu gaze naturale

Pentru că ne aflăm într-o societate în continuă dezvoltare, considerăm că accesul la utilitățile de bază este prioritar, înaintea altor tipuri de investiții. La momentul actual, locuitorii din comuna Aita Mare folosesc pentru încălzire și prepararea hranei calde cobustibili fosili, respectiv lemne de foc, cărbuni, sau gaze lichefiate. Acești combustibili creează disconfort, poluează mediul și contribuie la defrișarea pădurilor. În termeni de cost suportat de gospodărie pe factură, lemnul este cel mai convenabil, însă la mică distanță față de gaz.

Data fiind volatilitatea prețului lemnului pentru foc pe piață și diferențele mari care se pot înregistra de la o regiune la alta, și de la un anotimp la altul, este foarte posibil ca acele costuri înregistrate de consumatori pentru a achiziționa lemn de foc în vederea asigurării nevoii de confort termic în locuință să fie superioare gazelor naturale.

La nivelul județului Covasna, numărul comunităților în care se distribuie gaze naturale este mic (13 la nivelul anului 2013, reprezentând 28,9 % din totalul localităților). Din lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor din mediul rural în Regiunea Centru, doar aproximativ 2% se regăsesc la nivelul județului Covasna.

Gospodăria comunală

În ceea ce privește activitatea de colectare a deșeurilor, la nivelul comunității există încheiat un contract cu operatorul S.C. TEGA S.A., comuna Aita Mare făcând parte din Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Ecosepsi. Deșeurile sunt colectate selectiv, și sunt preluate săptămânal, în ziua de luni (deșeurile se preiau prin metoda 1 cu 1, respectiv într-o săptămână se preia deșeul menajer, și în cealaltă deșeul selectat colectiv).

Instituții locale

Comuna Aita Mare este unitatea administrativ-teritorială cu personalitate juridică, care posedă un patrimoniu și are inițiativă în ceea ce privește administrarea intereselor publice locale, exercitând, în condițiile legii, autoritatea în limitele administrativ-teritoriale stabilite[28].

---

ro.htm

28 Site-ul Camerei Deputaților, www.cdep.ro/pls/dic/site2015.page?id=339&idl=1&par1=7

În conformitate cu prevederile Constituției României[29] și ale Ordonanței de Urgență nr. 57/2019 privind codul administrativ[30], administrația publică a comunei Aita Mare se întemeiază pe principiile autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității administrației publice locale, legalității și consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit. Primăria comunei Aita Mare este o instituție publică organizată precum o structură funcțională cu activitate permanentă, formată din: primar, viceprimar, secretar al comunei și Aparatul de specialitate al primarului, care duce la îndeplinire hotărârile consiliului local și dispozițiile primarului, soluționând problemele existente la nivelul comunității.

Activitățile derulate în cadrul unității administrativ teritoriale a comunei Aita Mare sunt asigurate de către doi demnitari (primar și viceprimar, aleși în condițiile legii), 4 funcționari publici și 12 angajați ca personal contractual. Viceprimarul este subordonat primarului și înlocuitorul de drept al acestuia, care îi poate delega atribuțiile sale. În exercitarea atribuțiilor ce îi revin, primarul emite dispoziții, iar consiliul local emite hotărâri.

În conformitate cu legislația în vigoare, Consiliul local al comunei Aita Mare, este autoritatea deliberativă a administrației publice, care funcționează autonom, asigură realizarea autonomiei le și rezolvarea treburilor publice.

Primarul îndeplinește o funcție de autoritate publică, acesta fiind șeful administrației publice locale și al aparatului de specialitate al autorității administrației publice, pe care îl conduce și îl controlează.

Infrastructura educațională

Clădirile, sălile de clasă, laboratoarele și dotările – într-un cuvânt, infrastructura educațională - constituie elemente vitale ale mediilor de învățare din școli și universități. Rezultatele cercetărilor în domeniu sugerează că infrastructura de foarte bună calitate conduce la îmbunătățirea predării, a rezultatelor școlare ale elevilor și reducerea abandonului școlar, pe lângă alte beneficii.

Capitalul educațional al unei zone, definit în termeni de distribuție a populației în funcție de ultima școală absolvită, infrastructura educațională, rezultatele educaționale și cheltuielile publice realizate în sistemul de învățământ, reprezintă un bun mijloc de a înțelege capacitatea unei comunități de a se dezvolta sustenabil și de a prospera pe termen lung.

La nivelul județului Covasna, în prezent, fiecare unitate administrativă are minimum o școală generală cu personalitate juridică, liceele aflâ ndu-se, exclusiv, în zonele urbane: Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc, Întorsura Buzăului, Baraolt și Covasna. În ceea ce privește grădinițele, la nivelul județului, funcționează 156 de unități, dintre care 25 în mediul urban, iar 131 în mediul rural.

Această reprezentare a infrastructurii educaționale indică, la nivel de județ, o accesibilitate ridicată a populației educaționale la serviciile de educație.

Procesul educațional este asigurat prin existența următoarelor categorii de instituții: grădiniță, școala primară și gimnaziu. Comuna Aita Mare dispune de 4 unități de învățământ, astfel: două grădinițe cu program normal și două școli: Școala Gimnazială cu clasele I-VIII „Kriza János" din satul Aita Mare și Școala Gimanzială „Benkő József" cu clasele I-VIII din satul Aita Medie.

29 Site-ul Camerei Deputaților, www.cdep.ro/pls/dic/site2015.page?id=339&idl=1&par1=3
30 Site-ul Legislație.just.ro, www.legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/215925

Nr. Crt.	Unitatea de învățământ	Adresa	Personalitate juridică/arondată	Acreditată/ Autorizată	Învățământ public/ privat	Starea infrastructurii
			Învățământ preșcolar			
1.	Grădinița cu Program Normal	Aita Mare	Arondată	Acreditată	Public	Degradată
2.	Grădinița cu Program Normal	Aita Medie	Arondată	Acreditată	Public	Stare bună
			Învățământ primar și gimnazial			
1.	Școala Gimnazială cu clasele I-VIII „Kriza János"	Aita Mare	Persoanlitate juridică	Acreditată	Public	Degradată
2.	Școala Gimnazială „Benkő József" cu clasele I-VIII (clădirea claselor I-IV)	Aita Medie	Arondată	Acreditată	Public	Degradată
3.	Școala Gimnazială „Benkő József" cu clasele I-VIII (clădirea claselor V-VIII)	Aita Medie	Arondată	Acreditată	Public	În proces de renovare

Lista unităților de învățământ existente la nivelul comunei Aita Mare – Sursa: Date locale

În ceea ce privește populația de vârstă preșcolară și școlară, putem observa faptul că este în scădere, urmând cursul existent la nivelul comunității.

Populația școlară pe niveluri de educație					
Nivel de instruire	**Anul 2015**	**Anul 2016**	**Anul 2017**	**Anul 2018**	**Anul 2019**
Total	**306**	**256**	**229**	**217**	**192**
Copii înscriși la grădinițe	72	51	42	43	31
Elevi înscriși în învățământul primar	101	96	90	86	73
Elevi înscriși în învățământul gimnazial	133	109	97	88	88

Sursa: *Institutul Național de Statistică – www.insse.ro*

Structura populației școlare în perioada 2015-2019

Sursa: *Institutul Național de Statistică – www.insse.ro*

Potrivit datelor locale, în anul școlar 2020 - 2021 sunt înscriși 179 de elevi la instituțiile de învățământ, care își desfășoară activitatea pe teritoriul comunei.

Personalul didactic participă la programele de formare continuă, în funcție de specificul activității și în conformitate cu reglementările în vigoare. Personalul didactic angajat la nivelul sistemului de învățământ din comuna Aita Mare a scăzut în perioada 2015 - 2019, însă scăderea este foarte mică. Putem observa faptul că spre deosebire de anul 2015, în care s-a înregistrat cel mai mare număr de cadre didactice (26 de cadre didactice), la nivelul anului 2019, s-au înregistrat doar 23 de cadre didactice, chiar dacă, în ceea ce privește numărul profesorilor de învățământ gimnazial a crescut.

Personal didactic pe niveluri de educație						
Nivel de instruire		Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
		UM: Număr de persoane				
Total		26	25	24	24	23
Învățământ preșcolar		4	3	3	3	2
Învățământ primar		8	8	7	7	6
Învățământ gimnazial		14	14	14	14	15

Sursa: Institutul Național de Statistică – www.insse.ro

Evoluția personalului didactic în perioada 2015 - 2019

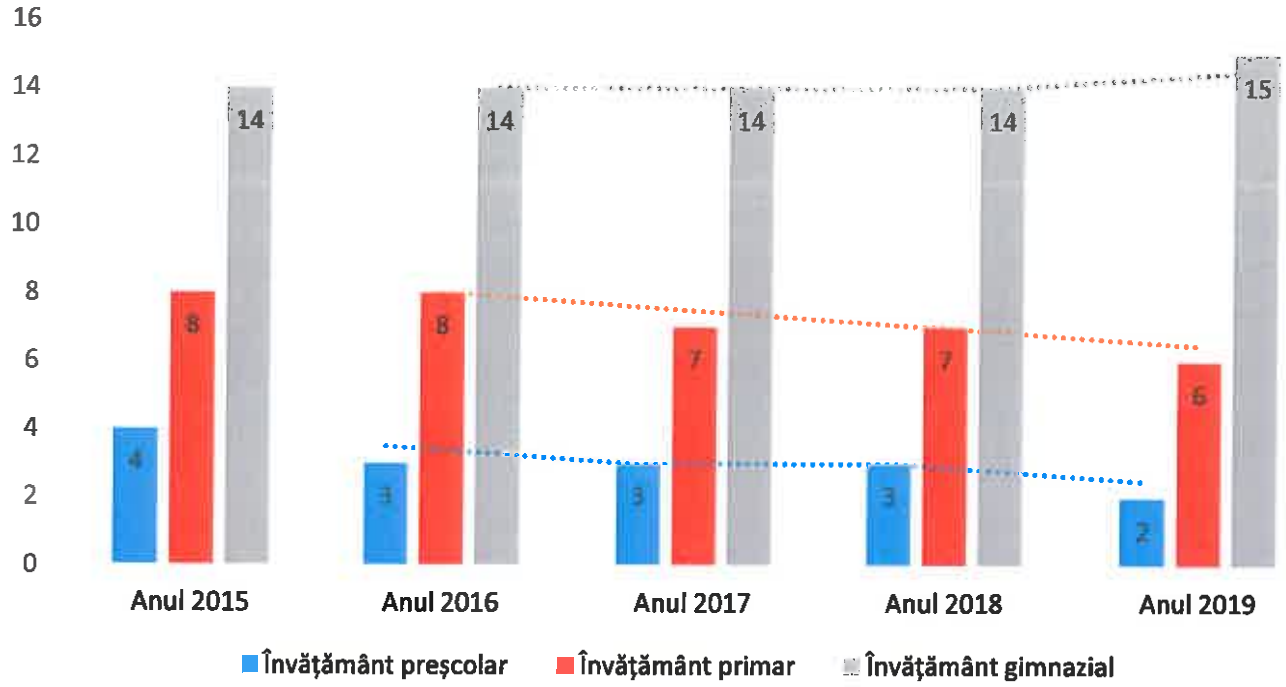

Sursa: Institutul Național de Statistică – www.insse.ro

Religie și confesiuni religioase

Din punct de vedere al cultului religios, conform Institutului Național de Statistică, județul Covasna este foarte divers, la nivelul acestuia înregistrându-se următoarele religii: ortodoxă, romano-catolică, reformată, penticostală, unitariană, dar și alte religii.

În ceea ce privește populația de la nivelul comunei Aita Mare, din punct de vedere al cultului religios, este împărțită, predominant, între reformați și unitarieni. Cu toate acestea, și numărul persoanelor de religie ortodoxă este considerabil.

Biserica-cetate[31] situată la nivelul comunei Aita Mare sunt dovezile faptului că așezarea este una un vechime. Biserica- cetate unitariană din Aita Mare este o biserică cu ziduri de incintă fortificate, fiind înconjurată de un zid gros și înslt de 5 m, cu două bastionae opuse, în două colțuri opuse. Cetatea este situată în cel mai înalt punct al localității, numit și „Cuibul Corbului". Conform documentelor istorice, zidurile de protecție conservate până în prezent, au fost construite în a doua jumătate a secolului XVI sau la începutul secolului XVII. În curtea interioară a fortificației se află biserica construită în secolul XIV, în stil gotic târziu. Cele mai valoroase elemente ale bisericii sunt: amvonul, în formă de potir, alcătuit din patru casete sculptate în piatră și balustrada, realizată tot din piatră, datând din anul 1710. Din punct de vedere al vechimii, amvonul este considerat al șaselea din Transilvania.

31 Site-ul Visit Covasna, www.visitcovasna.com/places/biserica-fortificata-din-aita-mare-muqt_tz-bzetfg

Monumente istorice

Județul Covasna se situează printre primele județe din țară în ceea ce privește numărul monumentelor istorice, potrivit listei publicate de Ministerul Culturii, fiind identificate 625 de monumente.

Conform listei monumentelor istorice[32] publicată de Ministerul Culturii, la nivelul comunei Aita Mare există 12 monumente istorice reprezentantive pentru patrimoniul cultural local: Biserica „Sf. Gheorghe", Ansamblul Conacului Dónáth, Conacul Dónáth, Grânar, Poartă, Ansamblul Bisericii Unitariene, Biserica Unitariană, Incinta fortificată, Clădire primărie, Ansamblul Bisericii Reformate, Biserica Reformată, Zid de incintă cu turn-clopotniță.

Nr. crt.	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
1.	Biserica „Sf. Gheorghe"	Aita Mare	str. Principală 325A	1866
2.	Ansamblul Conacului Dónáth	Aita Mare	str. Principală 356	Sf. Sec. XIX
3.	Conacul Dónáth	Aita Mare	str. Principală 356	Sf. Sec. XIX
4.	Grânar	Aita Mare	str. Principală 356	Sf. Sec. XIX
5.	Poartă	Aita Mare	str. Principală 356	Sf. Sec. XIX
6.	Ansamblul Bisericii Unitariene	Aita Mare	str. Bisericii 351	Sec. XIV-XIX
7.	Biserica Unitariană	Aita Mare	str. Bisericii 351	Sec. XIV, transf. Sec. XV-XVI, sec. XIX
8.	Incinta fortificată	Aita Mare	str. Bisericii 351	Sec. XVI-XVII
9.	Clădire Primărie	Aita Mare	str. Principală 206	1904-1908
10.	Ansamblul Bisericii Reformate	Aita Mare	str. Principală 107	Sec. XVI-XVII
11.	Biserica Reformată	Aita Mare	str. Principală 107	Sec. XVI, transf. 1777, 1795, 1882
12.	Zid de incintă cu turn-clopotniță	Aita Mare	str. Principală 107	1794

Lista monumentelor istorice de la nivelul comunei Aita Mare

Sursa: Monitorul Oficial al României – www.patrimoniu.ro

32 Site-ul Institutului Național al Patrimoniului, www.patrimoniu.ro/images/lmi-2015/LMI-CV.pdf

Cultură

Cultura reprezintă totalitatea valorilor materiale și spirituale, create de omenire și a instituțiilor necesare pentru transmiterea acestor valori. La nivelul comunei Aita Mare, la fel ca și la nivelul altor localități, cultura este caracterizată și creată prin intermediul diversității etnice existente.

La nivel de comună există un cămin cultural, în satul Aita Mare. Acesta dispune de o sală cu o capacitate de 250 de locuri, dotată cu scenă și mai multe încăperi, care pot fi utilizate în diferite scopuri. În perioada de programare 2014-2020, la nivelul căminului cultural au fost realizate lucrări de reabilitare și dotare.

Biblioteca situată pe teritoriul satului Aita Mare este o instituție de cultură integrată în sistemul național de biblioteci publice, a cărei misiune și obiective sunt orientate pentru a servi interesele de informare, educație permanentă, studiu, dezvoltarea personalității, lectură și recreere exprimate de membrii comunității.

În calitate de instituție de cultură de tip enciclopedic, de parte integrantă din sistemul informațional, Biblioteca de la nivelul comunei Aita Mare își îndeplinește misiunea prin:

- punerea la dispoziția utilizatorilor a colecțiilor din toate categoriile de documente de bibliotecă;
- oferirea de servicii de informare bibliografică;
- posibilitatea consultării bibliografiei existente în mediul on-line, prin intermediul calculatoarelor existente la nivelul bibliotecii.

În biblioteca existentă în comuna Aita Mare, la nivelul anului 2019, celor 176 de cititori activi, li s-au eliberat 573 volume.

Categorii de biblioteci	Județ	Localitate	Anul 2019				
			U.M. - Număr	Volume existente la nivelul bibliotecii	Cititori activi la bibliotecă	Volume eliberate	Personal angajat
Publice	Covasna	Aita Mare	1	14.496	176	573	1

Activitatea bibliotecii din comuna Aita Mare - Sursa: Institutul Național de Statistică – www.insse.ro

Satele comunei alcătuiesc un centru cultural important al zonei. Aici există coruri și orchestre de suflători, iar satul Aita Mare este renumit pentru broderia florală deosebit de frumoasă, realizată de femeile de aici. De asemenea, în trecut, acest sat a fost și un centru al olăritului și al olarilor.

În comună se află situate mai multe biserici: în satul Aita Mare există biserica unitariană, biserica ortodoxă, capela catolică și capela ortodoxă. În satul Aita Medie există biserica reformată și biserica ortodoxă.

Sărbătorile comunei reprezintă, la rândul lor, evenimente importante, care oferă locuitorilor posibilitatea de a se aduna și de a sărbători împreună. Dintre aceste sărbătorim, reamintim: Ziua satului, Balul strugurilor, Balul pompierilor, Carnavalul anual, dar și sărbători tradiționale care țin de moștenirea culturală locală, și care, la nivel de comună, sunt respectate de către cetățeni. În luna martie a fiecărui an, la nivel de comună, se organizează comemorarea revoluției de la 1848, iar în luna august a fiecărui an, sunt organizate zilele satului. De 4 ori pe an se organizează târguri de animale.

Comuna Aita Mare este înfrățită cu localitatea Fresnes din Franța și localitatea Alsonemedi din Ungaria. Această relație de parteneriat este benefică pentru comună, datorită schimburilor de experiență și de bune practici, care se realizează.

Turism

Turismul reprezintă călătoria efectuată în scopul recreării, odihnei sau pentru afaceri. Profilul turistic al județului Covasna este predominat de turismul balneo-climateric, turismul cultural, turismul activ și turismul rural.

Județul Covasna are un potențial turistic valoros, datorită peisajului său pitoresc, bogățiilor de ape minerale, mofetelor, precum și existența unor monumente de artă și arhitectură.

Făcând o delimitare fizico-geografică a teritoriului județului Covasna, se desprind principalele zone turistice, fiecare cu un patrimoniu turistic specific și de o valoare inedită. Cele mai valoroase zone sunt cele montane, care în general adăpostesc și stațiunile balneoclimaterice din județ. Astfel, sunt masivele muntoase ale munților: Baraolt, Bodoc, Nemira, Întorsura Buzăului.

Este cunoscut la nivel național faptul că județul Covasna reprezintă un pol magnetic pentru turiștii care preferă stațiunile balneare, acestea constituindu-se pe un patrimoniu foarte bogat și variat în ceea ce privește sursele de apă minerală. Pe lângă stațiunile balneo-climaterice, printre factorii care trezesc interesul turiștilor, față de județul Covasna se numără: Muzeul Național Secuiesc (cu subunitățile sale situate în: Cernat; Zăbala, Baraolt, Târgu Secuiesc), teatrele din municipiul Sfântu Gheorghe și municipiul Târgu Secuiesc.

Comuna Aita Mare se înscrie pe lista atracțiilor turistice de la nivelul județului Covasna. Printre atracțiile turistice ale comunei Aita Mare, regăsim:

- Biserica „Sf. Gheorghe";
- Ansamblul Conacului Dónáth;
- Ansamblul Bisericii unitariene;
- Clădirea Primăriei;
- Ansamblul Bisericii Reformate.

Comuna Aita Mare este amplasată într-o zonă pitorească, cu numeroase izvoare de apă minerală și apă termală, la Biborțeni, izvoare valorificate în băi pentru tratament antireumatic.

Zona este propice dezvoltării agroturismului și turismului. Peștera Merești se află la 45 km distanță, iar la cheile Vârghișului și Ozunca există 2 rezervații naturale.

La nivelul comunei Aita Mare nu funcționează și structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare.

Zona este propice pentru vânătoare, fondul cinegetic fiind foarte bogat și variat (cerbi, mistreți, urși, jderi, râși, lupi), dar și pentru pescuit (păstrăv, lipan, etc.).

Comerț

Potrivit datelor publicate de Institutul Național de Statistică, la nivelul județului Covasna predomină societățile care activează în: industria prelucrătoare, agricultură, silvicultură și pescuit, comerț cu ridicata și amănuntul, transport și depozitare și construcții.

Conform datelor publicate de către Ministerul Finanțelor, în comuna Aita Mare, în anul 2019, erau active 21 de întreprinderi, care au asigurat un loc de muncă unui număr de 146 de persoane. În rândul acestor întreprinderi, predomină activitățile legate de cultivarea legumelor și a pepenilor, a rădăcinoaselor și tuberculilor, activități de ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor) și exploatarea forestieră.

Un număr semnificativ de operatori economici, împiedică existența unui număr mare de locuitori fără un loc de muncă. Conform Institutului Național de Statistică, situația numărului de șomeri în intervalul 2016 - 2020, la nivelul comunei Aita Mare este următoarea:

Șomeri înregistrați la nivelul comunei Aita Mare în intervalul 2016 - 2020

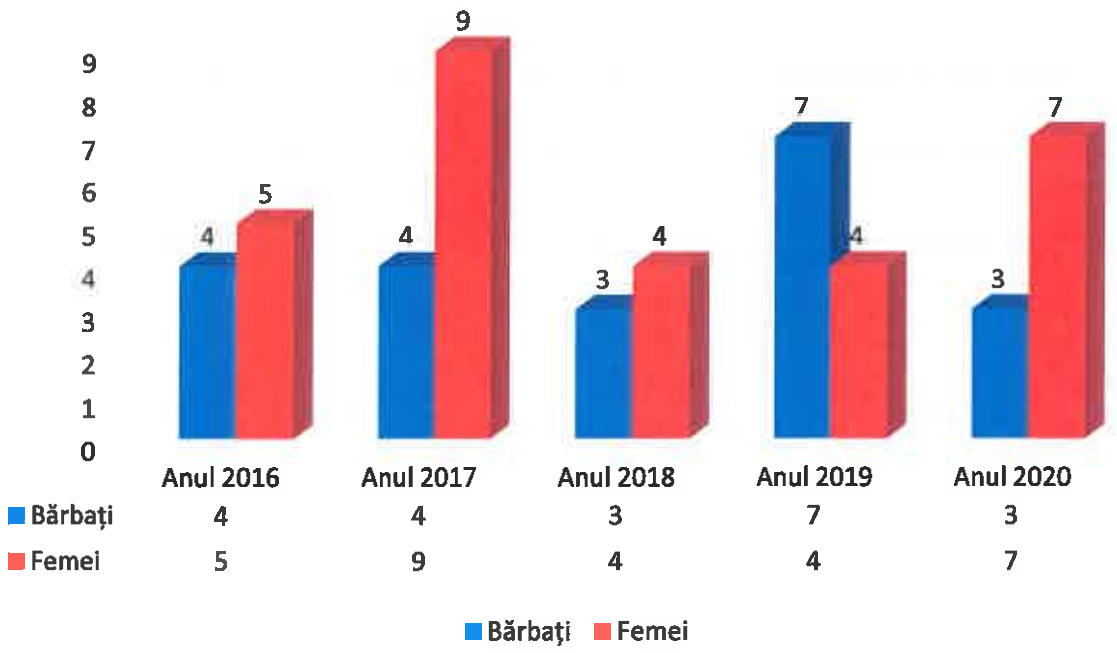

Sursa: Institutul Național de Statistică – www.insse.ro

Din interpretarea grafică privind numărul de șomeri înregistrați la nivelul comunei Aita Mare, putem observa că tendința este constantă în intervalul 2016 - 2020, astfel că dacă în rândul cetățenilor de sex masculin, în anul 2016, erau 4 șomeri, în anul 2020, erau 3 șomeri. De asemenea, în rândul cetățenilor de sex feminin, tendința numărului de șomeri este aproximativ constantă, cu excepția anului 2017, în care numărul a fost în creștere.

La nivelul comunei Aita Mare își derulează activitatea următorii agenți economici, aceștia aducând un plus de valoare economiei locale și resurselor umane utilizate:

Nr. crt.	Denumire agent economic	Adresa	Număr mediu de angajați (2019)	Cifra de afaceri (2019) - lei -
1.	HOLZBAU IMPORT EXPORT S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Str. Principală, Nr. 368	39	4.567.230
2.	BINO TRANS S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Nr. 215	15	1.825.526
3.	TRANSPORT PRODUCȚIE ȘI COMERȚ LILIOM S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Str. Petofi, Nr. 35	3	1.037.808
4.	FAJOS S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Str. Gat, Nr. 396	1	276.300
5.	SARAPAITA S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Nr. 84	5	295.459
6.	AITATOP S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Nr. 217	4	308.229
7.	MARHEN S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Nr. 223	5	398.231
8.	PRODUCȚIE ȘI COMERȚ UNION S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Str. Principală, Nr. 302	8	1.083.053
9.	WIRIDAN S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Nr. 353	0	30
10.	AND&LEV S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Nr. 439	0	0
11.	DEZSI S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Nr. 186	0	0
12.	SUPER KIS SERVICES S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Nr. 184	2	33.527
13.	LARENKRISZ S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Nr. 396/A	4	399.060
14.	VISORES S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Nr. 217	4	829.916
15.	BARABAS MEDICALS S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Nr. 152	0	21.095
16.	AKIRE CAR WASH S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Nr. 329	0	0
17.	KANDALLO ABC S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Nr. 149	0	0
18.	DANIKRIS KOR S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Nr. 397	0	0
19.	BIOGRASSLAND S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, FN	0	0
20.	BR MARIENBURG S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Nr. 197	0	0
21.	EURO HOLZBAU S.R.L.	Comuna Aita Mare, Sat Aita Mare, Nr. 368	0	0

Lista societăților comerciale de la nivelul comunei Aita Mare – www.termene.ro

Cooperare și asociații

În ceea ce privește implicarea și cooperarea actorilor locali în diverse sectoare ale societății, amintim existența următoarelor asociații la nivelul comunei Aita Mare: Asociația Benko Jozsef (Aita Medie), Asociația Kozifi (Aita Medie), Asociația Jurta (Aita Mare), Asociația Crescătorilor de bovine Fenyves (Aita Medie), Asociația Crescătorilor de bovine Szeged (Aita Mare), Asociația Sportivă Harghita (Aita Mare), Asociația Intermedia Erdo-videk (Aita Mare).

Servicii de sănătate

Accesul la serviciile de sănătate este considerat un drept fundamental al individului, în toate țările civilizate. În România, din păcate, diferențele urban – rural sunt serioase în ceea ce privește infrastructura. Există zone izolate în rural în care populația nu are acces la dispensare pentru servicii medicale primare, sau aceste dispensare există, dar nu au medici permanenți și prezintă o dotare foarte rudimentară.

Pentru asigurarea infrastructurii de sănătate, la nivelul comunei Aita Mare, funcționează doar un cabinet medical de familie, și o farmacie.

Nr. crt.	Unitate medicală	Localizare	Specializare
1.	**Cabinet medical**	Aita Mare	Medicină de familie
2.	**Farmacie**	Aita Mare	Farmacie

Lista unităților medicale de la nivelul comunei Aita Mare – Sursa: Date locale

Pentru a putea beneficia de celelalte categorii de servicii de sănătate specializate, locuitorii comunei Aita Mare se îndreaptă către zonele urbane din apropiere, respectiv orașul Baraolt și Municipiul Sfântu Gheorghe.

Servicii sociale

În conformitate cu Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale[33], pentru asigurarea aplicării politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială, autoritățile administrației publice locale îndeplinesc atribuții privind administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială, respectiv a serviciilor sociale.

33 Site-ul Legislațiejust.ro, www.legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/133913

PREZENTAREA CADRULUI STRATEGIC

Planificarea strategică se stabilește luând în considerare rezultatele analizei situației existente din punct de vedere socio-economic, al mediului, etc., cât și direcțiile și obiectivele fixate de diversele abordări strategice regionale, naționale, județene care condiționează contextul local și elaborarea unei direcții de evoluție a dezvoltării localității.

Comuna Aita Mare trebuie astfel să își pregătească planul strategic pentru următorii 7 ani, plan care trebuie să fie în concordanță cu celelalte documente strategice de dezvoltare teritorială elaborate până în prezent. Aceste documente au rolul de a stabili direcțiile de dezvoltare și modalitățile de implementare ale acestora, pentru îndeplinirea obiectivelor globale, și pe termen lung. În general, obiectivele sunt stabilite la nivel macro, de unde sunt preluate la nivel micro, de către fiecare țară în parte, în diferite procente, în funcție de capacitatea acesteia. Astfel, există planuri și documente strategice întocmite pentru mai multe nivele teritoriale: comunitare, naționale, regionale, județene, locale, etc. Acestea trebuie să fie realizate în concordanță unele cu altele, ținând cont de specificul fiecărei categorii. Nivele inferioare trebuie să fie realizate sprijinind nivelele superioare, și invers.

Importanța acestui proces de încadrare este subliniată de posibilitatea de accesare a finanțărilor acordate la aceste niveluri de competență, așadar contribuția pe care Strategia de dezvoltare Locală a Comunei Aita Mare trebuie să fie esențială în dezvoltarea durabilă, omogenă și conformă cu direcțiile de dezvoltare asumate în contextul mai larg.

Întrucât aderarea României la U.E. a impus alinierea politicii naționale de dezvoltare a țării noastre la politicile și principiile europene, în analiza noastră vom face referire la:

- obiectivele stabilite în cadrul Uniunii Europene
- obiectivele stabilite la nivel național
- obiectivele stabilite la nivel regional
- obiectivele stabilite la nivel județean
- obiectivele stabilite la nivel local.

Strategia Europa 2030 și Agenda 2030 ONU

România s-a alăturat liderilor celor 193 de state membre ale ONU la Summit-ul privind dezvoltarea din septembrie 2015, adoptând Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Organizației Națiunilor Unite (Agenda 2030 a ONU) și cele 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD) ale acesteia, stabilind împreună o listă de acțiuni concrete de întreprins pentru oameni și pentru planetă[34].

Obiectivele de dezvoltare durabilă, împreună cu Acordul de la Paris privind schimbările climatice, reprezintă foaia de parcurs către o lume mai bună, cadrul mondial pentru cooperarea internațională în materie de

34 Comisia Europeană, Document de reflecție către o Europă Durabilă până în 2030, pag.6

dezvoltare durabilă și dimensiunile economice, sociale, de mediu și de guvernanță ale acestui cadru. Uniunea Europeană a fost una dintre principalele forțe care au sprijinit Agenda 2030 a ONU, angajându-se ferm să o pună în aplicare.

Dezvoltarea durabilă, adică o dezvoltare care răspunde nevoilor generațiilor actuale fără a compromite capacitatea de a răspunde nevoilor generațiilor viitoare, este adânc înrădăcinată în proiectul european. Integrarea europeană și politicile UE au contribuit într-o anumită măsură la depășirea sărăciei și a foametei de după război și au creat un spațiu de libertate și democrație în care cetățenii europeni au putut atinge niveluri de prosperitate și bunăstare fără precedent.

Cele 17 obiective de dezvoltare durabilă propuse în 2015, și asumate de Uniunea Europeană, sunt următoarele[35]:

1. Fără sărăcie – Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context.

2. Foamete „zero" – Eradicarea foametei, securitatea alimentară, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile.

3. Sănătate și bunăstare – Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă.

4. Educație de calitate – Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți.

5. Egalitate de gen – Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor.

6. Apă curată și sanitație – Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și sanitație pentru toți.

7. Energie curată și accesibilă – Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern.

8. Muncă decentă și creștere economică – Promovarea unei creșteri economice susținute, deschise tuturor și durabile, a ocupării depline și productive a forței de muncă și a unei munci decente pentru toți.

9. Industrie, inovare și infrastructură – Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovării.

35 Site-ul Ministerului de Afaceri Externe, www.mae.ro/node/35919

10. Reducerea inegalităților – Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și de la o țară la alta.

11. Orașe și comunități durabile – Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile.

12. Consum și producție responsabile – Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile.

13. Politici climatice – Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor.

14. Viața subacvatică – Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă.

15. Viața terestră – Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea degradării solului și apierderilor de biodiversitate.

16. Pace, justiție și instituții eficiente – Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile.

17. Parteneriate pentru obiective - Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă.

Pentru prima oară, acțiunile vizează în egală măsură atât statele dezvoltate, cât și cele aflate în curs de dezvoltare.

Uniunea Europeană s-a angajat pe deplin la realizarea și punerea în aplicare a Agendei 2030 a Națiunilor Unite. Astfel, instituțiile UE au trebuit să decidă asupra structurilor, instrumentelor și a politicilor pe care le vor desfășura pentru a pune în aplicare și a realiza cele 17 obiective. La sfârșitul anului 2018 a fost publicat un document de reflecție care să pregătească terenul pentru o strategie cuprinzătoare de punere în aplicare în 2019. Acest document de reflecție prezintă trei scenarii diferite privind modul în care s-ar putea realiza cel mai bine punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă și care ar fi cea mai eficace împărțire a rolurilor. Cele trei scenarii, sunt următoarele[36]:

- **Scenariul 1: O strategie globală a UE privind ODD care să orienteze acțiunile UE și ale statelor membre.**

În cadrul acestui scenariu, agenda 2030 a Națiunilor Unite și ODD ar reprezenta „harta și busola" și ar determina astfel cadrul strategic pentru UE și statele membre. Acțiunile strategice întreprinse ar urma să fie continuate și coordonate cu eficacitate, prin instituirea unui „proces european pentru

36 Comisia Europeană, Document de reflecție către o Europă Durabilă până în 2030, pag.34

coordonarea politicilor privind ODD" care să evalueze periodic și să monitorizeze progresele realizate de fiecare stat.

- **Scenariul 2: Integrarea continuă de către Comisie a ODD în toate politicile relevante ale UE, fără a asigura însă punerea în aplicare a acțiunilor întreprinse de statele membre.**

În cadrul acestui scenariu, ODD vor continua să fie o sursă de inspirație pentru procesul decizional politic și dezvoltarea strategiei de creștere economică, fără însă ca statele membre să fie obligate să atingă, la nivel colectiv, angajamentele asumate în cadrul ODD în UE. Această abordare le-ar lăsa mai multă libertate statelor membre și autorităților regionale și locale, care ar urma să decidă dacă și în ce mod își adaptează activitățile în vederea îndeplinirii cu consecvență a ODD.

- **Scenariul 3: Punerea unui accent mai mare pe acțiunea externă în paralel cu consolidarea ambiției actuale de durabilitate la nivelul UE.**

Acest scenariu presupune concentrarea Uniunii Europene în sprijinirea celorlalte țări, astfel încât acestea să recupereze decalajul, continuând, totodată, să îmbunătățească situația la nivelul UE. Poziția UE în favoarea multilateralismului – în inima căreia se află Organizația Națiunilor Unite – și a unor relații internaționale transparente și fiabile, ar continua să constituie o prioritate.

Cele 17 obiective de dezvoltare durabilă stabilite în Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Națiunilor Unite au constituit elemente de inspirație în stabilirea priorităților Uniunii Europene pentru perioada 2019 – 2024. În urma alegerilor europene care au avut loc în luna mai a anului 2019, Uniunea Europeană și-a stabilit o serie de priorități, care contribuie la abordarea principalelor provocări cu care se confruntă UE și cetățenii săi, pe plan politic, economic sau social[37].

Astfel, în cadrul Consiliul European, au fost definite patru priorități principale[38] conform Agendei Strategice 2019 - 2024, respectiv:

- protejarea cetățenilor și a libertăților;
- dezvoltarea unei baze economice solide și pline de vitalitate;
- construirea unei Europe verzi, echitabile, sociale și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei;
- promovarea intereselor și valorilor europene pe scena mondială.

Instituțiile și statele membre ale Uniunii Europene trebuie astfel să colaboreze strâns pentru a pune în aplicare prioritățile.

Politica regională și de coeziune a Uniunii Europene

Politica regională a Uniunii Europene, cunoscută și sub denumirea de politica de coeziune, are ca obiectiv

37 Site-ul Uniunii Europene, www.europa.eu/european-union/about-eu/priorities_ro
38 O nouă Agendă Strategică 2019 – 2024, Consiliul European, www.consilium.europa.eu

principal tratarea dezechilibrelor teritoriale, sociale și economice care există între diferitele regiuni ale UE. Politica regională acoperă toate regiunile și orașele din Uniunea Europeană, favorizând crearea de locuri de muncă, competitivitatea întreprinderilor, creșterea economică, dezvoltarea durabilă și îmbunătățirea calității vieții cetățenilor[39]. Pentru a atinge aceste obiective și pentru a răspunde diverselor nevoi de dezvoltare din toate regiunile UE, sunt alocate sume din bugetul total al UE pe o perioadă financiară de 7 ani, către politica de coeziune.

Pentru perioada aflată în curs, respectiv 2021 – 2027, Uniunea Europeană își propune sprijinirea unor domenii importante, precum inovarea și mediul înconjurător, urmărind o simplificare nu doar de ordin administrativ, ci și a concentrării investițiilor în 5 obiective principale de politică (OP)[40]:

1. **O Europă mai inteligentă,** prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii.

2. O Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice.

3. O Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale.

4. O Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate.

5. O Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Politica de coeziune realizează investiții în toate regiunile, pe baza a 3 categorii (regiuni mai puțin dezvoltate, în tranziție și mai dezvoltate). Metoda de alocare a fondurile se bazează, în mare măsură, pe valoarea PIB-ului per cap de locuitor. Începând cu exercițiul financiar 2021 – 2027 au fost introduse introduc noi criterii pe baza cărora sunt distribuite sumele alocate politicii de coeziune (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migranților), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la UE.

39 Politicile UE - rezultate pentru cetățeni – Politica regională, www.what-europe-does-for-me.eu/data/pdf/ focus/ focus24_ro.pdf
40 Site-ul Comisiei Europene, www.ec.europa.eu/regional_policy/ro/2021_2027/

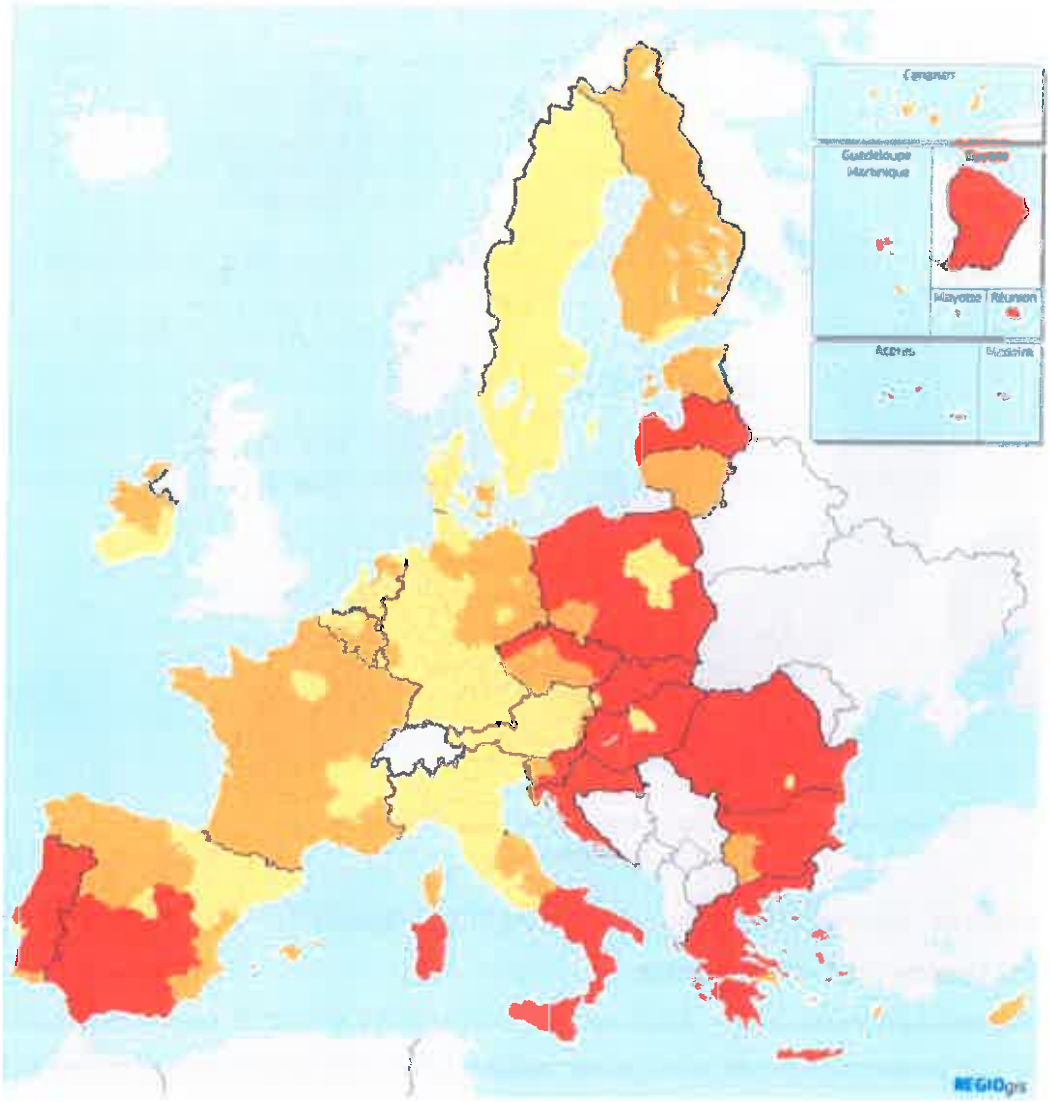

În imaginea alăturată este reprezentată *harta eligibilității statelor membre UE*, pentru alocarea fondurilor bugetare prin Politica de Coeziune în perioada 2021 - 2027.

Sursa: www.ec.europa.eu

Reprezentate în culoarea roșie sunt statele mai puțin dezvoltate (regiuni în care PIB-ul per cap de locuitor este sub 75 % din media UE), în culoarea portocalie sunt reprezentate statele în tranziție (regiuni în care PIB-ul per cap de locuitor este cuprins între 75 % și 90 % (2014-2020) sau 75 % și 100 % (2021-2027) din media UE), iar în culoarea crem sunt reprezentate statele dezvoltate (regiuni în care PIB-ul pre cap de locuitor depășește 90 % (2014-2020) sau 100 % (2021-2027) din media UE). Se poate observa, astfel, că România face parte din categoria statelor mai puțin dezvoltate, așa că aceasta beneficiază, alături de statele din categoria ei, de cea mai mare alocare bugetară.

La data de 16 decembrie 2020 Parlamentul European a aprobat regulamentul de stabilire a cadrului financiar multianual (CFM) al UE pentru perioada 2021-2027[41]. Regulamentul prevede un buget pe termen lung pentru întreaga Uniune Europeană de 1 074,3 miliarde euro (calculat la prețurile din 2018), la care i se adaugă 750 miliarde de euro, prin programul Next Generation EU (care cuprinde programe de Redresare și Reziliență pentru statele membre, și pachete pentru recuperarea de după pandemia de coronavirus).

41 Site-ul Consiliului European, www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2020/12/17/ multiannual-financial-framework-for-2021-2027-adopted/

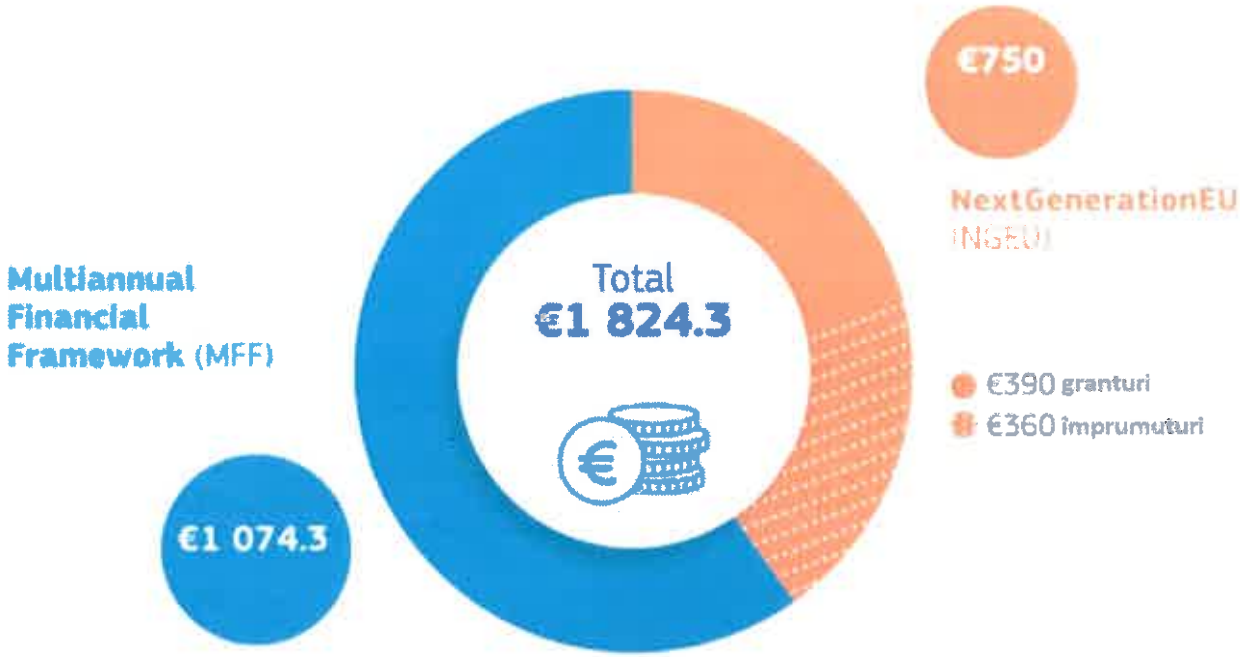

Bugetul pe termen lung al Uniunii Europene, exprimat în miliarde €
Sursa: ec.europa.eu

Sursa: www.ec.europa.eu

Pentru sectorul „coeziune, reziliență și valori" au fost atribuite 377,8 miliarde EUR[42], suma alocată fiecărui stat membru fiind stabilită în urma unor serii de procese.

Noul cadru stabilit pentru perioada 2021 – 2027, conform informațiilor oferite de către Comisia Europeană este că acesta oferă un proces de accesare a fondurilor europene mult mai simplificat față de versiunile anterioare, în special în cee ce privește partea de solicitare a plăților (unde au fost întâmpinate cel mai des probleme), cât și în ceea ce privește birocrația. Pentru facilitarea sinergiilor, un cadru unic de reglementare acoperă în prezent 7 fonduri UE implementate în parteneriat cu statele membre (prin mecanismul de gestionare partajată)[43]. Prin Regulamentul privind Dispozițiile Comune, au fost stabilite cele 7 fonduri[44]:

- Fondul de coeziune (FC)
- Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)
- Fondul european de dezvoltare regională (FEDR)
- Fondul social european plus (FSE+)
- Fondul pentru azil și migrație (FAMI)
- Instrumentul pentru managementul frontierelor și vize (IMFV)
- Fondul pentru securitate internă (FSI)

Pentru a putea beneficia de sumele alocate prin cele 7 fonduri de dezvoltare, fiecare stat membru UE

42 Site-ul Consiliului European, www.consilium.europa.eu/ro/policies/the-eu-budget/long-term-eu-budget-2021-2027/
43 Site-ul Comisiei Europene, www.ec.europa.eu/regional_policy/ro/2021_2027/
44 Comisia Europeană, Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european plus, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, și de instituire a unor norme financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil și migrație, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului pentru managementul frontierelor și vize, COM(2018) 375 final, 2018/0196(COD), Strasbourg, 29.05.2018

negociază un Acord de Parteneriat cu Comisia Europeană. Acordul de Parteneriat reprezintă astfel un plan strategic, care cuprinde prioritățile de investiții pentru cele 7 fonduri. Acestea trebuie să respecte cele 5 mari obiectivele stabilite de către Uniunea Europeană, respectiv o Europă mai inteligentă, mai verde, mai socială, mai aproape de cetățenii săi, și conectată, respectiv să ajute la îndeplinirea lor. Ulterior, pentru realizarea priorităților de investiții stabilite, sunt formate programele operaționale. În aplicare, acestea implică selectarea, punerea în execuție, monitorizarea și evaluarea proiectelor individuale, în funcție de prioritățile și obiectivele convenite pentru programe împreună cu Comisia Europeană. Activitatea este organizată de autoritățile de management din fiecare țară și/sau regiune, conform principiilor gestiunii partajate și subsidiarității[45].

În urma consultărilor derulate de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, alături de celelalte ministere, pentru exercițiul financiar 2021 – 2027 sunt propuse în România un număr de 9 Programe Operaționale, astfel[46]:

I. **Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ)**
   - vor fi finanțate măsuri care urmăresc: creșterea și diversificarea economică, ocuparea forței de muncă prin recalificare sau reconversie profesională, decontaminarea siturilor poluate și economie circulară, energie curată prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, eficiență energetică și energie din surse regenerabile, dar și acțiuni de digitalizare.

II. **Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)**
   - vor fi finanțate nevoile de dezvoltare din următoarele sectoare: adaptarea la schimbările climatice prin creșterea eficienței energetice și dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, a soluțiilor de stocare și a adecvanței sistemului energetic; infrastructura de apă și apă uzată; economia circulară; conservarea biodiversității; calitatea aerului si decontaminarea siturilor poluate; managementul riscurilor.

III. **Programul Operațional Transport (POT)**
   - vor fi finanțate acțiuni care vizează recuperarea decalajului de dezvoltare a infrastructurii de transport a României, adaptată inclusiv utilizării duale, și asigurând în același timp atingerea obiectivelor europene de reducere a emisiilor de carbon și transferul spre o mobilitate durabilă și sigură.

IV. **Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)**
   - vor fi finanțate măsuri în domeniile cercetării, dezvoltării și inovării/specializării inteligente și în domeniul digitalizării, fie prin granturi, fie prin instrumente financiare, pentru a răspunde provocărilor identificate la nivel național.

V. **Programul Operațional Sănătate (POS) – *multifond***
   - vor fi finanțate măsuri care vor conduce la: îmbunătățirea eficacității serviciilor medicale de urgență; creșterea accesului la servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu; îmbunătățirea accesibilității și eficacității serviciilor de: reabilitare/

45 Site-ul Comisiei Europene, www.ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/MEMO_14_331
46 Site-ul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, www.mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/ perioada-2021-2027/

recuperare, îngrijire paliativă și îngrijire pe termen lung; creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii; îmbunătățirea eficacității și eficienței serviciilor medicale prin investiții în cercetare și digitalizare; creșterea gradului de utilizare a metodelor moderne și inovative de investigație, intervenție și tratament.

VI. **Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)**

- vor fi finanțate măsuri care urmăresc să valorifice potențialul uman, în condiții de echitate, prin creșterea relevanței sistemelor de educație și formare pentru piața muncii, în contextul utilizării și dezvoltării competențelor digitale și antreprenoriale și promovării unui mediu stimulativ pentru învățarea pe tot parcursul vieții. Totodată, se dorește ca piața muncii din România să devină sustenabilă, reziliență, pro-activă și bazată pe inovare socială.

VII. **Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)**

- vor fi finanțate măsuri care sprijină incluziunea socială a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, mai ales ale celor în risc ridicat, inclusiv prin reducerea decalajului rural-urban în ceea ce privește sărăcia și excluziunea socială și creșterea accesului la servicii de calitate pentru populația vulnerabilă.

VIII. **Programe Operaționale Regionale (8 regiuni)**

- Implementată la nivelul a celor 8 regiuni din țară, strategia POR își propune următoarele priorități:
  - P 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă
  - P 2 - O regiune digitală
  - P 3 - O regiune cu comunități prietenoase cu mediul
  - P 4 - O regiune cu orașe dezvoltând mobilitatea urbană durabilă
  - P 5 - O regiune accesibilă
  - P 6 - O regiune educată
  - P 7 - O regiune cu turism sustenabil
  - P 8 - O regiune atractivă
- Viziunea strategică a Regiunii Centru să devină o regiune mai curată, atractivă pentru locuitorii săi și turiști, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare în care grija pentru mediu și utilizarea rațională și durabilă a resurselor să fie scopul fiecărui cetățean.

IX. **Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) – *multifond***

- POAT 2021-2027 este un program destinat întregului sistem de coordonare și control al fondurilor FEDR, FSE+ și FC precum și sistemului de gestionare a programelor operaționale derulate de MFE. Intervențiile ce se vor finanța prin acest program operațional vor acoperi toate regiunile României.

Cele 9 Programe Operaționale sunt împărțite la rândul lor în priorități de investiții sau axe de finanțare, în funcție de specificul fiecăruia. Fiecare prioritate de investiție/axă de finanțare are criteriile sale de eligibilitate, și bugetul aferent. Pe perioada celor 7 ani, se vor organiza una sau mai multe sesiuni de finanțare, în funcție de disponibilitate programului, precum și de bugetul alocat. Structura instituțională de gestionare a fondurilor europene pentru perioada 2021-2027, este reprezentată în schema următoare:

Structura instituțională de gestionare a fondurilor europene 2021-2027

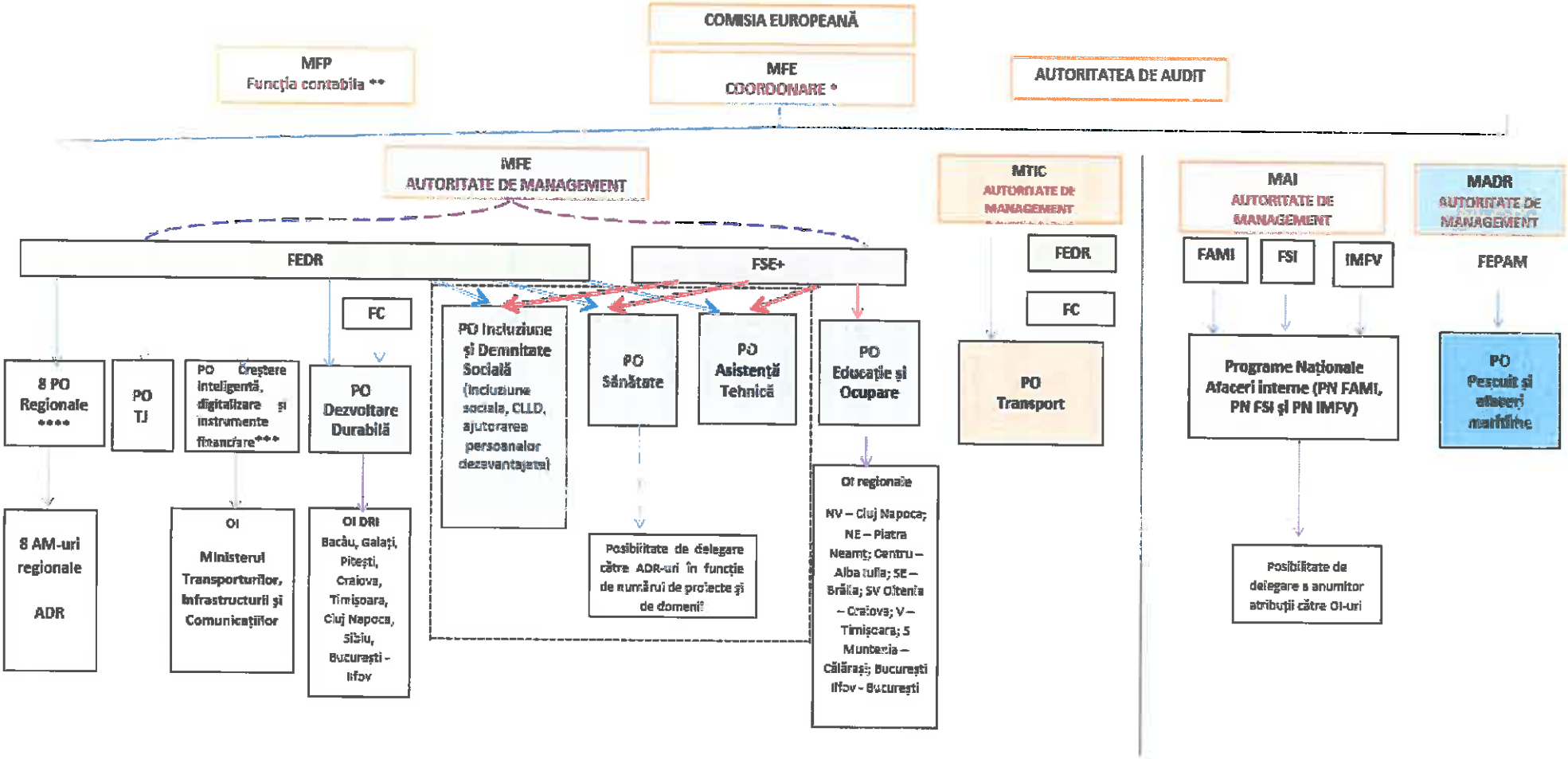

*Funcție de coordonare la nivel central atât pentru AM-urile de la nivel regional cât și pentru cele de la nivel național

**Funcția contabilă pentru toate programele operaționale și naționale (excepție PO CTE) și funcțiile financiare orizontale ce derivă din relația cu CE

***vor fi finanțate proiectele la nivel național în domeniul cercetării/inovării, digitalizarea, interoperabilitatea, e-government, etc.

**** vor fi finanțate proiecte privind digitalizarea serviciilor publice locale, smart city (inclusiv ca parte a strategiilor de dezvoltare urbană) precum și proiectele de specializare inteligentă identificate în strategiile regionale,digitalizare mediu de afaceri, etc

În funcție de criteriile de eligibilitate aferente fiecărui program, Comuna Aita Mare poate să beneficieze de fondurile disponibile, realizându-și astfel obiectivele propuse prin prezenta strategie.

Politica agricolă comună a Uniunii Europene

Reprezentând una din politicile Uniunii Europene, politica agricolă comună (PAC) este e una din politicile comune pentru toate țările membre, fiind gestionată și finanțată la nivel european, din resursele bugetului U.E. La nivel practic, aceasta dorește să fie un parteneriat între agricultură și societate, între Europa și agricultorii săi[47].

Printre obiectivele specifice ale politicii agricole comune, se numără: creșterea productivității agricole prin promovarea progresului tehnic și asigurarea utilizării optime a factorilor de producție, asigurarea unui nivel de trai echitabil pentru populația agricolă, stabilizarea piețelor, garantarea siguranței aprovizionărilor, precum și asigurarea unor prețuri rezonabile pentru consumatori[48].

În ceea ce privește partea bugetară, PAC este finanțată prin două fonduri care fac parte din bugetul UE:

- Fondul european de garantare agricolă (FEGA), care oferă sprijin direct și finanțează măsuri de piață;
- Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), care finanțează dezvoltarea rurală.

Pentru perioada 2021 – 2027 a fost alocată Politicii Agricole Comune suma de 336,4 miliarde euro, din care 77,8 miliarde euro pentru FEADR și 258,6 miliarde euro pentru FEGA[49].

Plățile sunt gestionate la nivel național de fiecare stat membru al Uniunii Europene. Fiecare țară publică informații despre beneficiarii plăților PAC, în conformitate cu normele UE în materie de transparență.

Conform documentelor consultative, România ar urma să primească aproximativ 20,5 miliarde de euro pentru realizarea investițiilor care să ducă la îndeplinirea obiectivelor politicii agricole comune. Dacă în exercițiul financiar anterior (2014 – 2020), finanțarea din partea FEADR era de aprox. 85%, în exercițiul financiar prezent aceasta scade, având o variație cuprinsă între 65 – 80 %[50].

Pentru a putea interveni în aspectele ce țin de domeniul agriculturii Uniunii Europene, PAC dispune de următoarele instrumente:

- sprijin pentru veniturile prin plăți directe, contribuind la stabilitatea veniturilor și remunerându-i pe agricultorii care protejează mediul și care furnizează bunuri publice pe care piața nu le plătește în general, cum ar fi îngrijirea mediului rural;
- măsuri de piață pentru a face față unor situații dificile, cum ar fi o diminuare bruscă a cererii din cauza unei alerte sanitare sau o scădere a prețurilor ca urmare a unei oferte excedentare temporare pe piață;
- măsuri de dezvoltare rurală, cu programe naționale și regionale care să răspundă nevoilor și provocărilor cu care se confruntă zonele rurale.

47 Site-ul Comisiei Europene, www.ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance_ro

48 Versiune consolidată a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene Tratatul privind Uniunea Europeană, art. 39

49 Site-ul Consiliului Europei, www.consilium.europa.eu/ro/infographics/mff2021-2027-ngeu-final/

50 Site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/plan-national-strategic/PAC-2021-2027.pdf

Prin intermediul ultimului instrument, fiecare stat membru derulează programe naționale pentru dezvoltarea zonelor rurale, tot pe o perioadă calendaristică de 7 ani.

Astfel, în perioada 2021 – 2027, Politica Agricolă Comuna în România continuă procesul de dezvoltare din perioada anterioară, punând accent pe simplificarea metodelor de accesare a fondurilor, și o flexibilitate mai mare a bugetului[51]. Principalele programe derulate în perioada 2014 – 2020 prin intermediul PAC, au fost:

- Programul Național de Dezvoltare Rurală
- Programul Național de Sprijin în sectorul vitivinicol
- Programul Național Apicol
- Alte programe specifice

Planul Strategic PAC 2021 – 2027
Sursa: www.europedirect-adrcentru.ro

Astfel, programele naționale derulate în perioada 2014 – 2020, se contopesc în perioada 2021 – 2027 sub un singur concept, acela de Plan Strategic Național. Acesta va aduna la un loc cele două culoare de alimentare europeană, respectiv FEGA și FEADR. În acest mod se vor putea transfera de la un pilon la altul sume care pot alimenta prin Planul Strategic Național dorințele statale și cele ale fermierului român.

Principalele obiective ale Planului Strategic Național, pentru perioada 2021 – 2027, sunt următoarele:

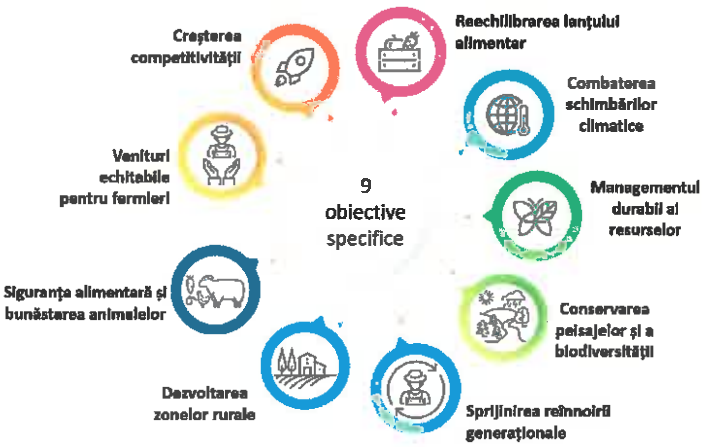

Sursa: www.madr.ro

51 Site-ul Centrului de Informare Europe Direct Regiunea Centru, www.europedirect-adrcentru.ro/images/5-POLITICA_PAC_2021-2027.pdf

România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și Uniunii Europene (UE), și-a exprimat adeziunea la cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale

Agendei 2030, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU A/RES/70/1, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015[52]. Prin această strategie, România își stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 ODD (menționate anterior în cadrul prezentului document). Strategia susține dezvoltarea României pe trei piloni principali, respectiv economic, social și de mediu.

Dacă în ultimii zece ani țintele României erau stabilite în raport cu evoluția economiei mondiale și în concordanță cu politicile UE, acum atât România, cât și UE trebuie să-și reproiecteze prioritățile pe termen mediu și lung pentru atingerea obiectivelor din Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

În funcție de cele 17 obiective de dezvoltare durabilă stabilite la nivelul ONU, România și-a stabilit propriile ținte pentru următorii 10 ani, dintre care menționăm pe scurt principalele acțiuni propuse:

1. **Pentru obiectivul "Fără sărăcie":**
   - se dorește reducerea numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă, și eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii.
2. **Pentru obiectivul "Foamete „zero"":**
   - se dorește: eradicarea malnutriției și menținerea ratei obezității sub 10%; dublarea ponderii agriculturii în PIB-ul României, față de anul 2018; creșterea gradului de valorificare a producției agricole autohtone; menținerea tradițiilor locale prin creșterea numărului de produse cu caracteristici specifice în ceea ce privește originea geografică, etc.
3. **Pentru obiectivul "Sănătate și bunăstare":**
   - se dorește: asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere; digitalizarea completă a sistemului de sănătate; reducerea mortalității materne și mortalității neonatale; creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin; promovarea conștientizării bolilor psihice; reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire și tratament; reducerea mortalității cauzate de boli cronice; reducerea consumului de substanțe nocive, etc.
4. **Pentru obiectivul "Educație de calitate":**
   - se urmărește: reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional; un învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului; accentuarea rolului educației civice, a principiilor și noțiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, egalitate de gen, despre valorile democrației și pluralismului, despre valorile multiculturalismului, prevenția discriminării; modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare-învățare; pregătirea personalului didactic bine calificat, etc.

52 Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, pag.11

5. **Pentru obiectivul "Egalitate de gen":**
   - se urmărește: continuarea reducerii disparității salariale dintre sexe; eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare; asigurarea participării femeilor și egalitate de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor, etc.
6. **Pentru obiectivul "Apă curată și sanitație":**
   - se urmărește: creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile; conectarea gospodăriilor populației din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă și canalizare în proporție de cel puțin 90%; îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, etc.
7. **Pentru obiectivul "Energie curată și accesibilă":**
   - se urmărește: extinderea rețelelor de transport și distribuție pentru energie electrică și gaze naturale; creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), combustibili alternativi, etc.
8. **Pentru obiectivul "Muncă decentă și creștere economică":**
   - se urmărește: promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul prin startup, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare; atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație; realizarea unui turism competitiv pe termen lung, dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, turismului rural, balnear și cultural și îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică, etc.
9. **Pentru obiectivul "Industrie, inovare și infrastructură":**
   - ✓ se urmărește: modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră; îmbunătățirea siguranței rutiere; reabilitarea industriilor; stimularea economiei digitale; modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale; încurajarea inovațiilor și creșterea numărului de angajați în cercetare și dezvoltare, etc.
10. **Pentru obiectivul "Reducerea inegalităților":**
    - se urmărește: adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, în scopul reducerii progresive a inegalităților, respectiv a proporției grupurilor dezavantajate; apropierea României de nivelul mediei UE, corespunzător anului 2030, din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile; reducerea discriminării prin acordarea de sprijin organizațiilor neguvernamentale, etc.
11. **Pentru obiectivul "Orașe și comunități durabile":**
    - se urmărește: asigurarea accesului la condiții de locuire adecvate pentru toți cetățenii; reducerea semnificativă a pierderilor economice provocate de inundații și

alunecările de teren; asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți; educarea și responsabilizarea populației pentru situații de risc seismic; consolidarea eforturilor de protecție și salvgardare a patrimoniului cultural și natural, a elementelor de peisaj din mediul urban și rural, etc.

12. **Pentru obiectivul "Consum și producție responsabile":**
    - se urmărește: trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare bazat pe utilizarea rațională și responsabilă a resurselor; reducerea risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum; creșterea gradului de reciclare a deșeurilor municipale și a deșeurilor de ambalaje; colectarea separată a deșeurilor menajere periculoase, a deșeurilor biologice și a materialelor textile, etc.
13. **Pentru obiectivul "Politici climatice":**
    - se urmărește: consolidarea rezilienței și capacității de adaptare a României la riscurile legate de climă și dezastre naturale; îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme intempestive de mare intensitate; îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacității umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice; intensificarea eforturilor României pentru a realiza tranziția la o economie „verde", cu emisii reduse de dioxid de carbon, etc.
14. **Pentru obiectivul "Viața subacvatică":**
    - ✓ se urmărește: prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile; minimizarea și gestionarea impactului acidificării mediului apelor marine; dezvoltarea responsabilă și sustenabilă a activităților de pescuit la speciile sălbatice și de acvacultură cu respectarea cotelor și metodelor stabilite prin lege, etc.
15. **Pentru obiectivul "Viața terestră":**
    - se urmărește: dezvoltarea infrastructurii verzi și folosirea serviciilor oferite de ecosistemele naturale; conservarea și protejarea zonelor umede, între care se află și Rezervația Biosferei Delta Dunării, ca parte a patrimoniului natural european și mondial; asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora; gestionarea durabilă a pădurilor, eliminarea tăierilor ilegale de arbori, asigurarea împăduririi și reîmpăduririi terenurilor din fondul forestier și a celor degradate sau supuse deșertificării, etc.
16. **Pentru obiectivul "Pace, justiție și instituții eficiente":**
    - se urmărește: administrarea justiției în condiții de imparțialitate și celeritate, în conformitate cu legile și procedurile stabilite, cu respectarea principiului prezumției de nevinovăție; reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe; stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență asupra copiilor; asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile; dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile, etc.
17. **Pentru obiectivul "Parteneriate pentru obiective":**
    - se urmărește: majorarea progresivă a cuantumului asistenței oficiale de dezvoltare

acordate de România în cadrul programelor ODA; încurajarea agenților economici români să investească, pe baze competitive, în economia țărilor mai puțin dezvoltate; aderarea României la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică, etc.

Astfel, Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, stabilește prioritățile naționale în contextul dezvoltării durabile. Strategia reprezintă modalitatea de conectare practică a României la parteneriatele naționale, regionale, europene și globale specifice.

Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă va susține raportarea periodică către UE a progreselor înregistrate de România în direcția punerii în aplicare a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă. Până în 2030, România își propune să mai prezinte cel puțin două raportări[53].

Planul Național de Redresare și Reziliență

Mecanismul de redresare și reziliență reprezintă elementul central al Instrumentului NextGenerationEU, care dispune de un buget în valoare de 672,5 miliarde EUR, sub formă de împrumuturi și granturi, pentru sprijinirea reformelor și a investițiilor întreprinse de țările membre UE. Scopul acestui mecanism este de a atenua impactul economic și social al pandemiei de COVID-19, și de a face ca economiile și societățile europene să devină mai durabile, mai reziliente și mai bine pregătite pentru provocările și oportunitățile oferite de tranziția către o economie verde și de tranziția digitală[54]. Fiecare stat membru trebuie să își stabilească un plan de redresare și reziliență pentru a accesa fonduri din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență.

Pentru a putea beneficia de finanțare, planurile naționale de redresare și reziliență trebuie să se concentreze pe domenii-cheie de politică ale Uniunii: tranziția spre o economie verde, inclusiv biodiversitatea, transformarea digitală, coeziunea economică și competitivitatea, precum și coeziunea socială și teritorială. Sunt eligibile pentru finanțare și planurile care ajută instituțiile să se pregătească pentru crize și să reacționeze la ele. Mai pot fi finanțate politicile pentru copii și tineret, inclusiv pentru învățământ și formarea de competențe[55]. Fiecare plan trebuie să consacre climei cel puțin 37% din buget, iar acțiunilor din domeniul digital cel puțin 20%. Finanțarea va fi disponibilă timp de trei ani.

Din alocarea totală disponibilă la nivelul UE, România poate beneficia de aproximativ 30,5 miliarde de euro, compuse din 13,8 miliarde de euro sub formă de granturi și 16,7 miliarde de euro sub formă de împrumuturi[56].

Statele membre UE pot transmite oficial către Comisia Europeană Planul lor Național de Redresare și Reziliență (PNRR) până la 30 aprilie 2021, în vederea emiterii de către Comisie a deciziei de aprobare a Planului național.

În România, elaborarea Planului Național de Redresare și Reziliență a început în luna septembrie a anului 2020. După consultările și dezbaterile publice care au avut loc în lunile februarie-martie, pentru stabilirea prio-

53 Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, pag.109
54 Site-ul Comisiei Europene, www.ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_ro
55 Site-ul Parlamentului European, www.europarl.europa.eu/news/ro/press-room/20210204IPR97105/parlamentul-aproba-un-mecanism-de-redresare-si-rezilienta-de-672-5-miliarde-eur
56 Site-ul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, www.mfe.gov.ro/pnrr/

rităților care vor fi ulterior incluse în Planului Național de Redresare și Reziliență, iată că acesta a fost adoptat, la data de 7.04.2021, de Guvernul României, în a doua lectură, odată cu Memorandumul care mandatează Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene pentru a desfășura negocierile pe document cu Comisia Europeană.

Planul de Dezvoltare Regională Centru 2021 - 2027

Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021 - 2027 (PDR Centru) reprezintă principalul document de planificare și programare elaborat la nivel regional și asumat de către factorii de decizie din Regiunea Centru. PDR își propune să răspundă nevoii de a avea la dispoziție un document - cadru la nivel regional prin care se stabilește viziunea de dezvoltare, obiectivul global și obiectivele specifice de atins la finalul perioadei de programare, propunând direcțiile de acțiune și măsurile necesare pentru atingerea obiectivelor[57].

Planul de Dezvoltare ia în considerare nevoile majore ale regiunii și are în vedere valorificarea potențialul său real de dezvoltare. Acesta se raportează, în același timp, la obiectivele stabilite la nivel național și european, sintetizate în documentele de programare ale Comisiei Europene pentru perioada 2021-2027, în angajamentele internaționale ale României și în strategiile naționale pentru perioada următoare. Implementarea Planului de Dezvoltare a Regiunii Centru se va întinde de-a lungul perioadei 2021-2029 și va avea la bază atât finanțări nerambursabile din fonduri europene disponibile după aprobarea Programelor Operaționale aferente perioadei 2021-2027, oportunitățile de finanțare oferite în cadrul PAC 2021-2027 (prin Planul Național Strategic și sistemul de plăți directe), noile pachete financiare și programe europene adoptate ca răspuns la criza generată de pandemia COVID 19 (ex. PNRR, Next Generation EU, EU4Health etc) cât și alocările disponibile prin programele naționale, toate aceste surse putând acoperi doar în parte nevoile de finanțare ale Strategiei, fiind astfel nevoie și de mobilizarea unor resurse financiare proprii sau atrase de către autorități locale, companii și universități.

În cadrul Planului de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021-2027 se regăsește și Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru pentru perioada 2021-2027, care ia în considerare nevoile majore ale regiunii și are în vedere valorificarea cât mai bună a potențialul său de dezvoltare. Ca și direcții de dezvoltare, aceasta reunește 6 domenii strategice de dezvoltare, fiecare dintre acestea grupând un număr de priorități și măsuri specifice:

- Dezvoltare teritorială, dezvoltare urbană durabilă
- Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare, inovare și specializare inteligentă
- Resurse umane, incluziune socială, ocupare și sănătate
- Mediu, eficiență energetică și schimbări climatice
- Turism și patrimoniu cultural
- Dezvoltarea rurală, agricultura și silvicultura

Structura domeniilor de dezvoltare, în funcție de prioritățile stabilite, sunt următoarele[58]:

- **Domeniul Strategic - 1. Dezvoltare teritorială, dezvoltare urbană durabilă**
  - Prioritatea 1.1 Întărirea capacității administrative a autorităților publice locale în vederea implementării principiilor dezvoltării urbane integrate și sprijinirea cooperării la nivel microregional

57 Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Centru 2021-2027, pag.2, disponibil la adresa www.adrcentru.ro
58 Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021-2027, www.adrcentru.ro/wp-content/uploads /2020/12/4.-Strategia-de-Dezvoltare-Regionala-2021-2027.pdf

- Prioritatea 1.2 Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport regional; dezvoltarea infrastructurii de internet, în mod special a infrastructurii de bandă largă
- Prioritatea 1.3 Consolidarea rolului și funcțiilor așezărilor urbane din Regiunea Centru ca actori importanți în asigurarea coeziunii teritoriale, sociale și a creșterii economice bazată pe cunoaștere

➢ **Domeniul strategic - 2. Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare, inovare și specializare inteligentă**

- Prioritatea 2.1 Promovarea unui mediu de afaceri inovativ pentru o dezvoltare economică inteligentă
- Prioritatea 2.2 Extinderea și diversificarea infrastructurii regionale și locale de afaceri, susținerea clusterelor și dezvoltarea rețelelor de cooperare economică
- Prioritatea 2.3. Susținerea sectorului regional de cercetare-dezvoltare pentru o creștere economică inteligentă
- Prioritatea 2.4 Creșterea gradului de internaționalizare a economiei și sectorului regional de CDI

➢ **Domeniul Strategic – 3. Resurse umane, incluziune socială, ocupare și sănătate**

- Prioritatea 3.1. Îmbunătățirea calității, eficacității și relevanței ofertei educaționale regionale, a serviciilor și accesului la educație la toate nivelurile
- Prioritatea 3.2. Sprijinirea măsurilor active de ocupare și modernizarea pieței muncii
- Prioritatea 3.3. Dezvoltarea infrastructurii, creșterea accesului și îmbunătățirea serviciilor acordate persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile
- Prioritatea 3.4. Extinderea și modernizarea infrastructurii de sănătate, creșterea accesului și îmbunătățirea serviciilor de sănătate, cercetare-dezvoltare, inovare în sănătate

➢ **Domeniul Strategic – 4. Mediu, eficiență energetică și schimbări climatice**

- Prioritatea 4.1 Creșterea calității mediului înconjurător din așezările urbane și rurale din Regiunea Centru
- Prioritatea 4.2 Creșterea eficienței utilizării energiei și a altor resurse materiale
- Prioritatea 4.3 Protejarea și conservarea biodiversității regionale
- Prioritatea 4.4 Diminuarea efectelor schimbărilor climatice și prevenirea riscurilor naturale

➢ **Domeniul Strategic - 5.Turism și patrimoniu cultural**

- Prioritatea 5.1.Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural-istoric, valorificarea patrimoniului turistic natural și creșterea utilizării potențialului balnear
- Prioritatea 5.2. Modernizarea și extinderea infrastructurii regionale de cazare și de agrement și îmbunătățirea serviciilor specifice
- Prioritatea 5.3. Susținerea turismului de nișă, dezvoltarea activităților conexe turismului și integrarea activităților turistice
- Prioritatea 5.4. Asigurarea forței calificate de muncă în turism

➢ **Domeniul strategic 6. Dezvoltarea rurală, agricultura și silvicultura**

- Prioritatea 6.1. Eficientizarea sectorului agroalimentar și îmbunătățirea pregătirii profesionale a fermierilor
- Prioritatea 6.2. Susținerea activităților agricole în zonele montane
- Prioritatea 6.3. Valorificarea superioară, într-o manieră durabilă, a potențialului silvic regional
- Prioritatea 6.4. Creșterea atractivității economice și diversificarea activităților economice în localitățile rurale

- Prioritatea 6.5. Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare a localităților rurale
- Prioritatea 6.6. Dezvoltarea infrastructurii sociale, cultural-recreative și susținerea dezvoltării comunitare

Ca parte integrată a județului Covasna, și a regiunii centru inclusiv, Comuna Aita Mare va ajuta la îndeplinirea priorităților strategice cuprinse în cadrul Planului de Dezvoltare a Regiunii Centru și a Strategiei de Dezvoltare a Regiunii Centru. Documentele strategice reprezintă astfel documente importante care ajută la conturarea viziunii, și a direcției de dezvoltare a unei localități.

Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Aita Mare 2021 – 2027 va fi astfel instrumentul de lucru al administrației publice locale care va orienta gândirea, decizia și acțiunea către obiectivele superioare sau către premisele obiectivelor stabilite la nivel județean, regional, național și european.

PREZENTAREA OPINIEI PUBLICE

Având în vedere că autoritățile publice locale nu dețin mereu ultimele informații referitoare la diferitele aspecte din localitate (probleme, nemulțumiri, sugestii, dorințe, necesități etc.), a fost imperios necesară realizarea unui sondaj de opinie asupra populației comunei. Cu ajutorul chestionarului efectuat, am reușit să măsurăm cât mai exact cu putință opiniile oamenilor în ceea ce privesc problemele existente în localitate, dar și perspectivele de dezvoltare a acesteia.

Modalitățile de realizare ale anchetei și examinarea impactului conjuncturii economice și sociale au cuprins astfel atât discuții efectuate cu factorii de decizie locali, administrativi și cei economici, cât și sondaje de opinie realizate cu ajutorul unor chestionare în rândul populației comunei: disponibile atât în format fizic, cât și online. În ceea ce privește sondajul de opinie efectuat la nivelul comunei cu ajutorul chestionarelor fizice, menționăm că acestea au fost completate de către locuitorii comunei, cu ajutorul operatorilor de teren persoane tinere, preponderent studenți, din zonă. Operatorii de teren au fost instruiți cu privire la conținutul chestionarelor, precum și a modalității de lucru. Chestionarele sub formă digitală (on-line), au fost disponibile cetățenilor sub forma unui formular de tip Google Forms, care a fost publicat pe pagina de facebook a Primăriei Comunei Aita Mare - www.facebook.com/NAGYAJTA). Sondarea populației a fost efectuată în perioada noiembrie 2020 - decembrie 2020.

Chestionarele au fost formulate în așa fel încât să permită obținerea unor concluzii relevante ca urmare a prelucrării lor. În conținutul lor s-au regăsit atât elemente de identificare și de statistică, cât și întrebări cu caracter general, întrebări tip grilă, scale de evaluare, matrici de răspuns, întrebări închise și întrebări deschise (chestionarul aplicat se regăsește în Anexa 1 la prezentul document). Din totalul de 78 de chestionare completate (fizice și online), un număr de 67 au fost recepționate și validate ca având rezultate concludente.

Prin prelucrarea răspunsurilor date de către persoanele intervievate la chestionar, au rezultat informații prezentate de o manieră succintă în tabele și grafice. Principalele rezultate detaliate ale chestionarelor sunt prezentate în continuare.

- **Întrebarea nr.1:** ***„Vârsta dvs. (ani): <18, 18-25, 26-35, 36-45, 46-55, 56-65, peste 65."***

Distribuția pe categorii de vârstă a celor 67 de persoane care au avut răspunsurile valide pe tot parcursul chestionarului, este următoarea: 13 persoane au între 18-25 ani (19,4%), 11 persoane au vârsta între 26-35 ani (16,42%), 12 persoane fac parte din categoria de vârstă 36-45 ani (17,91%), 17 persoane au vârsta cuprinsă între 46-55 ani (25,37%), 8 persoane au între 56-65 de ani (11,94%) și 6 respondenți s-au încadrat în categoria de vârstă de peste 65 ani(8,96%).

Distribuția respondenților după vârstă (ani)

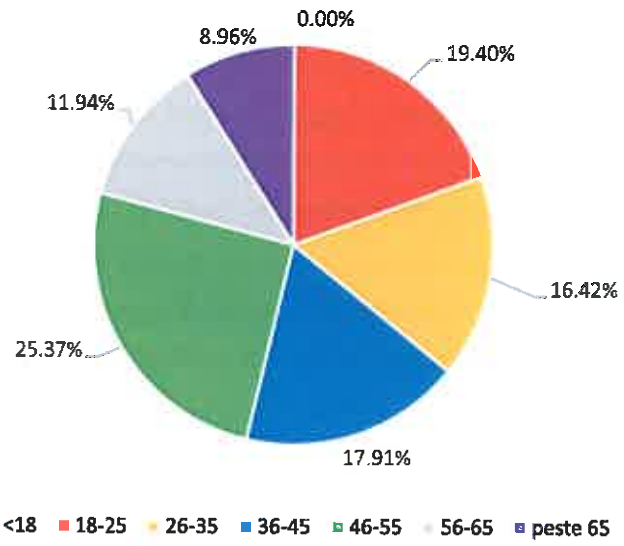

Se poate observa astfel că majoritatea persoanelor care au dat curs chestionarului au vârsta cuprinsă în intervalul 26-55 de ani.

- **Întrebarea nr.2:** ***„Sexul: masculin/feminin ."***

Distribuția pe sexe a cel 67 de persoane care au răspuns valid în cadrul chestionarului, este următoarea: 21 de persoane, reprezentând 31,34%, sunt respondenți de sex masculin, iar 46 de persoane, reprezentând 68,66%, sunt respondenți de sex feminin.

Astfel, majoritatea persoanelor care au răspuns chestionarului sunt persoane de sex feminin.

Distribuția respondenților după sex

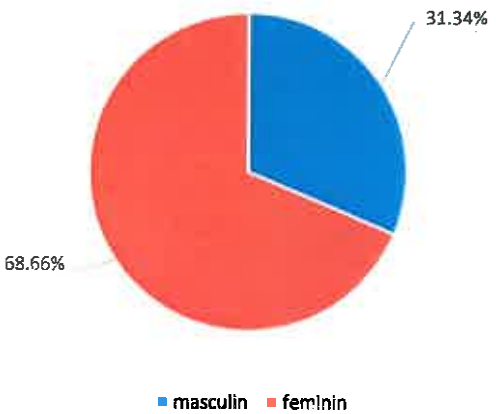

- **Întrebarea nr.3:** ***„Zona în care locuiește corespondentul: sat Aita Mare, sat Aita Medie."***

Distribuția în funcție de domiciliu a cel 67 de persoane care au avut răspunsurile valide pe întreg parcursul chestionarului, este următoarea: 40 de persoane, reprezentând 59,70%, au domiciliul în satul Aita Mare, iar 27 de persoane, reprezentând 40,30%, au domiciliul în satul Aita Medie.

Distribuția respondenților după localitatea de proveniență

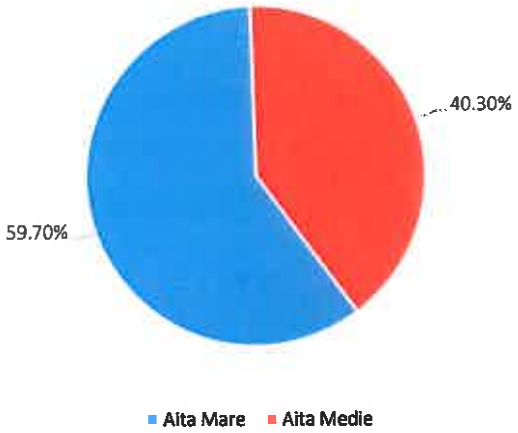

Astfel, se poate observa că majoritatea respondenților chestionarului au domiciliul în satul Aita Mare.

- **Întrebarea nr.4:** ***„Ultimele studii absolvite (forma de învățământ): cel mult 4 clase primare, învățământ gimnazial (V-VIII), învățământ liceal/ profesional, învățământ postliceal, licență, masterat, doctorat."***

Dintre cei 67 de respondenți, 33 de persoane au ca și ultima formă de învățământ absolvită învățământul liceal/ profesional, 23 de persoane studiile de licență, 7 persoane studiile de masterat, și câte 3 persoane studiile gimnaziale și postliceale. Nu au fost respondenți care să aibe absolvite doar cele 4 clase primare, sau doctoratul. Majoritatea respondenților au absolvit învățământul liceal/ profesional.

Distribuția respondenților după ultimele studii absolvite

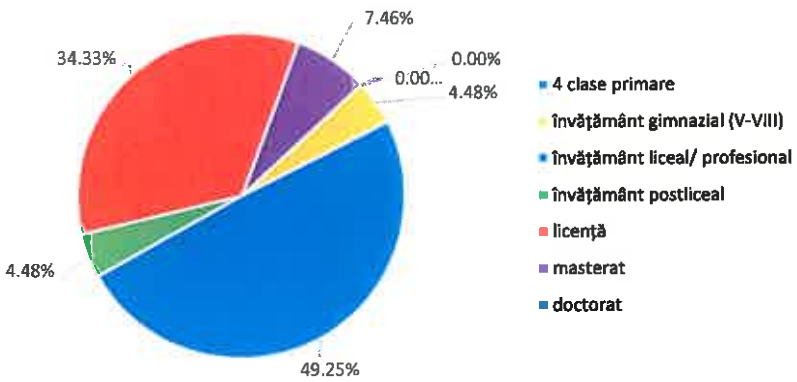

- **Întrebarea nr.5:** ***„Ocupația: elev /student, angajat în mediul privat, angajat în mediul public, întreprinzător, pensionar, șomer, fără ocupație."***

Ocupația celor 67 de persoane care au răspuns chestionarului este structurată astfel: un procent de 32,84% sunt angajați care lucrează în domeniul public (22 persoane), 26,87% sunt angajați care lucrează în domeniul privat (18 persoane), 14,91% sunt pensionari (10 persoane),

10,45% îl reprezintă persoanele fără ocupație (7 persoane), câte 5,97% îl reprezintă elevii/ studenții și întreprinzătorii (câte 4 persoane), iar un procent de 2,99% îl reprezintă șomerii (2 persoane).

Se poate observa astfel că majoritatea respondenților lucrează la data completării chestionarului în domeniul public și privat.

Distribuția respondenților după ocupație

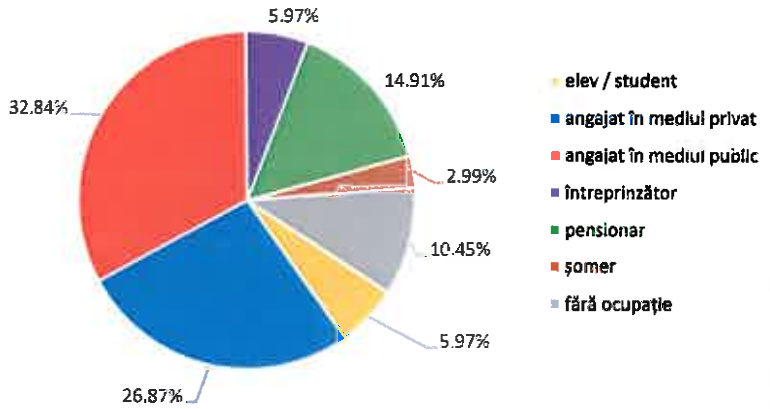

- **Întrebarea nr.6:** ***„Cât de mulțumit/ă sunteți de veniturile lunare nete pe care le obțineți?"***

În ceea ce privește veniturile lunare nete ale celor 67 de respondeți din cadrul comunei, 39 de persoane s-au declarat mulțumite de acestea, iar 15 persoane au răspuns că sunt nemulțumite de veniturile lor. Un număr de 7 persoane sunt indiferente, 5 persoane s-au declarat foarte mulțumite, iar 1 persoană este foarte nemulțumită în ceea ce privește veniturile lunare obținute.

Gradul de mulțumire al locuitorilor în funcție de venituri

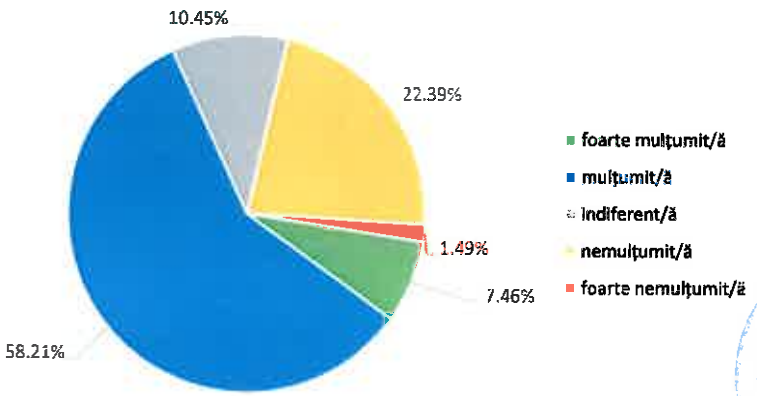

- **Întrebarea nr.7:** ***„Între ce valori se încadrează veniturile dvs. nete lunare?"***

În ceea ce privește veniturile nete lunare ale respondenților a căror chestionare au fost validate, menționăm următoarele: 20 de persoane au veniturile situate între 2001-3000 lei, 16 persoane au veniturile situate între 1001-2000 lei, 14 persoane au veniturile sub 1000 de lei, 10 persoane se încadrează în categoria 3001-4000 lei, câte 3 persoane au veniturile situate între 4001-5000, și între 5001-6000, iar 1 persoană face parte din categoria de peste 6000 lei.

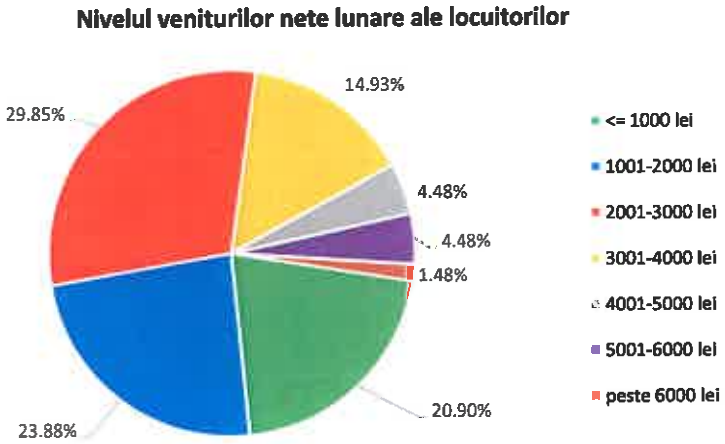

Se poate observa astfel că veniturile nete lunare ale locuitorilor se situează undeva între nivelul scăzut spre mediu.

- **Întrebarea nr.8:** ***„Câte persoane locuiesc în momentul de față în gospodăria dumneavoastră ?"***

Din punct de vedere al numărului de persoane care locuiesc într-o gospodărie, 25 de persoane au răspuns că locuiesc într-o gospodărie formată din 4 membri. 20 de persoane locuiesc într-o gospodărie formată din 3 membri, 13 persoane locuiesc într-o gospodărie formată din 2 membri. Câte 3 persoane au răspuns că gospodăria lor este formată din 5 membri, și respectiv dintr-un membru. Două persoane au gospodăria formată din 6 membrii, iar un singur respondent are gospodăria formată din 7 membri. Astfel, majoritatea gospodăriilor din comuna Aita Mare sunt formate din câte 3 și 4 membri.

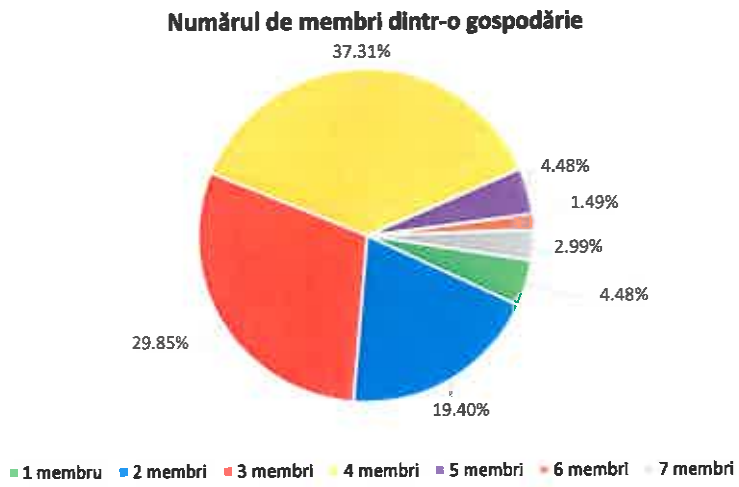

- **Întrebarea nr.9:** ***„Din gospodăria dvs. există persoane plecate la muncă în străinătate?"***

Din totalul de 67 de persoane, 60 au răspuns că nu au membri din gospodărie plecați în străinătate. Pe de altă parte, 7 persoane au răspuns că din gospodăria lor sunt membri plecați în străinătate. 3 persoane au răspuns că au câte 2 membri plecați, iar 4 persoane au răspuns că au câte un membru plecat. Printre țările de destinație se numără Ungaria (o mare majoritate), urmată de Germania și Regatul Unit.

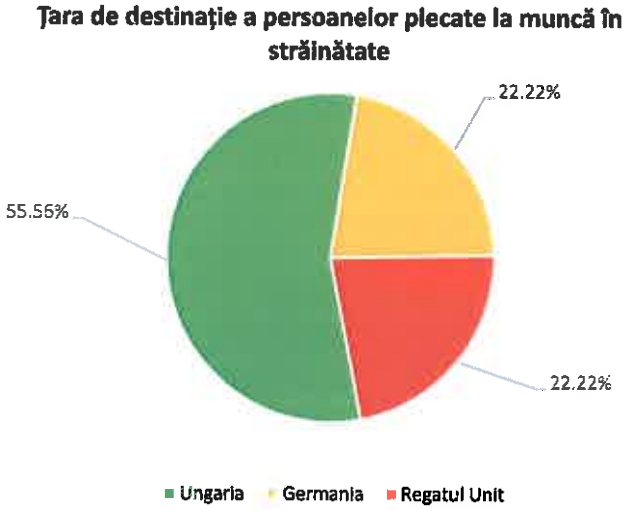

- **Întrebarea nr.10:** ***„În general, cât de mulțumit/ă sunteți de Comuna Aita Mare ?"***

Referitor la gradul de mulțumire al locuitorilor față de comună, dintre cele 67 de persoane intervievate, 33 de persoane s-au declarat mulțumite, 20 nemulțumite, 10 indiferente, 3 foarte nemulțumite, și 1 foarte mulțumită. Aceasta întrebare a scos în evidență faptul că cea mai mare parte a respondenților sunt mulțumiți de comună (49,25%).

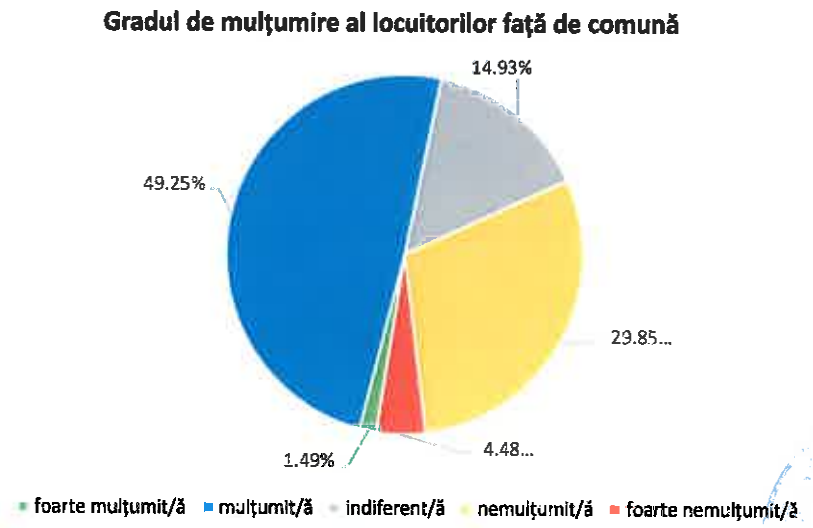

- **Întrebarea nr.11:** ***„Credeți că la nivelul comunei Aita Mare populația care are capacitate de muncă își poate găsi ușor un loc de muncă ?"***

Găsirea unui loc de muncă la nivelul comunei Aita Mare nu este tocmai ușor. Dintre cei 67 de respondenți, 52 de persoane au afirmat că în zonă oferta locurilor de muncă este redusă. 12 persoane au considerat că se poate găsi un loc de muncă, dar într-o perioadă mai îndelungată de timp (4-6 luni), în timp ce doar 3 persoane au afirmat că poți să îți găsești ușor un loc de muncă, într-o perioadă scurtă de timp (1-3 luni).

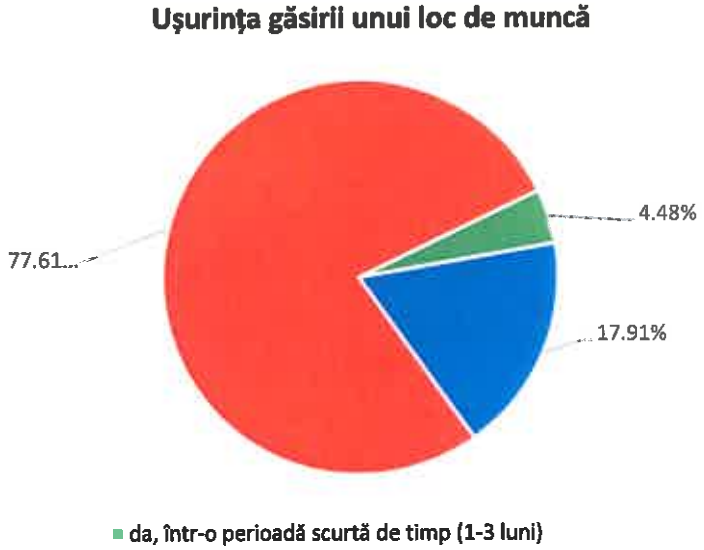

- **Întrebarea nr.12:** ***„La ce distanță de casă ați fi dispus să lucrați pentru a vă asigura nevoile zilnice?"***

Referitor la distanța dintre localitate și un posibil loc de muncă, cei 67 de respondenți au afirmat astfel: câte 16 persoane sunt dispuse să parcurgă zilnic între 21-30 km, și peste 40 de km pentru a ajunge la locul de muncă. Pe de altă parte, un număr de 14 persoane au afirmat că sunt dispuse să parcurgă 31-40 km zilnic, 11 persoane între 1-10 km zilnic, și 6 persoane, între 11-20 de km zilnic. Un număr de 4 persoane au afirmat că nu sunt dispuși să părăsească localitatea pentru un loc de muncă.

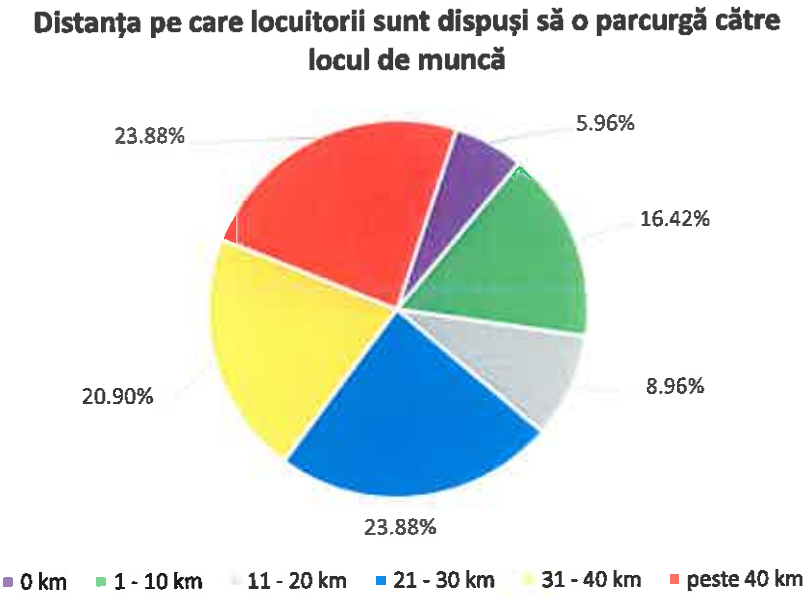

- **Întrebarea nr.13:** ***„Dacă ați utilizat serviciile sistemului de învățământ din Comuna Aita Mare, cât de mulțumit/ă sunteți de: calitatea actului didactic, capacitatea unităților de învățământ, amenajarea unităților de învățământ și dotările din unitățile de învățământ."***

În ceea ce privește sistemul de învățământ din comuna Aita Mare, respondenții și-au exprimat gradul de mulțumire în ceea ce privește unele aspecte, astfel:

- calitatea actului didactic: 36 de persoane s-au declarat mulțumite, 18 persoane -indiferente, 11 persoane - nemulțumite, iar 2 persoane - foarte mulțumite;
- capacitatea unităților de învățământ: 32 de persoane s-au declarat mulțumite, 23 de persoane - indiferente, 10 persoane - nemulțumite, și 2 persoane - foarte mulțumite;
- amenajarea unităților de învățământ: 23 de persoane s-au declarat mulțumite, câte 19 persoane indiferente sau nemulțumite, 5 persoane - foarte nemulțumite, și 1 persoană a menționat că este foarte mulțumită;
- dotările din unitățile de învățământ: 23 de persoane s-au declarat nemulțumite, 21 de persoane - indiferente, 18 persoane - mulțumite, 3 persoane – foarte nemulțumite, și 2 persoane - foarte mulțumite.

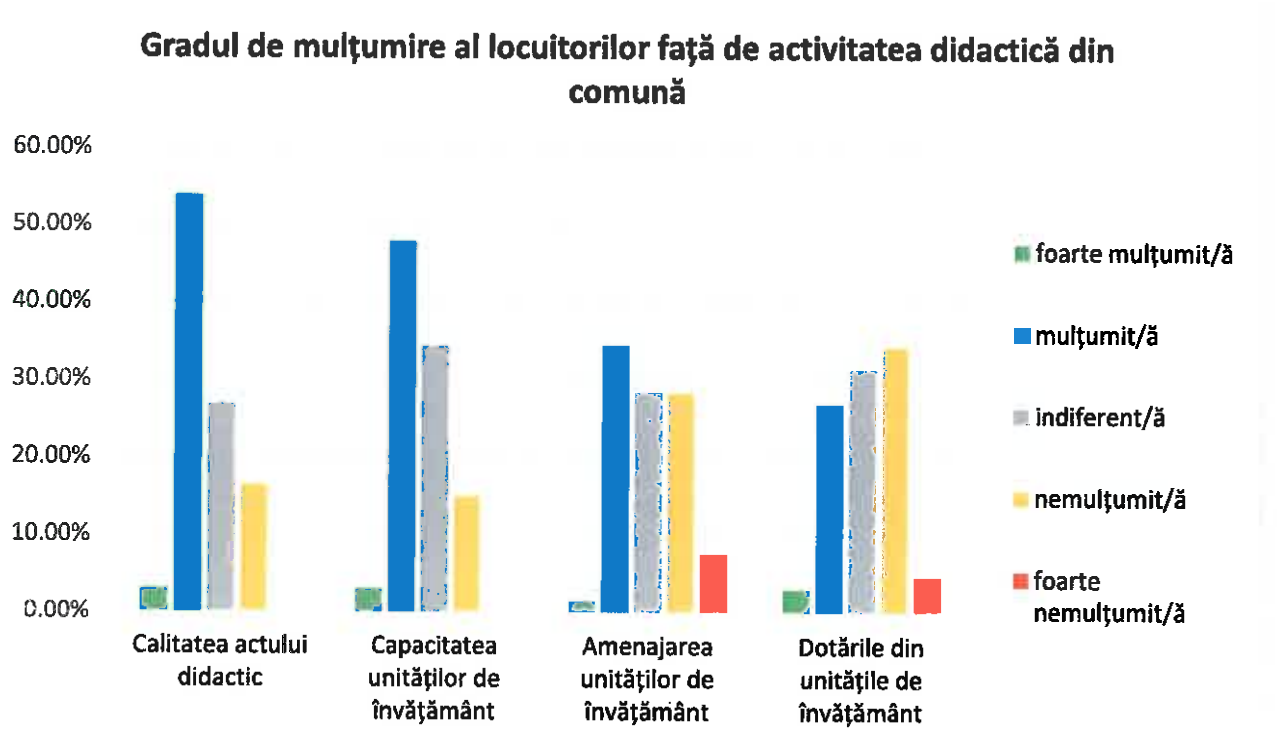

Per total, din reprezentarea grafică, se poate observa că locuitorii comunei care au fost chestionați sunt mulțumiți de condițiile de învățământ.

- **Întrebarea nr.14: *„Ce grupuri cu risc social sunt sprijinite în Comuna Aita Mare ?"***

Având în vedere că această întrebare prevede răspunsuri multiple, cu posibilitate de a alege între una sau nouă categorii de grupuri cu risc social, informațiile obținute au fost interpretate direct sub formă procentuală. Astfel, dintre grupurile cu risc social sprijinite în comuna Aita Mare, cel mai mare procent, de 32,52% îl obține grupul persoanelor vârstnice dependente. În ordine descrescătoare, celelate grupuri cu risc social sprijinite, sunt următoarele: persoanele cu dizabilități – în procent de 23,58%, persoanele cu venituri reduse – în procent de 21,95%, șomerii înregistrați – în procent de 8,13%, copiii instituționalizați – în procent de 4,88%, copiii cu risc de abandon școlar și persoanele de etnie romă – în procent de 3,25%, și victimele violenței în familie – în procent de 2,44%.

Grupuri cu risc social sprijinite în comună

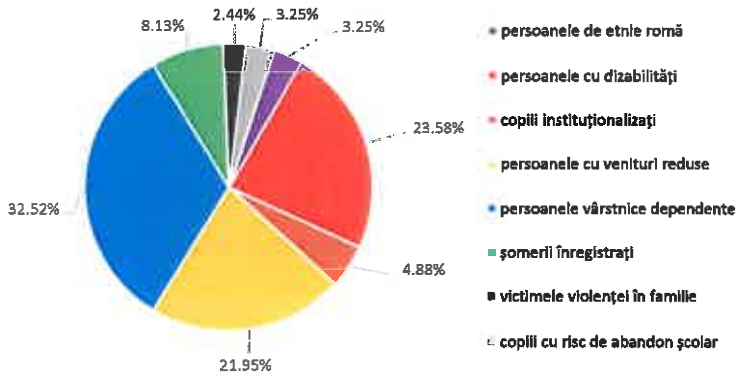

- **Întrebarea nr.15: *„Ce grupuri cu risc social pot fi sprijinite în viitor prin intermediul prioritățiilor de dezvoltare?"***

La fel ca și în cazul anterior, această întrebare prevede răspunsuri multiple, cu posibilitate de a alege între una sau nouă categorii de grupuri cu risc social, astfel că informațiile obținute au fost interpretate direct sub formă de procent. Astfel, dintre grupurile cu risc social care pot fi sprijinite în viitor în comuna Aita Mare, cel mai mare procent, de 29,80% îl obține grupul persoanele vârstnice dependente. În ordine descrescătoare, celelate grupuri cu risc social care pot fi sprijinite în viitor sunt următoarele: copiii cu risc de abandon școlar – în procent de 15,23%, persoanele cu dizabilități – în procent de 14,57%, persoanele cu venituri reduse – în procent de 13,25%, copiii instituționalizați – în procent de 10,60%, victimele violenței în familie – în procent de 7,95%, șomerii înregistrați în procent de 7,28% și persoanele de etnie romă – în procent de 1,32%.

Grupuri cu risc social care pot fi sprijinite în viitor

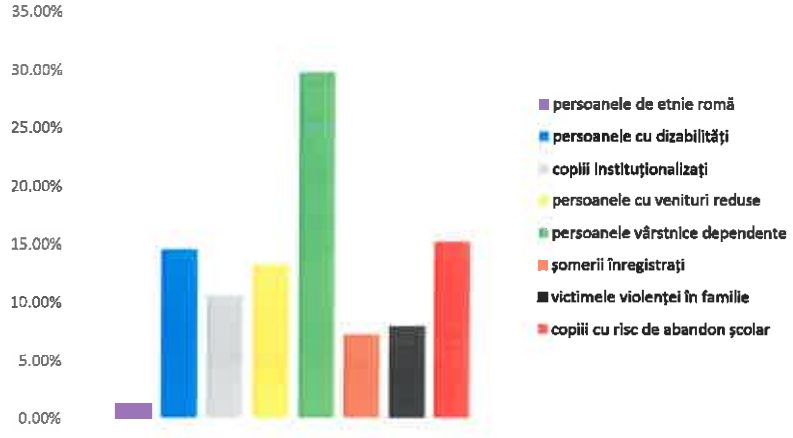

- **Întrebarea nr.16:** ***„Dacă ați utilizat serviciile de sănătate din Comuna Aita Mare, cât de mulțumit/ă sunteți de: calitatea serviciilor medicale, capacitatea unităților sanitare, numărul de cabinete medicale, și numărul de farmacii."***

Referitor la serviciile de sănătate disponibile în comuna Aita Mare, respondenți și-au exprimat gradul de mulțumire în ceea ce privește unele aspecte, astfel:

- calitatea serviciilor medicale: 22 de persoane s-au declarat foarte mulțumite (32,84%), 18 persoane – mulțumite (26,86%), câte 11 persoane s-au declarat indiferente/ nemulțumite (16,42%), iar 5 persoane au fost foarte nemulțumite (7,46%);
- capacitatea unităților sanitare: 19 persoane s-au declarat mulțumite (28,36%), câte 14 persoane – foarte mulțumite/ indiferente (20,90%), iar câte 10 persoane – nemulțumite/ foarte nemulțumite (14,92%);
- numărul de cabinete medicale: 21 de persoane s-au declarat mulțumite (31,34%), câte 13 persoane – fie foarte mulțumite, fie foarte nemulțumite (19,40%), 11 persoane – nemulțumite (16,42%), iar 9 persoane – indiferente (13,44%);
- numărul de farmacii: 23 de persoane s-au declarat foarte mulțumite (34,32%), 22 de persoane – mulțumite (32,84%), 8 persoane – indiferente (11,94%), și câte 7 persoane – nemulțumite sau foarte nemulțumite (10,45%).

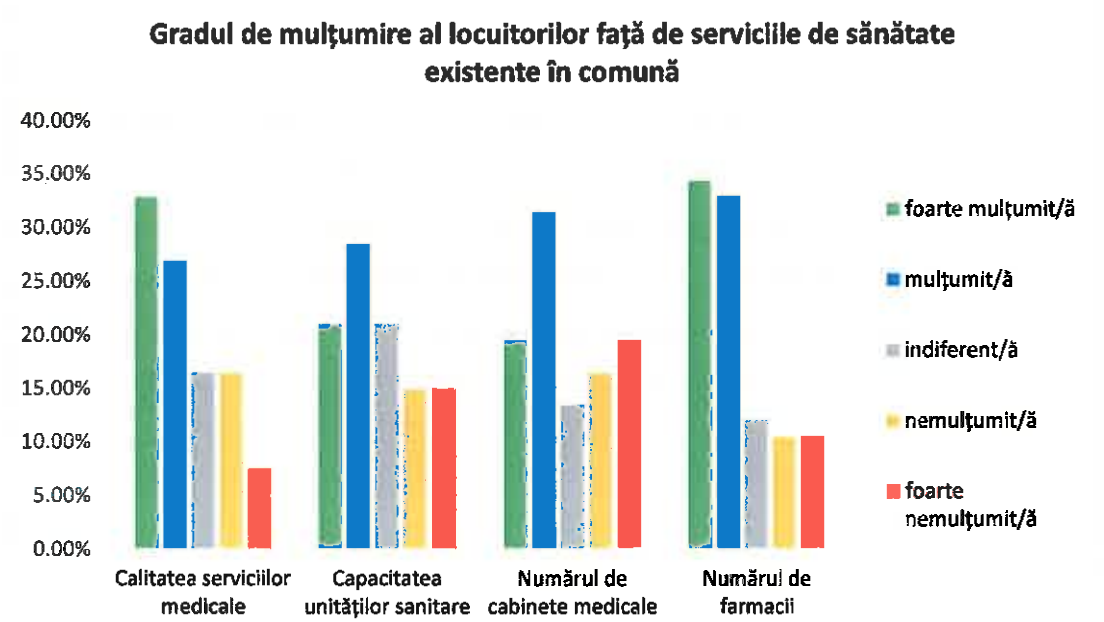

- **Întrebarea nr.17:** ***„Din câte cunoașteți, care dintre serviciile de asistență sociale sunt disponibile în Comuna Aita Mare: cantina săracilor, asistență pentru persoane vârstnice, asistență pentru persoane cu dizabilități, asistență pentru minori proveniți din familii în dificultate, servicii destinate integrării persoanelor cu nevoi speciale, ajutoare pentru încălzirea locuinței ?"***

În ceea ce privește disponibilitatea serviciilor de asistență socială din comuna Aita Mare, respondenți au afirmat următoarele:

- cantina săracilor: 54 de persoane au afirmat că aceste servicii nu sunt disponibile în comună (80,60%), 25 de persoane - nu știu (16,42%), iar 3 persoane au afirmat că aceste servicii sunt disponibile în comună (2,98%);

- asistență pentru persoane vârstnice: 60 de persoane au afirmat că aceste servicii există în comună (89,55%), 4 persoane au menționat ca acestea nu sunt disponibile (5,97%), iar 3 persoane – nu știu (4,48%);
- asistență pentru persoane cu dizabilități: 26 de persoane au afirmat că aceste servicii nu sunt disponibile în comună (38,80%), 22 de persoane - nu știu (32,84%), iar 19 persoane au afirmat că aceste servicii sunt disponibile în comună (28,36%);
- asistență pentru minori proveniți din familii în dificultate: 42 de persoane au declarat că aceste servicii nu sunt disponibile (62,69%), 20 de persoane - nu știu (29,85%), iar 5 persoane au afirmat disponibilitatea lor în comună (7,46%);
- servicii destinate integrării persoanelor cu nevoi speciale: 39 de persoane au declarat că aceste servicii nu sunt disponibile în comună (58,21%), 23 de persoane – nu știu (34,33%), și 5 persoane au afirmat că aceste servicii sunt disponibile (7,46%);
- ajutoare pentru încălzirea locuinței: 44 de persoane au afirmat că aceste servicii există în comună (65,67%), 12 de persoane – nu sunt disponibile (17,91), iar 11 persoane – nu știu (16,42%).

Disponibilitatea serviciilor de asistență socială în comună

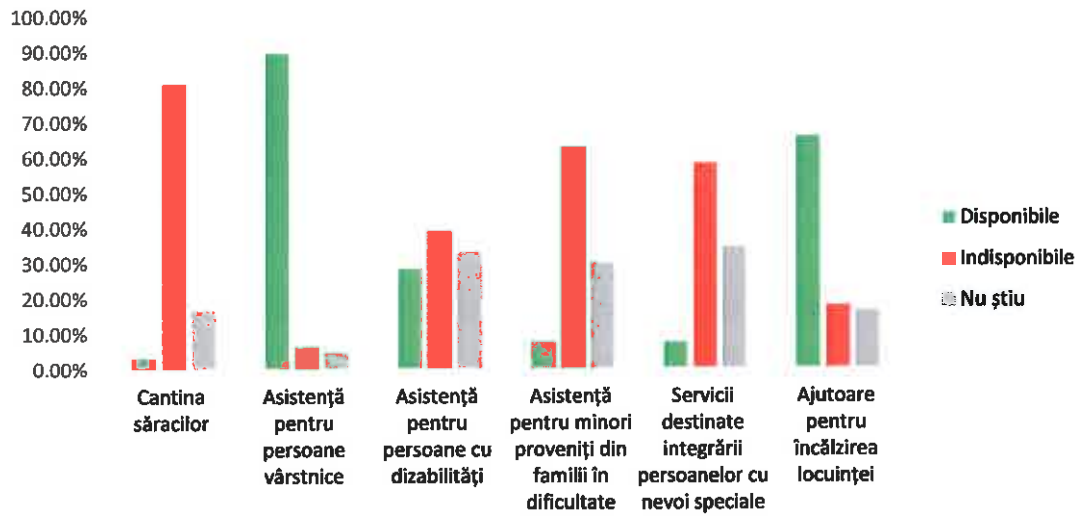

- **Întrebarea nr.18: *„Cât de necesară considerați că este asigurarea acestor servicii?"***

Necesitatea unor categorii de servicii sociale a fost exprimată de cei 67 de corespondenți astfel:

cantina săracilor: 21 de persoane au considerat acest serviciu ca fiind necesar (31,34%), 19 persoane – puțin necesar (28,36%), 13 persoane – inutil (19,40%), 10 persoane – foarte necesar (14,93%), iar 4 persoane – suficient de mediu (5,97%);

- asistență pentru persoane vârstnice: 49 de persoane au considerat acest serviciu foarte necesar (73,14%), 17 persoane – necesar (25,37%), iar 1 persoană – suficient de mediu (1,49%);
- asistență pentru persoane cu dizabilități: 33 de persoane au declarat că acest serviciu este foarte necesar (49,25%), 28 de persoane – necesar (41,79%), și câte 3 persoane – suficient de mediu/ puțin necesar (4,48%);
- asistență pentru minori proveniți din familii în dificultate: 27 de persoane au considerat acest serviciu ca fiind unul necesar (40,30%), 23 de persoane - foarte necesar (34,32%), 10 persoane - puțin necesar (14,93%), 4 persoane – inutil (5,97%), și 3 persoane - suficient de mediu (4,48%);

- servicii destinate integrării persoanelor cu nevoi speciale: 27 de persoane au declarat că acest serviciu este unul necesar (40,30%), 17 persoane - foarte necesar (25,37%), 13 persoane - puțin necesar (19,40%), 6 persoane – inutil (8,96%), și 4 persoane suficient de mediu (5,97%);
- ajutoare pentru încălzirea locuinței: câte 27 de persoane au considerat acest serviciu necesar și foarte necesar (40,30%), câte 5 persoane – suficient de mediu/ puțin necesar (7,46%), iar 3 persoane spun că acest serviciu este inutil (4,48%).

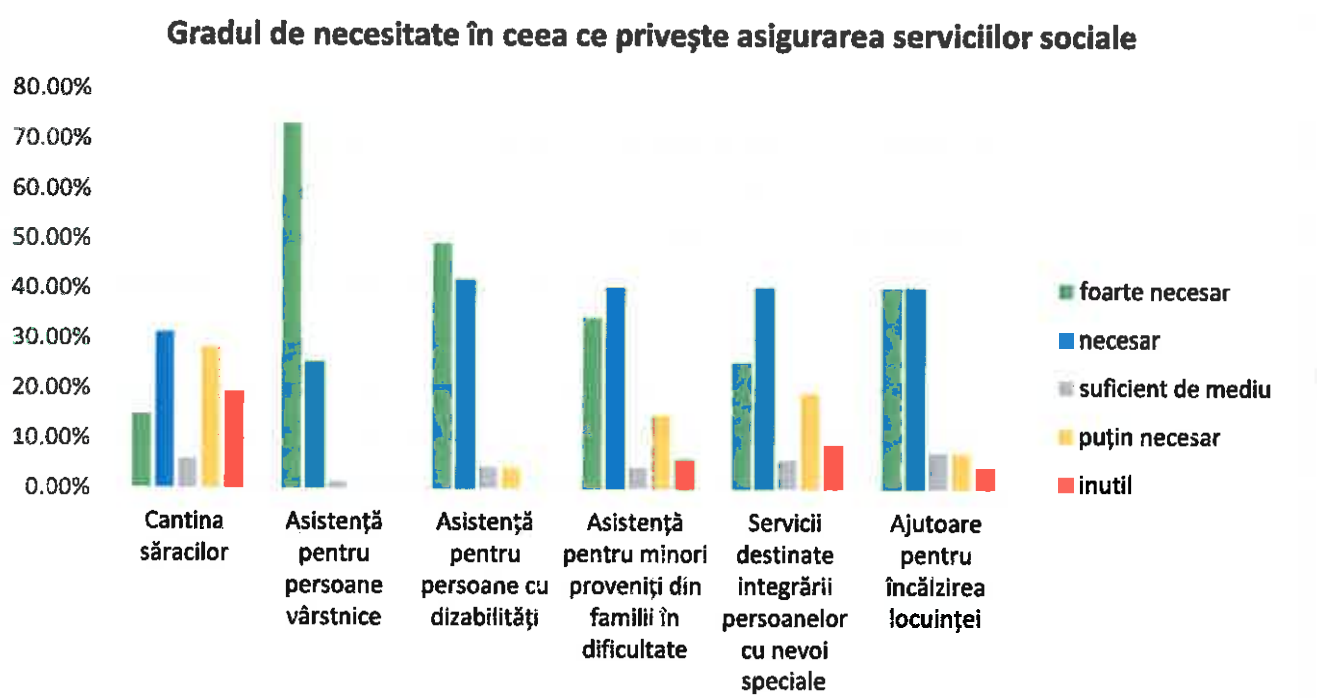

- **Întrebarea nr.19:** ***„Cât de mulțumit/ă sunteți de calitatea spațiilor publice din zona în care locuiți, din perspectiva următoarelor aspecte: iluminat public, curățenie, mobilier urban (bănci, coșuri de gunoi, etc.), finisaje (calitatea materialelor folosite, modul de realizare a lucrărilor), accesibilitate (posibilitatea de utilizare a spațiului de către persoane vârstnice, copii, persoane cu handicap)?"***

Gradul de mulțumire față de calitatea spațiilor publice existente în comună al celor 67 de respondenți, a fost exprimat astfel:

- iluminat public: 44 de persoane s-au declarat mulțumite de calitatea iluminatului public (65,67%), 12 persoane – nemulțumite (17,91%), 6 persoane – foarte mulțumite (8,96%), și 5 persoane – indiferente (7,46%);
- curățenie: 31 de persoane s-au declarat nemulțumite (46,27%), 20 de persoane – mulțumite (29,85%), 9 persoane – indiferente (13,43%), 4 persoane - foarte mulțumite (5,97%), iar 3 persoane - foarte nemulțumite (4,48%);
- mobilier urban: 28 de persoane s-au declarat nemulțumite (41,78%), 16 persoane – foarte nemulțumite (23,88%), câte 10 persoane – mulțumite/ indiferente (14,93%), și doar 3 persoane s-au declarat foarte mulțumite (4,48%);
- finisaje: 24 de persoane s-au declarat nemulțumite (35,82%), 22 de persoane – indiferente (32,84%), 12 persoane – mulțumite (17,91%), 8 persoane – foarte nemulțumite (11,94%), iar 1 persoană s-a declarat foarte mulțumită (1,49%);
- accesibilitate: 23 de persoane s-au declarat indiferente (34,33%), câte 19 persoane – mulțumite/

nemulțumite (28,36%), 5 persoane - foarte nemulțumite (7,46%), iar 1 persoană a fost foarte nemulțumită (1,49%).

Din punct de vedere procentual, răspunsurile sunt reprezentate în graficul următor:

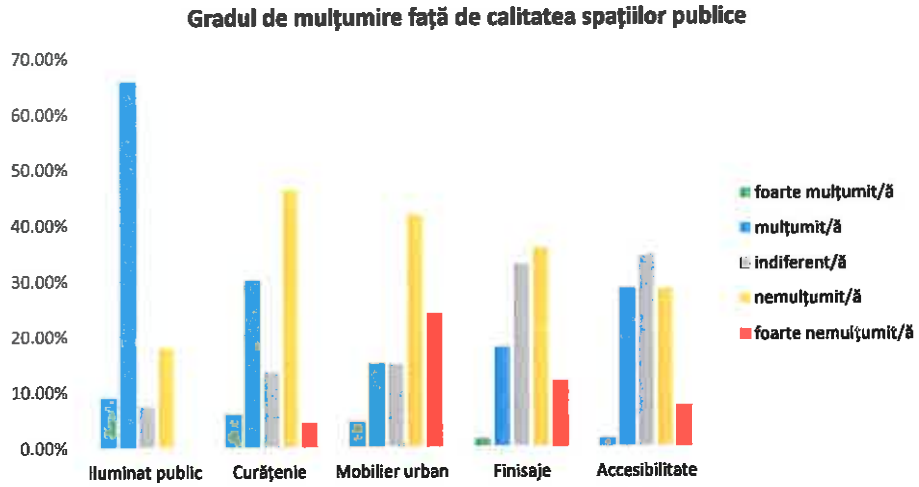

- **Întrebarea nr.20: *„Considerați că în zona în care locuiți este nevoie de noi lucrări de infrastructură ?"***

Având la dispoziție 4 opțiuni, respectiv 4 categorii de lucrări de infrastructură, cei 67 de respondenți și-au exprimat părerea astfel:

- reparare străzi: 62 de persoane consideră că da, este nevoie de lucrări de reparare a străzilor (92,53%), 3 persoane - nu este nevoie (4,48%), și 2 persoane - nu știu (2,98%);
- asfaltare străzi: 59 de persoane consideră că da, este nevoie de lucrări de asfaltare a străzilor (88,06%), 5 persoane - nu este nevoie (7,46%), și 3 persoane au declarat că nu știu dacă este nevoie sau nu de astfel de lucrări (4,48%);
- amenajarea unor noi locuri de parcare: 46 de persoane consideră că da, este nevoie de amenajarea unor locuri noi de parcare (68,66%), 15 persoane – nu este nevoie (22,38%), iar 6 persoane – nu știu (8,96%);
- reparare/ amenajare trotuare: 61 de persoane au confirmat că este nevoie de repararea trotuarelor existente în comună sau de amenajarea unora noi (91,04%), 2 persoane - nu este nevoie (2,99%), iar 4 persoane au fost indecise (5,97%).

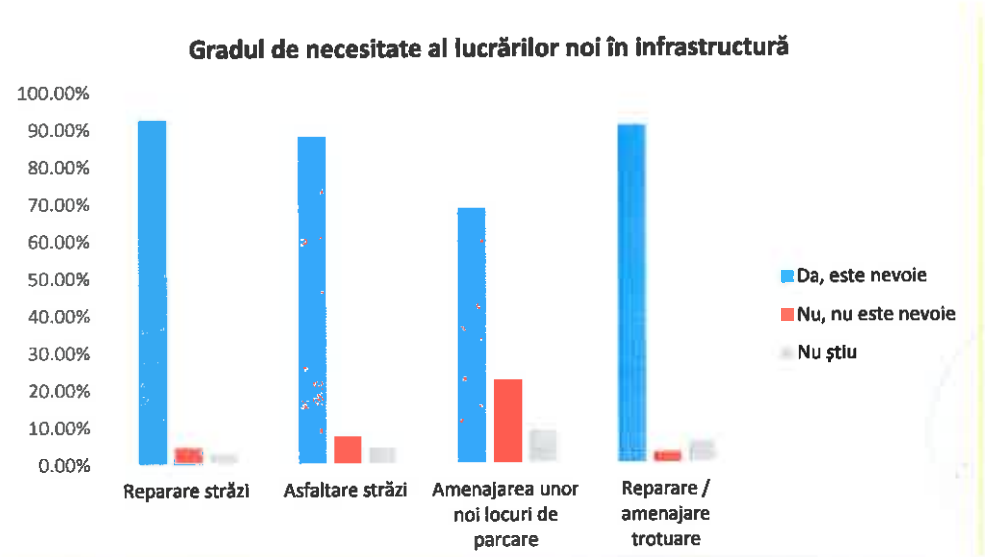

- **Întrebarea nr.21:** ***„Cum apreciați calitatea apei potabile din comună ?"***

În ceea ce privește calitatea apei potabile din comună, 24 de persoane au declarat că aceasta este bună (35,82%), 23 de persoane – așa și așa (34,33%), 13 persoane – proastă (19,40%), 5 persoane – foarte bună (7,46%), și doar 2 persoane au declarat că apa potabilă are o calitate foarte proastă (2,99%).

Calitatea apei potabile din comună

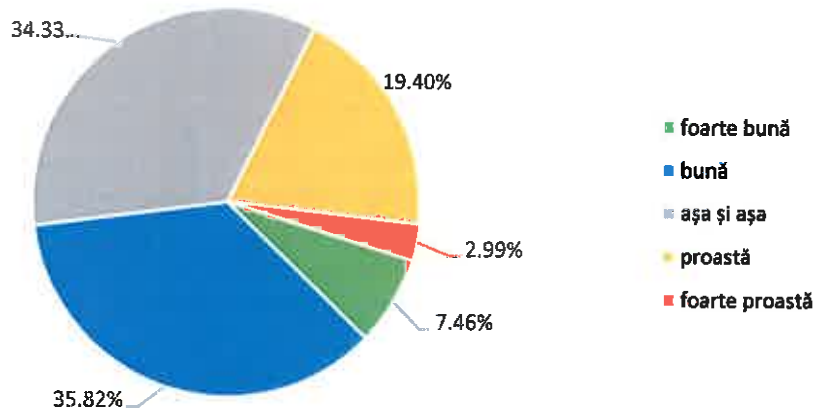

- **Întrebarea nr.22:** ***„Locuința dvs. este racordată la sistemul de furnizare a energiei electrice ?"***

Din totalul de 67 de persoane care au avut răspunsuri complete și valide în cadrul chestionarului, 60 au declarat că locuința lor este racordată la sistemul de furnizare a energiei electrice (89,55%), pe când 7 persoane nu au locuința racordată (10,45%).

Gradul de racordare al locuințelor la sistemul de furnizare a energiei electrice

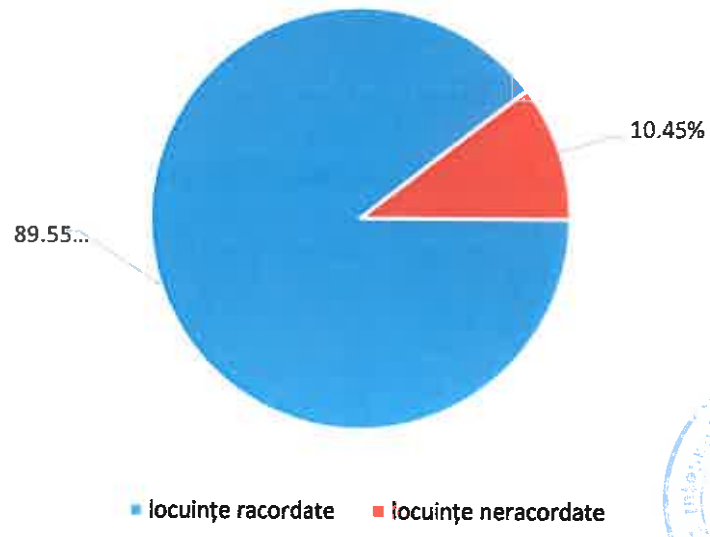

- **Întrebarea nr.23:** ***„Cum este asigurată încălzirea locuinței dvs. în perioada rece ?***

Referitor la modalitatea de încălzire a locuințelor în perioada rece a anului, din cele 67 de persoane, 39 au răspuns că utilizează soba pe lemne (58,21), 27 de persoane au menționat că au centrală proprie (40,30%), iar 1 persoană realizează încălzirea locuinței cu alte echipamente (1,49%).

Modalitatea de încălzire a locuințelor în perioada rece

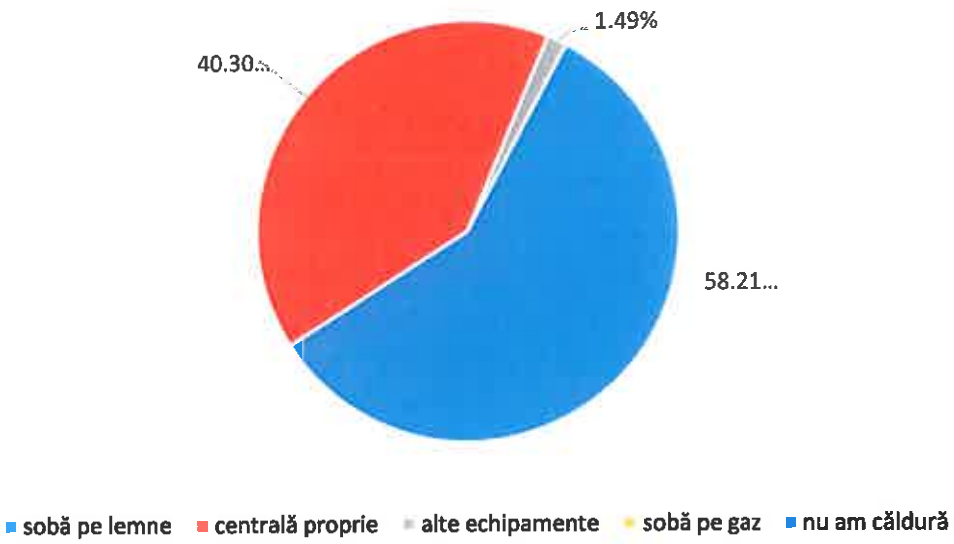

- **Întrebarea nr.24:** ***„În acest moment ce faceți cu deșeurile menajere din gospodăria dvs.?"***

Dintre cei 67 de respondenți, 60 de persoane utilizează ca metodă de depozitare a deșeurilor menajere sistemul de colectare/ salubritate/ tomberon (89,55%), 3 persoane depozitează deșeurile la platforma/ groapa de gunoi a comunei (4,47%), și câte 2 persoane îl depozitează în curte/ îl ard (2,99%).

Modalitatea de depozitare a deșeurilor menajere

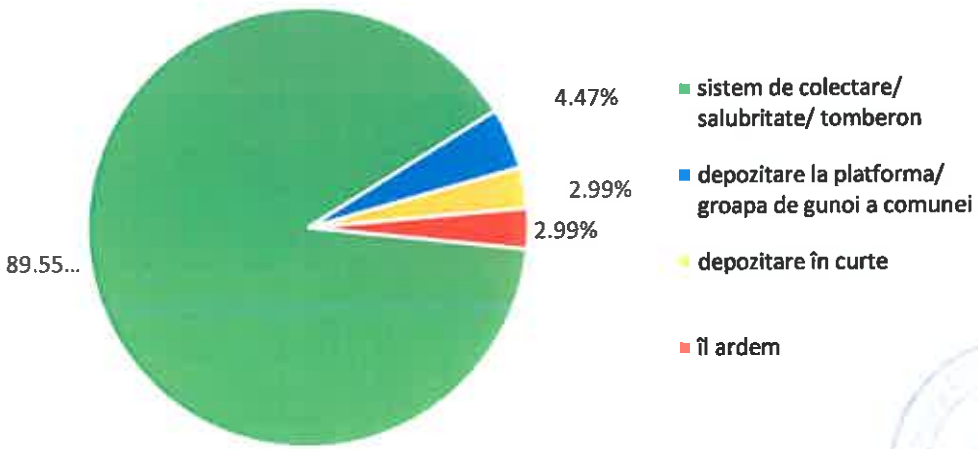

- **Întrebarea nr.25:** ***„Realizați colectarea selectivă a deșeurilor (hârtie/ plastic/ sticlă)?"***

Din totalul de 67 de persoane, 61 au declarat că deșeurile lor sunt colectate în mod selectiv (91,04%), 4 persoane nu colectează selectiv deșeurile (5,97%), și 2 persoane au menționat că ar dori, dar nu știu ce presupune mai exact acest lucru (2,99%).

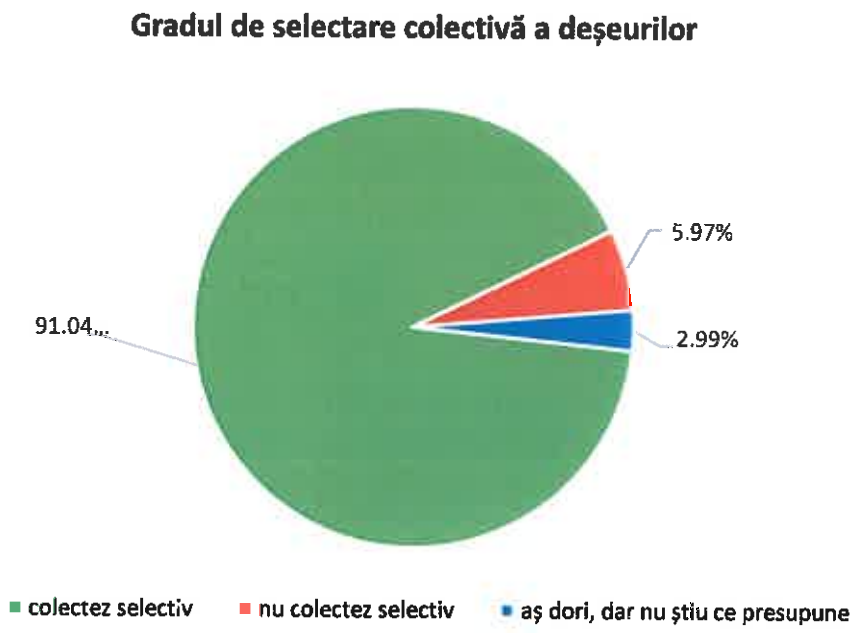

- **Întrebarea nr.26:** ***„Ați auzit de energia verde/ regenerabilă/ nepoluantă ?"***

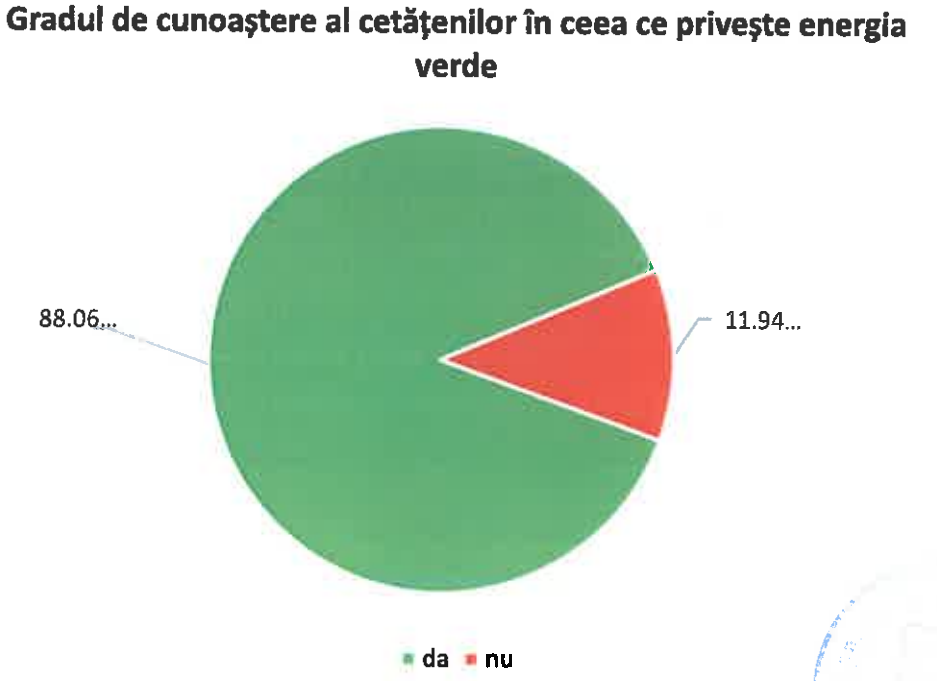

- **Întrebarea nr.27:** ***„Aveți astfel de surse de energie în gospodăria dvs.?"***

Procentul de gospodării care dețin surse de energie verde

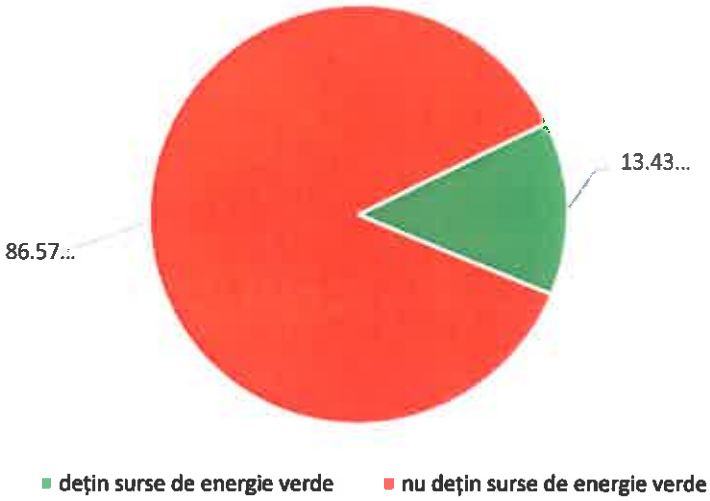

- **Întrebarea nr.28:** ***„Ați fi interesat să investiți/ să beneficiați în acest domeniu în următorii 7 ani dacă se ivește ocazia?"***

În ceea ce privește energia verde, din cei 67 de respondenți, doar 59 dintre aceștia au auzit de energia verde/ regenerabilă/ nepoluantă (88,06%), 8 persoane declarând că nu au auzit de așa ceva, și nu dețin cunoștințe despre aceasta (11,94%).

Dintre persoanele intervievate, 9 persoane au în gospodărie surse de energie verde (13,43%), pe când 58 de persoane nu au astfel de sisteme în gospodărie (86,57%).

Referitor la interesul respondenților față de posibilitatea de a investi în energia verde, sau de a beneficia de astfel de sisteme în gospodărie, menționăm că 56 de persoane au prezentat interes în acest domeniu (83,58%), pe când 11 persoane au menționat că nu doresc să aibă astfel de surse în gospodărie (16,42%).

Procentul de gospodării care dețin surse de energie verde

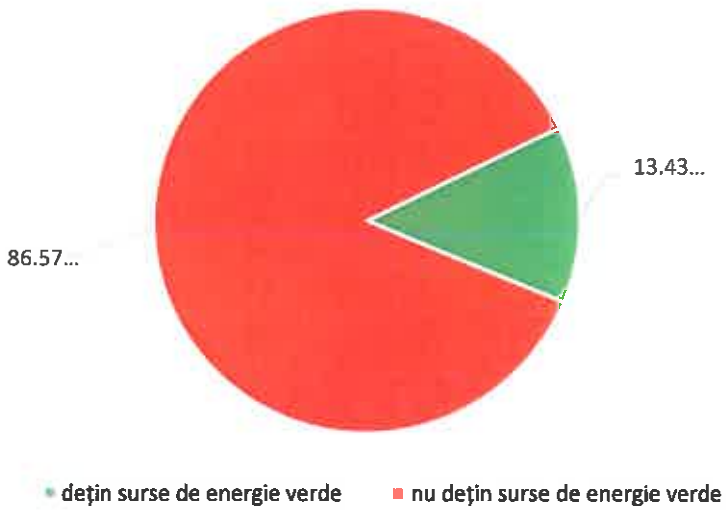

- **Întrebarea nr.29: *„Locuința dvs. are acces la servicii de telefonie și internet?"***

Din cei 67 de respondenți, 63 de persoane au afirmat că gospodăria lor are acces la serviciile de telefonie și internet (94,03%), iar 4 persoane au menționat că gospodăriile lor nu au acces la aceste servicii (5,97%).

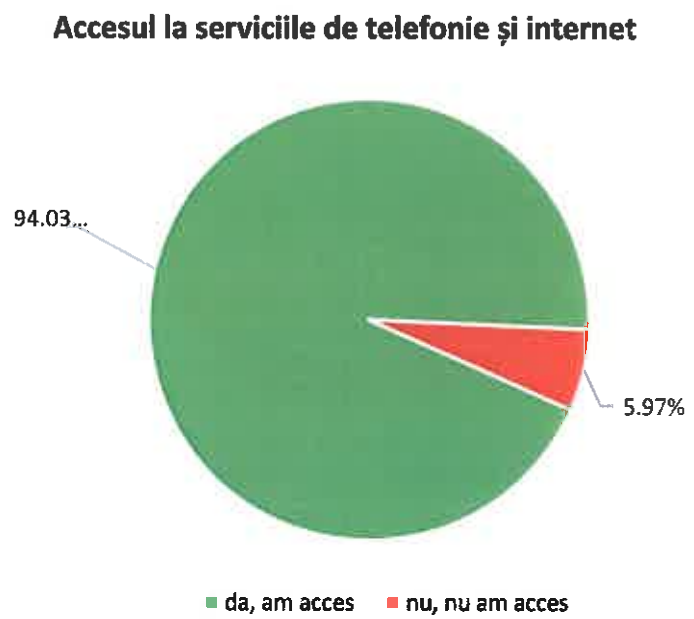

- **Întrebarea nr.30 *„Locuința dvs. are acces la servicii de cablu tv?"***

Referitor la serviciile de cablu TV, din cei 67 de respondenți, 61 de persoane au afirmat că gospodăria lor are acces la serviciile de cablu TV (91,04%), iar 6 persoane au menționat că gospodăriile lor nu au acces la aceste servicii (8,96%).

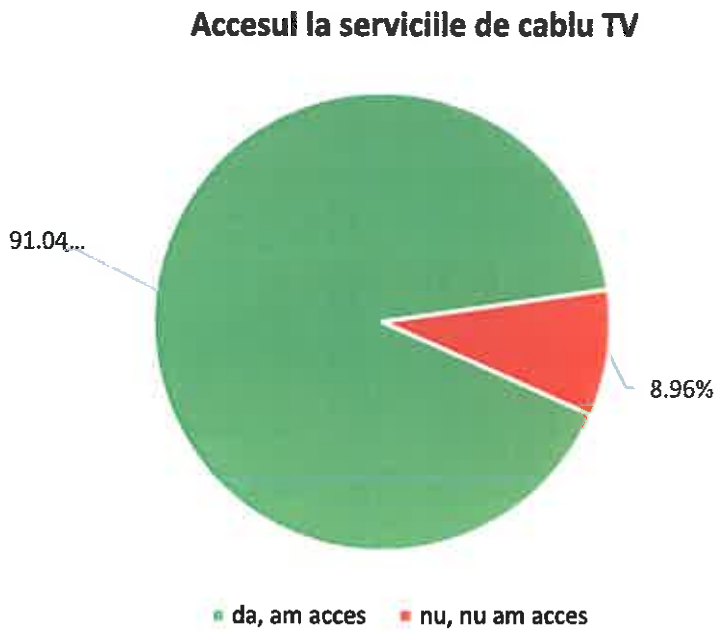

- **Întrebarea nr.31** ***„Cât de în siguranță vă simțiți atunci când mergeți singur/ă noaptea prin localitatea dvs.?"***

În ceea ce privește gradul de siguranță al cetățenilor din comună, părerile sunt împărțite.

Dintre cei 67 de respondenți, 28 de persoane au afirmat că se simt destul de în siguranță când merg noaptea prin localitate (41,79%). Pe de altă parte, 15 persoane au afirmat că se simt complet în siguranță (22,39%). 13 persoane au răspuns neutru (deci nu se simt nici în siguranță, dar nici într-o oarecare nesiguranță) – 19,40 %, 8 persoane au afirmat că nu se simt prea în siguranță când merg singuri noaptea prin localitate (11,94%), iar 3 persoane au menționat că nu se simt deloc în siguranță (4,48%).

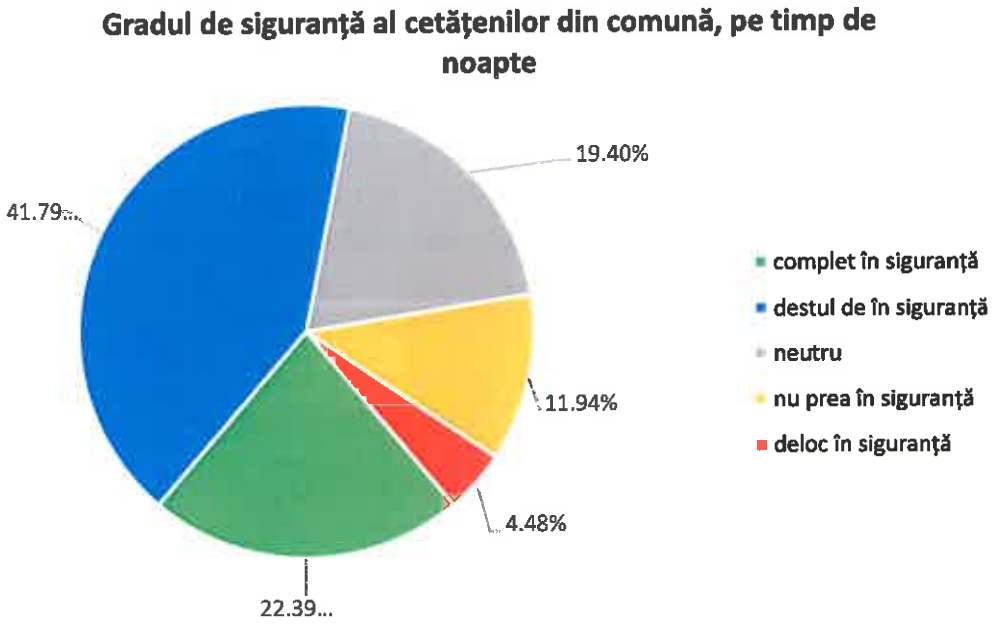

- **Întrebarea nr.32:** ***„Dvs. sau familia dvs. deține un teren agricol ?"***

Dintre cei 67 de respondenți, 45 de persoane au afirmat că ei sau alți membrii ai familiei dețin terenuri agricole (67,16%), iar 22 de persoane au menționat că nici ei, și nici familiile lor nu dețin terenuri agricole (32,84%).

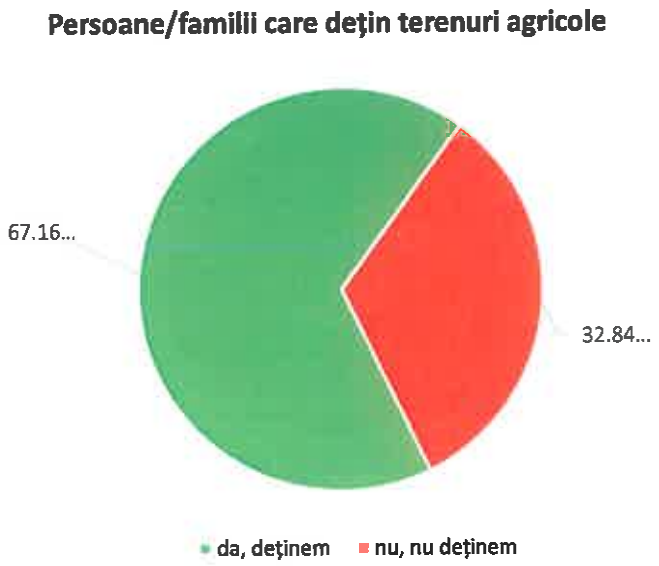

- **Întrebarea nr.33:** ***„Ce suprafață de teren agricol dețineți ? ... ha, din care cultivat ... ha."***

Referitor la terenurile agricole existente în comună, dintre cei 67 de respondenți, doar 46 dețin terenuri agricole, de diferite dimensiuni, astfel: 21 de persoane dețin terenuri agricole între 1-5 ha 45,65%), 9 persoane dețin terenuri agricole cu suprafață între 6 - 10 ha (19,57%), 8 persoane au afirmat că dețin suprafețe între 0-1 ha (17,39%), și tot 8 persoane au declarat că au suprafețe agricole de peste 10 ha (17,39%).

21 de persoane nu dețin deloc suprafețe agricole.

Categoria persoanelor care dețin suprafețe agricole, se împart apoi în 3 părți, aproximativ egale: sunt persoane care nu utilizează deloc suprafața agricolă deținută, persoane care utilizează în totalitate suprafața agricolă, și persoane care utilizează doar o parte din toată suprafața terenului pe care o dețin.

Dimensiunea suprafețelor de teren agricole deținute

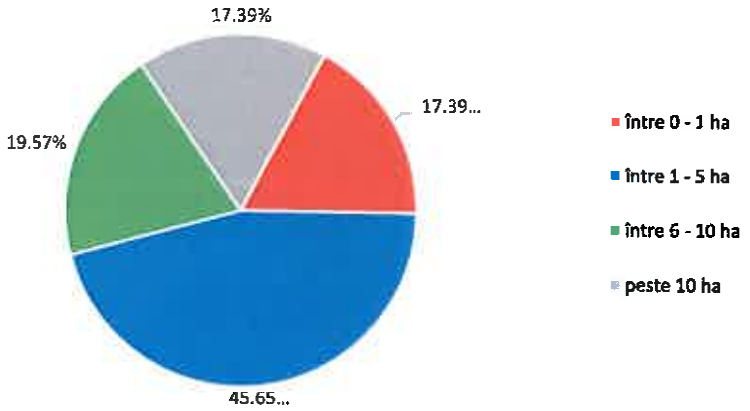

- **Întrebarea nr.34:** ***„Care sunt principalele culturi de pe terenul agricol ?"***

Dintre cele 46 de persoane care dețin terenuri agricole, majoritatea acestora cultivă cereale precum porumb, orz, ovăz, secară și grâu – un procent de 53,76%. Următoarele culturi existente și practicate în comună sunt cele de legume, în preponderent cartofi – în procent de 24,73%, urmate de lucernă și fân – un procent de 20,43%. Nu în ultimul rând, pe terenurile agricole sunt cultivate și flori – un procent de 1,08%.

Principalele culturi agricole

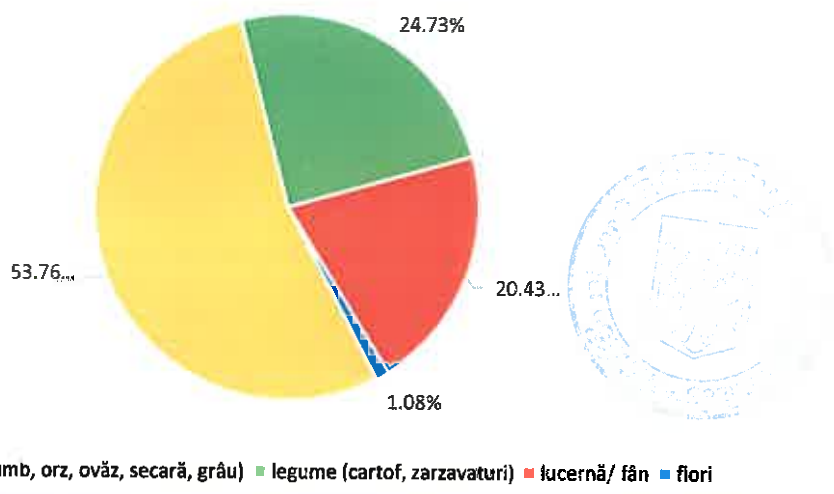

- **Întrebarea nr.35:** ***„În satul/ comuna dvs. există asociații agricole ?"***

În ceea ce privește existența asociațiilor agricole pe raza comunei, 34 de persoane au afirmat că în comuna lor există asociații agricole (50,75%), 26 de persoane susțin că nu există asociații agricole în comună (38,81%), iar 7 persoane nu dețin astfel de informații (10,45%).

Existența asociațiilor agricole pe raza comunei

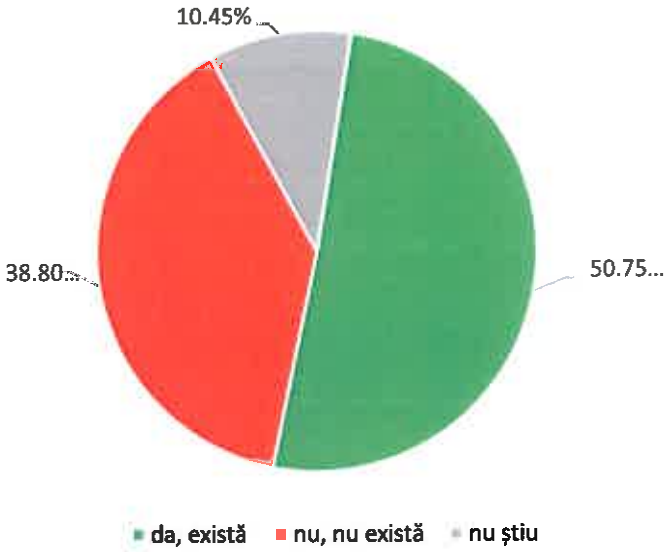

- **Întrebarea nr.36:** ***„Dvs. sau un membru al familiei sunteți membru al unei asociații agricole ?"***

Dintre cei 67 de respondenți, 16 persoane au afirmat că fac parte dintr-o asociație agricolă (23,88%), pe când 51 de persoane nu sunt membrii ai nici unei asociații agricole (76,12%).

Apartenența respondenților la o asociație agricolă

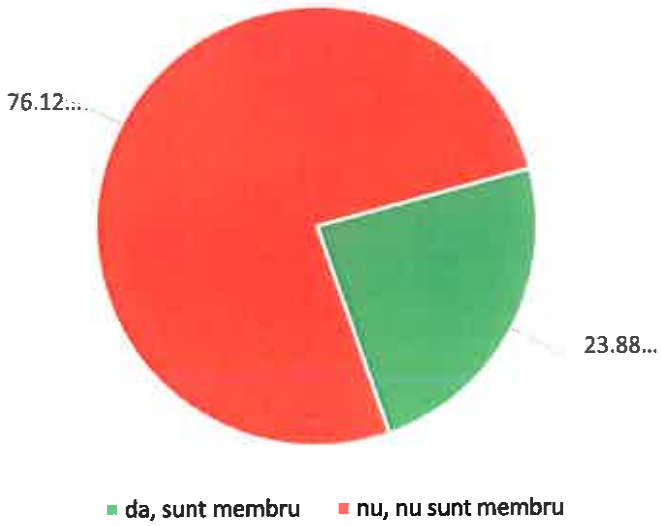

- **Întrebarea nr.37: *„Cum vă informați cu privire la activitatea administrației publice locale?"***

Referitor la modalitatea de informare a cetățenilor cu privire la activitatea administrației publice locale, conform celor 67 de respondenți, preferințele sunt următoare:

- urmărind site-ul instituției: 23 de persoane utilizează această metodă uneori (34,33%), 17 persoane – niciodată (25,37%), 15 persoane – de cele mai multe ori (22,39%), 9 persoane – rareori (13,43%), iar 3 persoane nu urmăresc activitatea administrației publice prin aceste canale(4,48%);
- urmărind comunicatele instituției din presa scrisă / radio / TV: 19 persoane nu utilizează această metodă niciodată (28,36%), 18 persoane – uneori (26,87%), 16 persoane – rareori (23,88%), 12 persoane – de cele mai multe ori (17,90%), iar 2 persoane nu urmăresc activitatea administrației publice prin acest canal (2,99%);
- urmărind comunicatele instituției din presa online: 42 de persoane din 67 utilizează această metodă uneori (62,68%), 11 persoane – niciodată (16,42%), 6 persoane – de cele mai mult ori (8,96%), 5 persoane – rareori (7,46%), iar 3 persoane nu urmăresc activitatea administrației publice prin această metodă (4,48%);
- urmărind comunicatele instituției pe rețelele de socializare: 21 persoane din 67 utilizează această metodă de cele mai multe ori (31,34%), 18 persoane – uneori (26,86%), 15 persoane – niciodată (22,39%), 10 persoane – rareori (14,93%), iar 3 persoane nu urmăresc activitatea administrației publice prin acest mijloc;
- adresând întrebări directe prin email sau la registratură: 30 de persoane nu utilizează niciodată această metodă (44,78%), 15 persoane – rareori (22,39%), 12 persoane – uneori (17,90%), 6 persoane – de cele mai multe ori (8,96%), iar 4 persoane nu urmăresc activitatea administrației publice prin această metodă.

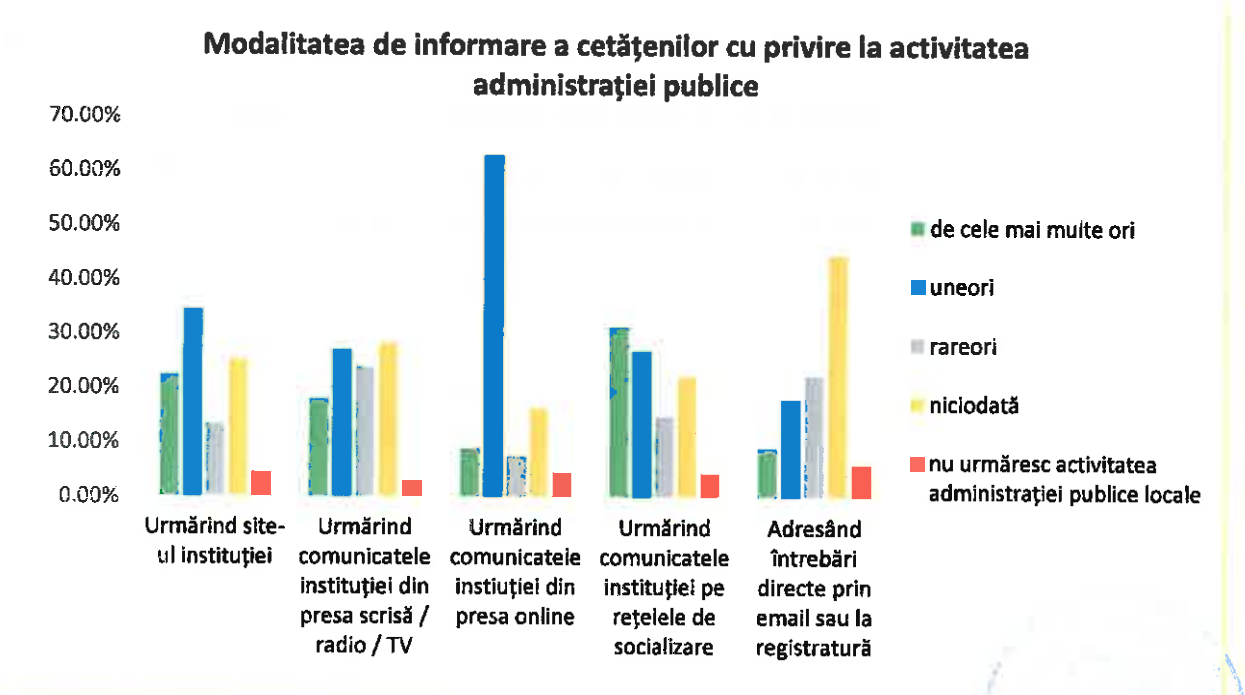

- **Întrebarea nr.38: *„Ce instrumente considerați că ar facilita comunicarea între cetățeni și administrația publică locală ?"***

Pentru facilitarea comunicării între administrația publică din comuna Aita Mare și cetățeni, aceștia din urmă ar prefera următoarele instrumente:

- centru de informare pentru cetățeni - 29,46% din respondenți, respectiv un număr de 33 de persoane sunt în favoarea creării unui centru de informare, pentru obținerea informațiilor necesare;
- platformă online pentru comunicare – 25,89% din respondenți, respectiv 29 de persoane ar prefera platforma online;
- promovarea evenimentelor sau a programelor pentru comunitate realizate prin intermediul rețelelor de socializare sau prin aplicații pe mobil – 25,89% din respondenți, respectiv 29 de persoane preferă informațiile regăsite pe rețelele de socializare;
- dezvoltarea unor aplicații pentru telefonul mobil de tip comunicare rapidă (plăți prin SMS, sugestii, semnalarea unor probleme în timp real, solicitare informații) – este o metodă preferată doar de 18,76% din respondenți, respectiv de 21 de persoane.

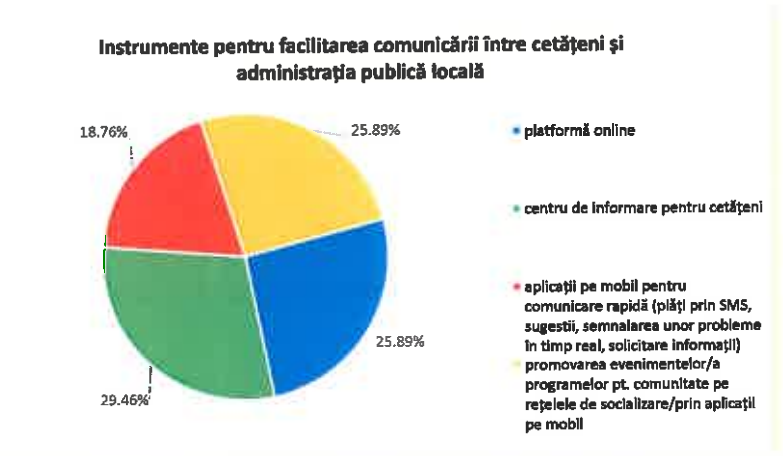

- **Întrebarea nr.39: *„Cum apreciați implicarea autorității locale în rezolvarea problemelor din Comuna Aita Mare?"***

Referitor la implicarea autorității locale în rezolvarea problemelor din comunitate, cei 67 de respondenți au menționat următoarele: câte 23 de persoane (34,33%) au părerile împărțite, și consideră că implicarea autorității locale este fie una bună, fie una slabă, 11 respondenți (16,42%) sunt de părere că implicarea este una satisfăcătoare, 6 persoane (8,96%) sunt de părere că implicare este una foarte slabă, și doar 4 respondenți (5,96%) sunt de părere că implicarea în rezolvarea problemelor este una foarte bună.

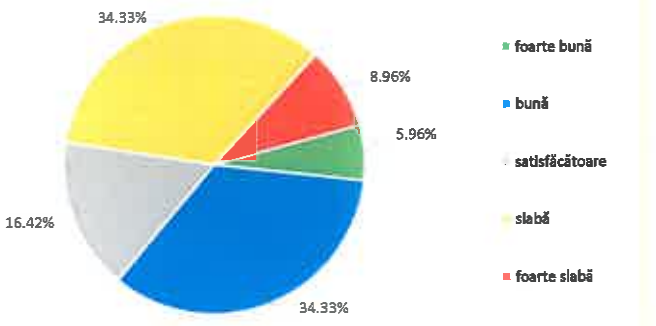

- **Întrebarea nr.40:** ***„Considerați că primarul se implică activ în rezolvarea problemelor comunității ?"***

Referitor la implicarea activă a domnului primar în rezolvarea problemelor comunității, 27 de persoane sunt de părere că acesta se implică activ în mică măsură, 24 de persoane consideră că primarul se implică activ în mare măsură, 11 persoane afirmă că acesta se implică activ în foarte mare măsură, iar 5 persoane consideră că acesta se implică activ în foarte mică măsură.

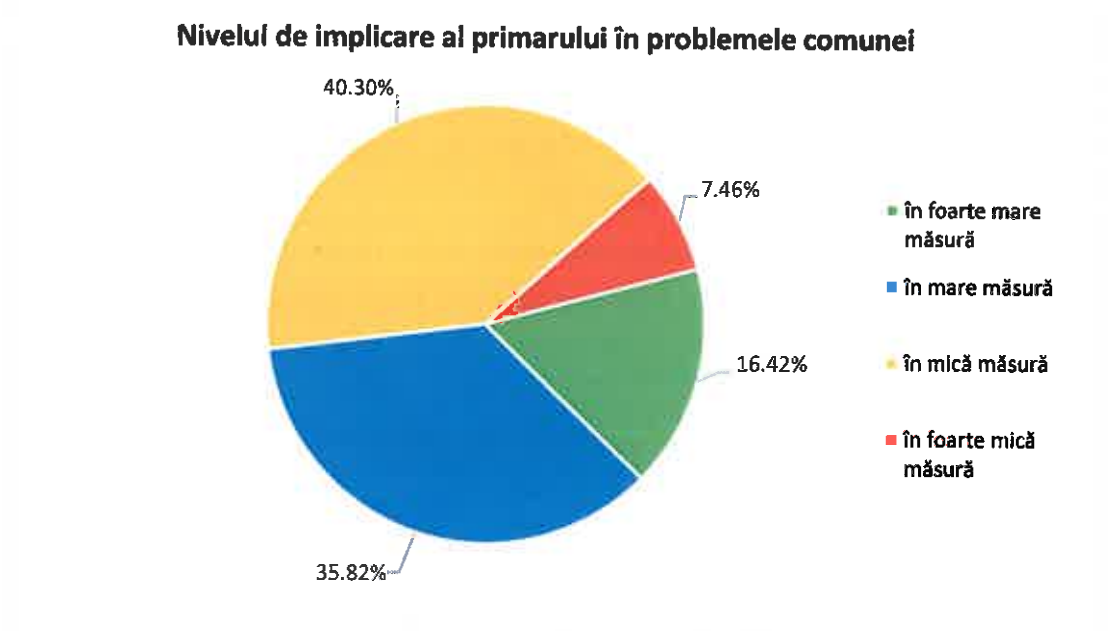

- **Întrebarea nr.41:** ***„Cunoașteți proiectele pe care autoritățile publice locale le dezvoltă la nivelul comunei Aita Mare?"***

În ceea ce privește proiectele dezvoltate de către autoritatea publică locală la nivelul comunei, dintre cei 67 de respondenți, 26 de persoane (38,81%) au afirmat că sunt în necunoștiință de cauză, și nu cunosc proiectele, pe când 41 de persoane (61,19%) au afirmat că da, cunosc proiectele care se dezvoltă la nivelul comunei de către autoritățile publice locale.

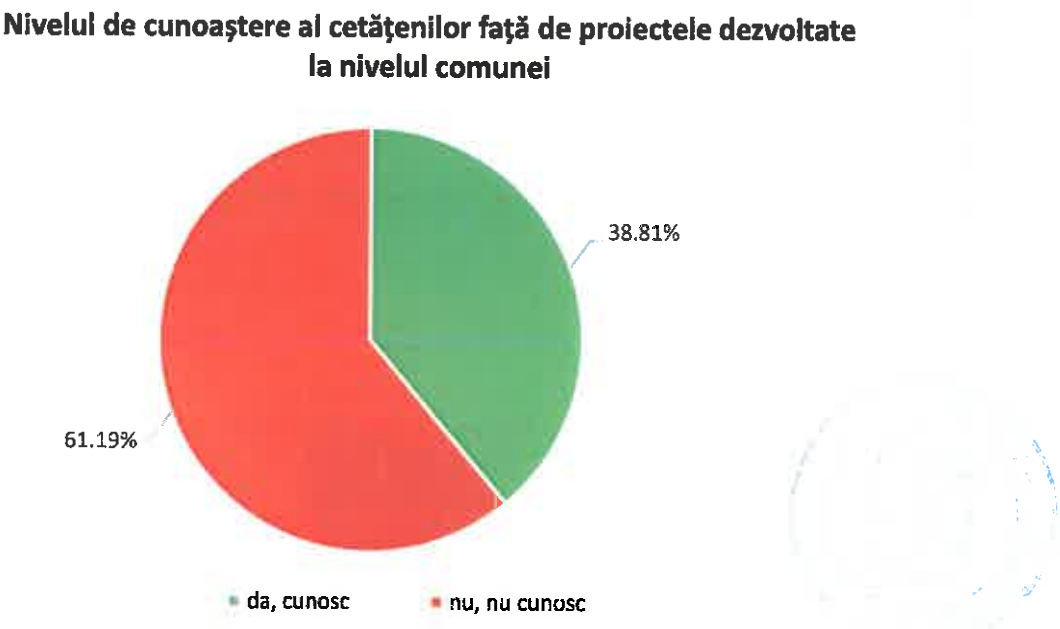

- **Întrebarea nr.42:** ***„Ați fost informat cu privire la proiectele pregătite pentru comunitatea dumneavoastră ?"***

În ceea ce privește proiectele aflate în pregătire pentru comunitatea locală, 46 de persoane (68,66%) au afirmat că nu au fost informate de către administrația publică locală în legătură cu acest aspect. Pe de altă parte, 21 de persoane (21,34%) susțin că au fost informate în ceea ce privește proiectele pregătite pentru comunitate.

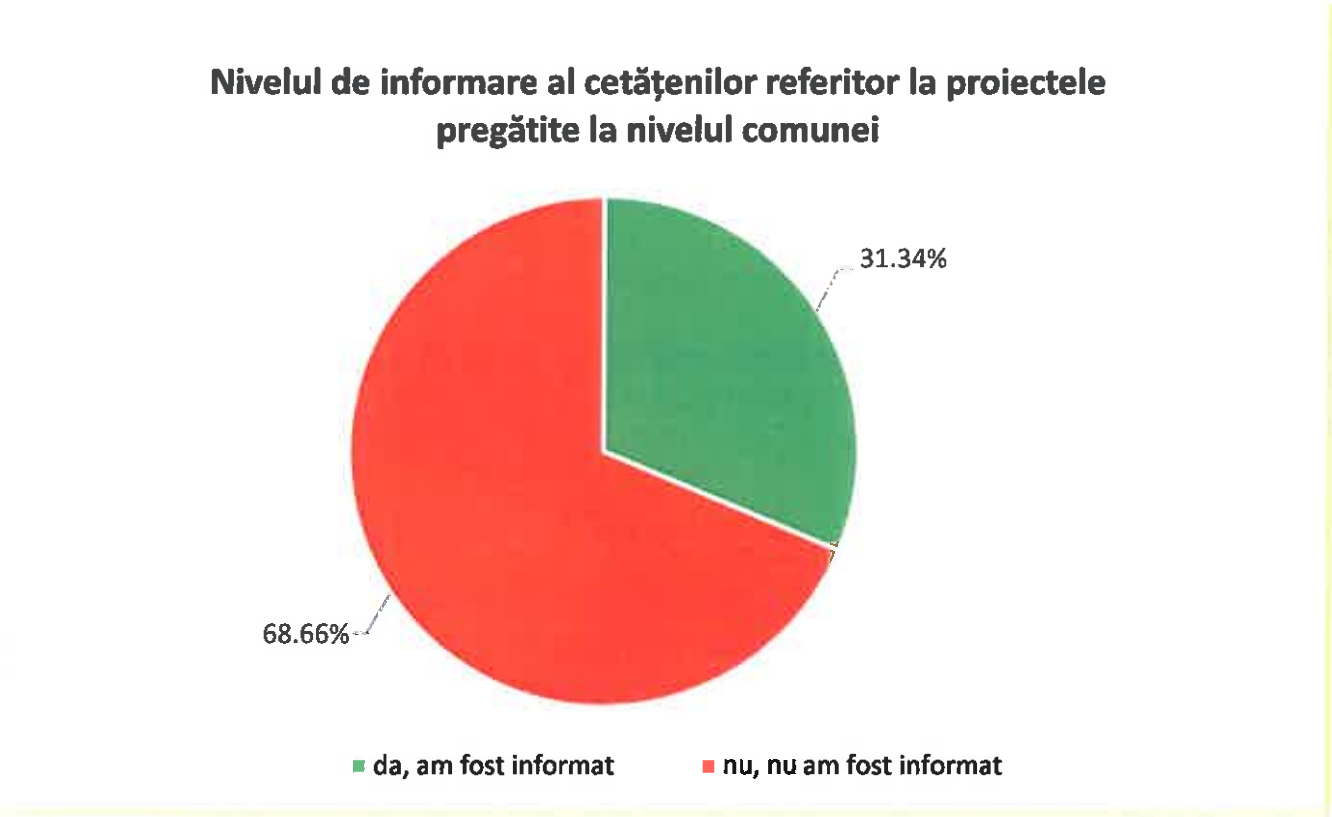

- **Întrebarea nr.43:** ***„ Care sunt principalele 3 aspecte pozitive ale Comunei Aita Mare ?"***

Printre aspectele pozitive menționate de către respondenți, enumerăm următoarele:

- aspecte legate de mediu: zonă liniștită, aer curat;
- Biserica unitariană;
- comună liniștită, unde oamenii se simt în siguranță;
- comunitatea locală: oamei harnici, muncitori și ospitalieri;
- evenimentele culturale desfășurate anual;
- existența unităților de cult pentru fiecare religie din comună;
- facilitățile existente în comună: servicii de salubritate, iluminat stradal, servicii medicale (medic de familie și farmacie), rețea de apă potabilă funcțională, existența unei case mortuare, servicii educaționale de calitate;
- localitate curată și îngrijită;
- localizarea din punct de vedere geografic (aproape de zonele urbane din județ);
- peisajul care înconjoară comuna;
- potențialul turistic al localității – un mediu propice pentru dezvoltarea agrementului;
- un cămin cultural modern, la standarde europene.

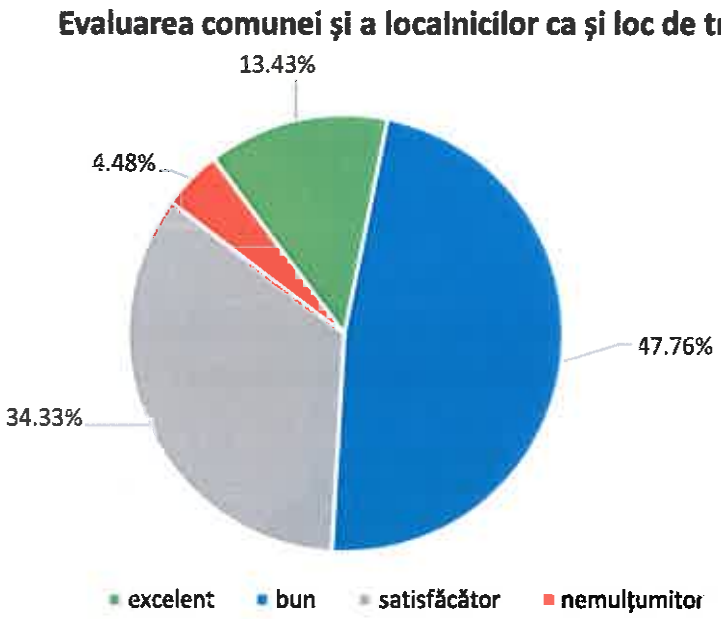

- **Întrebarea nr.44:** ***„În general, cum ați evalua comuna și localnicii din comuna Aita Mare ca un loc unde să trăiești ?"***

Din perspectiva locului de trai, atât în ceea ce privește comuna, cât și locuitorii acesteia, respondenții chestionarului au afirmat următoarele: 32 de persoane (47,76%) sunt de părere că este un loc bun de trai, 23 de persoane (34,33%) au afirmat că este un loc satisfăcător, 9 persoane (13,43%) au declarat că ar fi un loc excelent, iar 3 persoane (4,48%) au fost de părere că este un loc nemulțumitor.

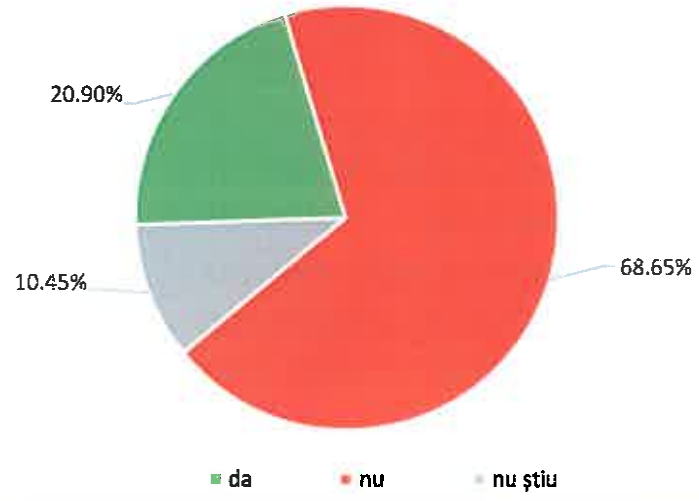

- **Întrebarea nr.45:** ***„V-ați pus problema mutării domiciliului în altă localitate în următorii cinci ani ? Dacă da, unde?"***

Dintre cei 67 de respondenți, 46 de persoane (68,65%) nu s-au gândit deloc la mutarea domiciliului în altă localitate, în următorii 5 ani. Pe de altă parte, 14 persoane (20,90%) și-au pus problema mutării domiciliului în altă localitate, în următorii 5 ani, iar 7 persoane nu au un răspuns sigur la această întrebare.

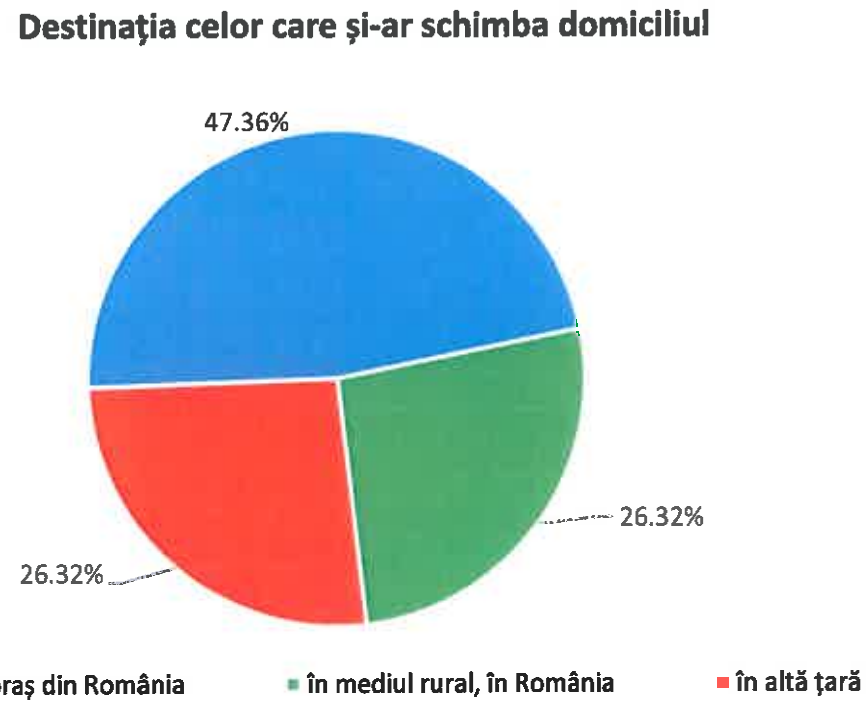

Dintre cei care și-ar schimba domiciliul, sau se gândesc la acest lucru, 47,36% s-ar muta în alt oraș din România, 26,32% s-ar muta în altă zonă rurală din România și tot 26,32% ar alege altă țară.

- **Întrebarea nr.46:** ***„Acordați note de la 1 la 5 următoarelor aspecte în funcție de gravitatea acestora, dacă se potrivesc comunei Aita Mare (unde 1=problemă cu gravitate redusă, 5=problemă foarte gravă): locuri de muncă, investițiile în comună: investiții private sau publice în comună, investițiile în comună: starea proastă a drumurilor comunale/ județene, starea utilităților, poluarea, modul de colectare al deșeurilor, învățământ și educație, sănătate, timp liber, cultură și divertisment, sport și recreere."***

În ceea ce privește aspectele mai-sus menționate, respondenți le-au notat în funcție de gravitate, astfel:

- locuri de muncă - nr. locurilor de muncă/ nivelul salariilor/ nr. persoane asistate social/ șomeri: cu nota 1 – 6 persoane (8,96%), cu nota 2 – 9 persoane (13,44%), cu nota 3 – 20 de persoane (29,85%), cu nota 4 – 12 persoane (17,90%) iar cu nota 5 – 20 de persoane (29,85%);
- investițiile în comună - investiții private sau publice în comună: cu nota 1 – 5 persoane (7,46%), cu nota 2 – 11 persoane (16,42%), cu nota 3 – 24 de persoane (35,82%), cu nota 4 – 13 persoane (19,40%) iar cu nota 5 – 14 persoane (20,90%);
- investițiile în comună - starea proastă a drumurilor comunale / județene: cu nota 1 – 5 persoane (7,46%), cu nota 2 – 13 persoane (19,40%), cu nota 3 – 23 de persoane (34,33%), cu nota 4 – 17 persoane (25,38%) iar cu nota 5 – 9 persoane (13,43%);

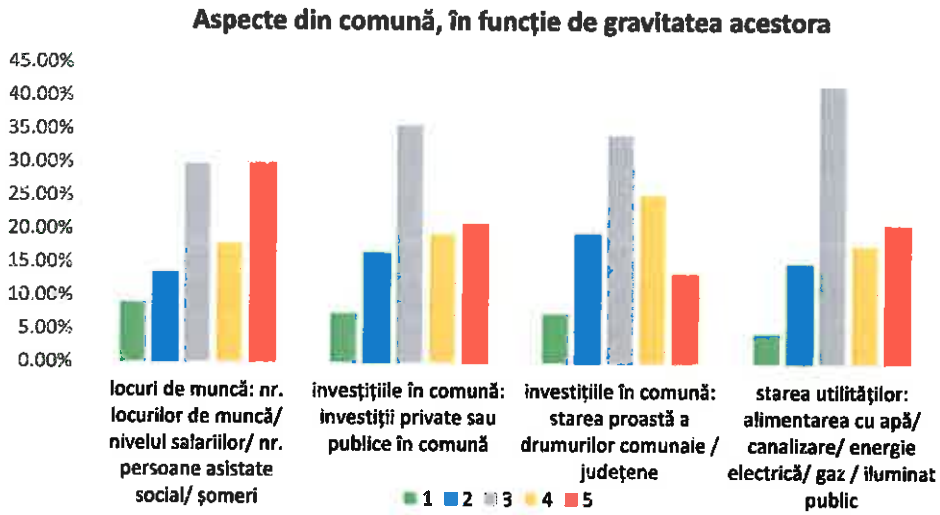

- starea utilităților - alimentarea cu apă/ canalizare/ energie electrică/ gaz / iluminat public: cu nota 1 – 3 persoane (4,48%), cu nota 2 – 10 persoane (14,93%), cu nota 3 – 28 de persoane (41,79%), cu nota 4 – 12 persoane (17,90%) iar cu nota 5 – 14 persoane (20,90%);
- poluarea - aerului/ apelor / fonică / solului: cu nota 1 – 13 persoane (19,40%), cu nota 2 – 25 de persoane (37,33%), cu nota 3 – 13 persoane (19,40%), cu nota 4 – 12 persoane (17,90%) iar cu nota 5 – 4 persoane (5,97%);
- modul de colectare al deșeurilor - dotări și echipamente pt. colectare: cu nota 1 – 18 persoane (26,86%), cu nota 2 – 20 de persoane (29,85%), cu nota 3 – 11 persoane (16,42%), cu nota 4 – 7 persoane (10,45%) iar cu nota 5 – 11 persoane (16,42%);
- învățământ și educație - nr. de grădinițe/ școli și condițiile/ dotările acestora: cu nota 1 – 14 persoane (20,90%), cu nota 2 – 20 de persoane (29,85%), cu nota 3 – 20 de persoane (29,85%), cu nota 4 – 9 persoane (13,43%) iar cu nota 5 – 4 persoane (5,97%);
- sănătate - nr. unități sanitare/ cabinete stomatologice/ farmacii, inclusiv dotarea acestora: cu nota 1 – 11 persoane (16,42%), cu nota 2 – 14 persoane (20,90%), cu nota 3 – 19 persoane (28,35%), cu nota 4 – 13 persoane (19,40%) iar cu nota 5 – 10 persoane (14,93%);

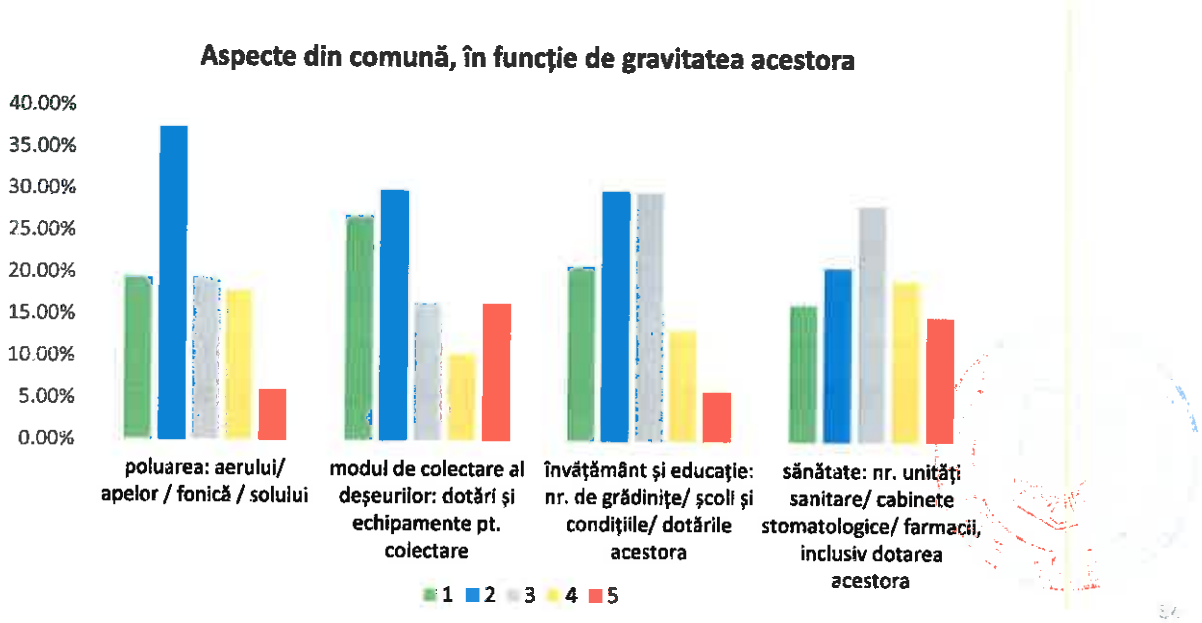

- timp liber - nr. de parcuri pentru plimbări, parcuri de joacă pentru copii, dotările parcurilor: cu nota 1 – 21 de persoane (31,34%), cu nota 2 – 12 persoane (17,91%), cu nota 3 – 17 persoane (25,37%), cu nota 4 – 5 persoane (7,47%) iar cu nota 5 – 12 persoane (17,91%);
- cultură și divertisment - nr. de spații culturale pt petrecerea timpului liber (cămin cultural/ casă de cultură), condițiile și dotările spațiilor culturale și de petrecere a timpului liber/ cofetării/ cinematografe: cu nota 1 – 13 persoane (19,40%), cu nota 2 – 14 persoane (20,90%), cu nota 3 – 17 persoane (25,37%), cu nota 4 – 12 persoane (17,91%) iar cu nota 5 – 11 persoane (16,42%);
- sport și recreere - nr. de săli de sport din comună/ terenuri de sport din comună și starea lor: cu nota 1 – 12 persoane (17,91%), cu nota 2 – 10 persoane (14,93%), cu nota 3 – 13 persoane (19,40%), cu nota 4 – 14 persoane (20,90%) iar cu nota 5 – 18 persoane (26,86%);

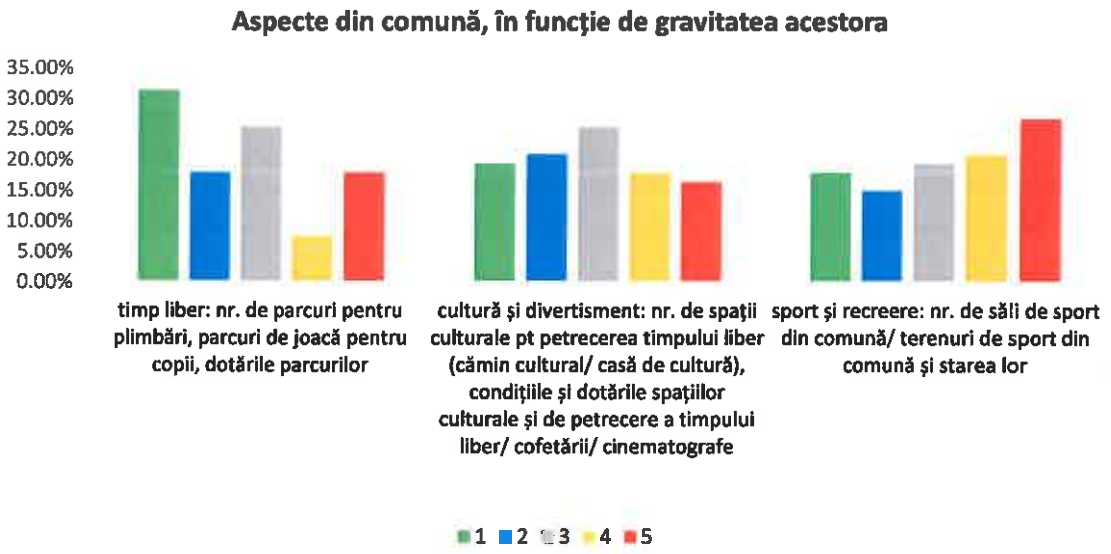

- Din interpretarea grafică a datelor, se pot observa astfel aspectele care sunt considerate a fi probleme foarte grave în comună, de către cetățeni.

- **Întrebarea nr.47:** ***„Vă rugăm să indicați măsuri/ proiecte/ intervenții concrete care ar contribui la rezolvarea nevoilor identificate la nivelul Comunei Aita Mare/ în zona în care locuiți."***

Referitor la nevoile identificate la nivelul comunei Aita Mare de către cetățeni, au fost menționate următoarele măsuri/ idei de proiecte:

- acordarea de stimuli financiari elevilor talentați, pentru motivarea acestora;
- activități de tip cultural pentru toți membrii comunei;
- amenajarea a mai multor spații de joacă pentru copii;
- amplasarea de coșuri de gunoi stradale, nu doar în zonele centrale, ci și de-a lungul arterelor principale;
- asfaltarea străzilor lăturalnice;
- asigurarea unor servicii medicale noi: stomatologie dentară;
- deschiderea unui punct de colectare selectivă a deșeurilor;
- implicarea autorității locale în vederea atragerii investitorilor, pentru asigurarea unor noi locuri de

muncă pentru cetățeni;

- introducerea rețelei de canalizare;
- introducerea rețelei de gaze naturale;
- modernizarea drumurilor agricole și forestiere;
- modernizarea trotuarelor existente;
- organizarea de activități pentru tineri: tabere de creație, tabere de meșteșuguri, schimburi de experiență între populația tânără și cea adultă (sfaturi pentru păstrarea tradițiilor);
- organizarea de întâlniri periodice cu membrii comunității;
- promovarea comunei ca destinație turistică;
- realizarea unui teren de sport/ a unui spațiu în aer liber pentru activități sportive;

- **Întrebarea nr.48:** ***„Vă rugăm să menționați orice alte aspecte pe care le considerați relevante pentru Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Aita Mare pe perioada 2021-2027."***

Referitor la partea de sugestii, sau aspecte revelante pentru prezenta strategie de dezvoltare locală, respondenții au completat secțiunea tot cu informații ce țin de partea de investiții sau realizări care se doresc pentru dezvoltarea comunei, și implicit pentru îmbunătățirea calității vieții.

Pe lângă proiectele în infrastructură care au fost amintite și în cadrul secțiunii anterioare, localnicii doresc cu precădere realizarea de întâlniri periodice cu locuitorii satului și personalul administrației publice locale, în vederea dezbaterii problemelor pe care aceștia le întâmpină, cât și propuneri de soluționare a acestora. De asemenea, locuitorii sunt dispuși să participe la activități voluntare de îngrijire și curățire a comunei.

Unii cetățeni și-au exprimat dorința ca reprezentanții administrației publice să aibe în vedere și reabilitarea spațiilor care aduceau odată faimă comunei, respectiv fosta cazarmă de husari, biblioteca comunală, și vechea grădină botanică. O altă parte a comunității dorește ca administrația locală să susțină și să implementeze în comună metode durabile și eficiente, atât din punct de vedere economic, cât și al mediului, pentru realizarea energiei electrice (parcuri cu panouri solare, centre care utilizează biomasa, parcuri eoliene, etc.)

Se mai dorește rezolvarea problemei câinilor fără stăpâni, care se plimbă liberi prin comună, dar și accesul la servicii care se găsesc doar în orașele mai mari: servicii de topografie, și servicii de asistență juridică specializată – notar.

Nu în ultimul rând, localnicii au evidențial potențialul turistic pe care comuna îl deține, și posibilitatea de dezvoltare al acestuia în folosul comunității.

Având în vedere că pe lângă locuitorii comunei, există și operatori economici/ persoane fizice care funcționează în localitate, am considerat necesară și chestionarea acestora din punct de vedere al activităților întreprinse, pentru a observa problemele cu care aceștia se confruntă, și nevoile lor. Chestionarele au fost completate în cadrul unei întâlniri la care au participat atât reprezentanți din partea autorității publice locale, cât și reprezentanți din partea echipei de lucru care elaborează prezenta documentație. Chestionarul aplicat se regăsește în Anexa 2 a prezentului document.

În ceea ce privește aspectele punctate în cadrul chestionarului de către operatorii economici, menționăm următoarele:

- în cadrul comunei activează operatori economici organizați sub forma unor întreprinderi individuale, societăți cu răspundere limitată și persoane fizice autorizate, și funcționează în comună începând cu anul 2000; pe lângă aceștia, în cadrul comunei Aita Mare funcționează și 2 composesorate;

- printre domeniile principale de activitate desfășurate de către societățile de mai sus, menționăm: activități în ferme mixte – creșterea animalelor, colectarea și comercializarea laptelui, activități agricole, cultivarea fructelor, arbuștilor fructiferi, și a altor pomi fructiferi, activități veterinare, asigurarea lemnului pentru foc, transport rutier de mărfuri, dar și lucrări de construcții;
- printre produsele comercializate de către operatorii economici se regăsesc: laptele, carnea, cerealele, fructe (căpșuni), lemne pentru foc, dar și servicii de asistență veterinară, servicii de transport marfă și lucrări de construcții interioare (montare gresie și faianță);
- în ceea ce privește piața de desfacere a produselor, serviciilor și lucrărilor comercializate, acestea se adresează în primul rând pieței locale și județene, urmată de cea regională și națională;
- canale de distribuție a produselor, serviciilor și lucrărilor utilizate sunt: canalele proprii, prin negociere directă cu clienții individuali – în procent de 50%, prin firme specializate sau de distribuție – în procent de 37,5%, și prin unități proprii de comerț cu amănuntul – în procent de 12,5%;
- în ceea ce privește dimensiunea forței de muncă angajate, aceasta este una mică, aproape toți agenții economici având între 0-9 angajați; un singur operator economic are între 10-50 de angajați;
- înființarea acestor societăți/ întreprinderi în Comuna Aita Mare, au fost condiționate de existența terenurilor agricole pe teritoriul acestei comune, precum și a domiciliului persoanelor care le-au înființat, dar și dorința unui trai de viață mai bun;
- în ceea ce privește posibilitățile de dezvoltare ale afacerilor existente, majoritatea reprezentanților operatorilor economici au afirmat că acestea există. O parte dintre aceștia sunt sceptici, deoarece în zonă sunt puține servicii disponibile, de care aceștia au nevoie;
- printre problemele întâmpinate în dezvoltarea afacerii, majoritatea operatorilor economici au menționat: starea proastă a infrastructurii rutiere (inclusiv a drumurilor forestiere și a celor de exploatare agricolă), dar și lipsa personalului calificat și implicit a forței de muncă;
- în ceea ce privește capacitatea administrației publice locale de a dezvolta proiecte strategice, în Comuna Aita Mare, operatorii economici sunt de părere că aceasta este una scăzută;
- o parte dintre operatorii economici au un profit anual mediu spre ridicat, iar cealaltă parte dintre aceștia încă nu au afaceri extrem de profitabile (realizează cât să acopere cheltuielile); aproximativ 30% din profit este reinvestit în afacere;
- dintre metodele de promovare ale afacerii pe care operatorii economici din comuna Aita Mare le folosesc, se numără: metode on-line prin intermediul site-ului web sau a rețelelor de socializare, și off-line prin recomandări;
- în ceea ce privește perspectivele de dezvoltare ale societății prin angajarea de personal, jumătate dintre operatorii economici care au dat curs chestionarului nu au în vedere angajarea de persoane noi, pe când cealaltă jumătate doresc să angajeze persoane noi, cu un număr situat între 2 – 4 persoane;
- majoritatea operatorilor economici participanți la întâlnire fac parte dintr-o asociație profesională sau un grup de producători;
- pentru dezvoltarea afacerii, majoritatea operatorilor economici au utilizat creditul bancar, sume din venituri proprii, dar și fonduri nerambursabile;
- majoritatea operatorilor economici intenționează să acceseze fonduri nerambursabile pentru dezvoltarea afacerii, respectiv pentru: modernizarea activității prin achiziționarea de aparatură

nouă, mai performantă, dar și achiziția de echipamente noi, pentru extinderea fluxului de producție;

- printre cauzele care influențează activitatea operatorilor economici într-un procent mare și foarte mare, menționăm: lipsa personalului calificat în zonă, școli, cursuri; legislație greoaie, birocrație instituțională în relațiile cu instituțiile locale, regionale; acces greoi la fondurile europene datorită sistemului birocratic și atitudinii funcționarilor publici; lipsa sau slaba dezvoltare a pieței de desfacere, putere de cumpărare scăzută, lipsă turiști; lipsa informațiilor specifice, orientare turistică, transport, comunicații; starea infrastructurii din zonă și alimentarea cu utilități, servicii publice; fiscalitate mărită; lipsa în zonă a materiilor prime/ materialelor prime de calitate;
- printre intervențiile concrete care ar contribui la rezolvarea problemelor identificate la nivelul Comunei Aita Mare, operatorii economici au menționat: modernizarea infrastructurii de transport (asfaltare drumuri rutiere, modernizare drumuri agricole și forestiere), înființarea rețelei de canalizare și a celei de gaze naturale;
- în ceea ce privește datele socio-demografice ale reprezentanților operatorilor economici, aceștia au vârsta cuprinsă între 28 - 70 de ani, majoritatea dețin cel puțin o calificare profesională în domeniul în care activează, iar nivelul studiilor este cel puțin la tipul de învățământ liceal/profesional, dar și sunt și absolvenți de nivel postliceal, cât și licență.

ANALIZA SWOT A COMUNEI

Strategia de dezvoltare locală trebuie fundamentată pe o analiză relevantă a stării comunității, analiză prin care sunt evidențiate cerințele, constrângerile și opțiunile de dezvoltare, pentru a putea propune opțiuni corecte.

Analiza SWOT nu este o simplă prezentare a factorilor care descriu situația economică și socială curentă și potențialul comunei, ea fiind un instrument de bază în procesul de identificare a celor mai importante direcții strategice și priorități care să conducă la dezvoltarea economică și coeziunea socială în perioada următoare.

Această analiză a resurselor de care dispune comunitatea va releva punctele tari și punctele slabe ale comunității și mediului ei, oportunitățile de dezvoltare și posibilele riscuri ce trebuie evitate. Utilitatea analizei SWOT constă în faptul că procesul decizional bazat pe această analiză trebuie să includă următoarele elemente:

- punctele tari;
- punctele slabe;
- oportunitățile;
- amenințările.

Punctele tari sunt acele valori sau competențe distinctive cu caracteristici legate de localizarea comunei, pe care aceasta le posedă la un nivel superior în comparație cu alte zone. Punctele slabe ale comunei sunt reprezentate de acei factori sau acele tendințe care creează obstacole în calea dezvoltării economico-sociale. Oportunitățile reprezintă factori de mediu externi pozitivi pentru procesul de dezvoltare vizat, altfel spus șanse oferite de mediul extern a căror anticipare permite stabilirea strategiei. Amenințările includ factorii din afara sistemului analizat care ar putea să pună strategia de dezvoltare într-o poziție de risc. Aceștia sunt factori externi care nu pot fi controlați, dar care pot fi anticipați.

Analiza SWOT este, așadar, o analiză a situației actuale care are rolul de a identifica elementele de potențial intern și extern, cum sunt resursele, competențele, tendințele unor procese conexe.

Analiza SWOT implică identificarea elementelor interne și externe, sortarea lor pe cele patru puncte, ordonarea și reținerea celor care pot avea un impact decisiv asupra realizării acțiunilor.

Avand ca bază analiza SWOT, în capitolele următoare vor fi identificate direcțiile de dezvoltare ale comunei Aita Mare, pornind de la resursele materiale, financiare și umane, oportunitățile de dezvoltare și incluzând și prioritățile.

AȘEZARE GEOGRAFICĂ

PUNCTE TARI

- Cadrul natural deosebit - între munți, ape și păduri.
- Percepție pozitivă în legătură cu spațiile verzi.
- Acces la drumuri județene.
- Acces la calea ferată, prin gara care se află la o distanță de 2 km, în localitatea Apața din județul Brașov.
- Zonă cu un potențial ridicat de dezvoltare.

PUNCTE SLABE

- Precipitații care, în general, depășesc media pe țară.
- Zonă supusă riscurilor naturale: inundații și alunecări de teren.
- Grad ridicat de izolare a unelor zone ale comunei.
- Promovarea teritoriului comunei.

OPORTUNITĂȚI

- Posibilitatea accesării fondurilor structurale în vederea valorificării resurselor zonei.
- Existența programelor autorităților județene și naționale destinate dezvoltării zonelor rurale.
- Îmbunătățirea legăturilor de transport între Aita Mare și Aita Medie.

AMENINȚĂRI

- Ploile torențiale pe timp de vară care provoacă inundații.
- Insuficiența resurselor financiare pentru contribuția proprie la proiectele finanțate prin Fonduri Structurale din mediul rural.

MEDIU

PUNCTE TARI

- Frumusețea peisajului natural.
- Starea bună a mediului.
- Existența serviciului de colectare selectivă a deșeurilor menajere.
- Lipsa factorilor de poluare de tip industrial.
- Noul cadru legislativ care reglementează intervențiile în spații verzi.
- Prezența biodiversității variate.
- Moștenirea culturală, alături de moșnenirea naturală și valorile peisagistice sunt momentan într-un echilibru stabil, care trebuie păstrate.

PUNCTE SLABE

- Creșterea cantității de deșeuri pe măsura creșterii nivelului de trai.
- Lipsa sistemelor de apă și canalizare.
- Lipsa unor proiecte ecologice la nivelul comunității locale.
- Schimbări climatice/ degradarea mediului.
- Lipsa de educație, instruire și conștientizare a populației privind eficiența și importanța depunerii selective a deșeurilor menajere.
- Depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor ,menajare (spații publice, albiile pâraielor, câmp, etc.).

OPORTUNITĂȚI

- Fonduri europene destinate reabilitării condițiilor de mediu din zonele rurale.
- Extinderea colaborării și implicarea organizațiilor neguvernamentale și a școlilor în programe comune de educație ecologică.
- Împădurirea terenurilor supuse eroziunii și a celor pe care nu se poate practica agricultura.
- Participarea activă pentru rezolvarea problemelor de mediu prin cooperări și parteneriate.
- Dezvoltarea de parteneriate externe.
- Dezvoltarea turismului aproape de natură.
- Agricultură ecologică.
- Investiții în sisteme de producere și furnizare de energie din surse regenerabile pentru instituțiile publice.

AMENINȚĂRI

- Schimbări climatice globale ce pot duce la alunecări de teren.
- Intensificarea traficului.
- Potențial de poluare accidentală cu privire la evacuarea apelor uzate.
- Menținerea mentalității de indiferență față de protecția mediului (mai ales la nivelul populației adulte).
- Pericol de inundare în cazul ploilor torențiale.
- Deteriorarea solurilor din cauza utilizării necontrolate a îngrășămintelor chimice în agricultură.
- Dispariția pădurilor.
- Existența unor structuri paralele privind reglementarea aspectelor de mediu.
- Lipsa informațiilor legate de normele europene de mediu în rândul micilor întreprinzători.

DEMOGRAFIE

PUNCTE TARI

- Costul scăzut al forței de muncă.
- Populație stabilă, afectată doar de mobilitate;
- Migrație redusă;
- Populație activă și dispusă la muncă.
- În anul 2020, distribuția populației pe sexe este una echilibrată, 51% din locuitori fiind de sex masculin (829 persoane) și 49% de sex feminin (791 persoane).

PUNCTE SLABE

- Îmbătrânirea populației.
- Scăderea numărului populației din comună.
- Număr redus de absolvenți de liceu și studii superioare care au rămas în comună.

OPORTUNITĂȚI

- Preocuparea permanentă a Autorităților Publice Locale cu privire la rezolvarea problemelor cu care se confruntă populația.
- Proiectele de dezvoltare a infrastructurii pentru creșterea accesibilității zonei.
- Posibilitatea finanțării proiectelor de infrastructură din fonduri nerambursabile.
- Facilitățile oferite de programele naționale și europene pentru menținerea tinerilor în mediul rural.
- Beneficii oferite tinerilor proaspăt căsătoriți pentru sprijinirea numărului de căsătorii și, în consecință, a natalității.

AMENINȚĂRI

- Scăderea ratei natalității, scăderea fertilității și modificarea comportamentului demografic.
- Migrarea tinerilor către locurile de muncă din străinătate sau alte locuri ce prezintă oportunități de ocupare.
- Promovarea agresivă a metodelor contraceptive la nivel național.
- Criza economică și financiară de la nivel național ce are impact asupra dezvoltării economice și a pieței locurilor de muncă.

ECONOMIE

PUNCTE TARI

- Amplasare teritorială favorabilă: comuna se află la o distanță semnificativ redusă față de principalele centre urbanistice importante: Covasna, Târgu Secuiesc, Întorsura Buzăului, Sfântu Gheorghe, Brașov.
- Existența forței de muncă.
- Existența unor resurse naturale variate.
- Prezența mai multor firme prelucrătoare de lemn.

PUNCTE SLABE

- Interes scăzut al agenților economici locali pentru formarea profesională a angajaților.
- Numărul redus al investitorilor străini.
- Lipsa locurilor de muncă la nivel local.
- Scăderea constantă a cererii și ofertei de servicii, pe plan local.
- Lipsa unui program de promovare a produselor și serviciilor locale.
- Nivel redus al cercetării-dezvoltării și al inovării.
- Cultură antreprenorială slab dezvoltată.

OPORTUNITĂȚI

- Programe finanțate din Fondurile Structurale și de Coeziune, pentru calificare, necalificare, specializare în diferite meserii.
- Oportunități de finanțare a agenților economici locali.
- Oportunități de finanțare în cadrul Grupurilor locale de acțiune.
- Promovarea și stimularea formelor asociative.
- Diversificarea activităților economice.
- Valorificarea forței de muncă proprii.
- Accesul populației la tehnologia informației și serviciile de comunicații pentru a conecta societatea rurală la progresele globale, facilitând o mai bună participare la dezvoltarea economică;

AMENINȚĂRI

- Legislația în continuă schimbare.
- Politica nefavorabilă pentru dezvoltarea afacerilor.
- Condițiile impuse de către Uniunea Europeană, în ghidurile pentru obținerea finanțării, greu de îndeplinit de către actorii economici locali.
- Insuficienta pregătire în vederea accesării și implementării proiectelor cu finanțare europeană.
- Criza economică națională și, implicit, mondială.
- Epidemii sau pandemii cu efect nefavorabil.

AGRICULTURĂ

PUNCTE TARI

- Suprafața agricolă și forestieră semnificativă și condiții pedoclimatice favorabile care permit și diversificarea culturilor.
- Disponibilitatea forței de muncă din mediul rural.
- Existența suprafețelor de teren propice desfășurării activităților agricole.
- Potențialul existent în ceea ce privește domeniul zootehnic și domeniul agricol.
- Tradiție în cultivarea legumelor, în special în cultivarea cartofului.

PUNCTE SLABE

- Rețeaua de drumuri forestiere și agricole este slab dezvoltată.
- Suprafețe semnificative de teren agricol și forestier afectate de condiții climatice nefavorabile (deficit sau exces de apă), fenomene de degradare a solului cum ar fi eroziunea sau alunecările de teren.
- Reticența micilor producători în ceea ce privește includerea în piața de desfacere a produselor agricole realizate în gospodărie.
- Culturi de plante neeficiente ca specii, producție slabă, sau necăutate pe piața de desfacere a produselor agricole.
- Uzură fizică și morală ridicată a utilajelor agricole.
- Lipsa echipamentelor de irigații.

OPORTUNITĂȚI

- Existența posibilității accesării fondurilor europene.
- Crearea de asociații de exploatare eficientă a terenurilor agricole private.
- Tendința diversificării activităților în domeniul agricol.
- Existența Grupurilor de Acțiune Locală care sprijină micii fermieri.
- Potențialul ridicat al pieței interne pentru produse tradiționale și ecologice;
- Accesul la programe de pregătire profesională, de calificare și de dezvoltare antreprenorială.
- Potențial de atragere a investițiilor străine în sectoarele agricol, alimentar și forestier.
- Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor de bază premiză pentru creșterea atractivității locale.

AMENINȚĂRI

- Cadru legislativ instabil.
- Depopularea satelor și îmbătrânirea populației.
- Efectele schimbărilor climatice.
- Competiția producătorilor externi.
- Scăderea puterii de cumpărare a consumatorilor.
- Fenomene meteo instabile, ca urmare a încălzirii globale.
- Riscul apariției calamităților naturale.
- Prelungirea crizei economico-financiare.

INFRASTRUCTURĂ

PUNCTE TARI

- Accesibilitate: traversarea comunei de către drumuri județene care se conectează la rețeaua națională de drumuri.
- Legături de transport cu autobuzul către zonele urbane aflate în apropiere.
- Accesul populației la transportul feroviar, prin gara situată în apropiere, la o distanță de 2 km, în localitatea Apața din județul Brașov.
- Investiții aflate în curs pentru rețeaua de apă.
- Investiții aflate în curs pentru modernizarea rețelei de iluminat public stradal.
- Investiții realizate pentru asfaltarea drumurilor și a străzilor.
- Existența rețelei de electricitate.
- Existența rețelei de telefonie fixă, telefonie mobilă și internet.

PUNCTE SLABE

- Lipsa covorului asfaltic pe majoritatea străzilor lăturalnice din comună.
- Degradarea trotuarelor și a podețelor.
- Lipsa sistemului de canalizare, stație de epurare și tratare a apelor.
- Lipsa sistemului de alimentare cu gaze naturale.
- Lipsa pistelor pentru biciclete.
- Lipsa facilităților pentru persoanele cu dizabilități, în spațiile publice.
- Lipsa informațiilor legate de programele de finanțare europeană.
- Resurse financiare insuficiente nevoilor de dezvoltare și a nivelului ridicat al investițiilor.

OPORTUNITĂȚI

- Existența programelor pentru dezvoltarea infrastructurii finanțate din fondurile Uniunii Europene.
- Existența programelor guvernamentale pentru dezvoltarea infrastructurii.
- Potențial ridicat de dezvoltare a surselor alternative de energie (energie solară, energie eoliană).
- Posibilitatea atragerii de fonduri în vederea dezvoltării infrastructurii care să asigure conectarea întregii populații a comunei Aita Mare la rețeaua de apă și canalizare.
- Posibilitatea încheierii de parteneriate public-privat în vederea dezvoltării infrastructurii comunei Aita Mare.

AMENINȚĂRI

- Neutilizarea fondurilor datorită lipsei informațiilor legate de programele de finanțare europeană.
- Insuficiența resurselor financiare pentru nevoile de dezvoltare și nivelului ridicat al investițiilor.
- Costul ridicat pentru elaborarea documentațiilor preliminare și necesitatea cofinanțării proiectelor.
- Apariția de disfuncționalități în implementarea proiectelor de infrastructură.

SERVICII PUBLICE

PUNCTE TARI

- Experiența, disponibilitatea și determinarea personalului pentru modernizarea și eficientizarea administrației publice.
- Implicarea activă în problemele comunității.
- Existența spațiului adecvat pentru buna derulare a acțiunilor administrative.
- Adaptabilitatea personalului la legislația în continuă schimbare.
- Buna colaborare cu alte instituții ale administrației locale și centrale.
- Experiență în gestionarea programelor cu finanțare externă.

PUNCTE SLABE

- Necorelare între obligațiile autorităților locale și resursele lor financiare.
- Apariția cu mare întârziere a normelor sau metodologiilor de aplicare a unor legi sau necorelarea acestora.
- Personal specializat insuficient.

OPORTUNITĂȚI

- Implementarea unor proiecte cu finanțare externă care vor conduce la îmbunătățirea activității în administrația publică.
- Realizarea de către instituțiile publice a unor studii în vederea identificării nevoilor și așteptărilor cetățenilor față de serviciile oferite de acestea.
- Introducerea sistemelor de management al calității în toate instituțiile publice.
- Realizarea unor întâlniri între reprezentanți ai instituțiilor publice și cetățeni/ forme asociative ale acestora;
- Cursuri de calificare și pregătire pentru funcționarii primăriei.
- Aplicarea principiului transparenței în activitatea instituțiilor publice.

AMENINȚĂRI

- Capacitate redusă de autofinanțare.
- Reducerea gradului de colectare a impozitelor și taxelor locale.
- Servicii neadaptate la nevoile/ așteptările cetățenilor.
- Societatea civilă insuficient informată.
- Cetățeni nemulțumiți de serviciile oferite de instituțiile publice.
- Dimensionarea centralizată a numărului de personal în condițiile suplimentării responsabilităților.

EDUCAȚIE

PUNCTE TARI

- Existența unui număr suficient de instituții de învățământ la nivelul comunei.
- Existența învățământului preșcolar, școlar și gimnazial.
- Spații care asigură infrastructura adecvată procesului educațional.
- Personal didactic și auxiliar competent, calificat.
- Preocupare constantă pentru promovarea imaginii școlii.
- Experiența cadrelor didactice în proiectarea didactică, management educațional cât și în utilizarea echipamentelor din dotarea școlii.
- Ocuparea catedrelor cu cadre didactice calificate.
- Interesul personalului didactic pentru formare continuă (cursuri de perfecționare efectuate de majoritatea profesorilor).

PUNCTE SLABE

- Reticența cadrelor didactice în aplicarea metodelor active de învățare.
- Populația școlară provenită din familii cu venituri mici.
- Populație cu vârstă școlară în scădere.
- Neimplicarea tuturor cadrelor didactice în proiecte cu finanțare europeană.
- Implicarea nesatisfăcătoare a comunității locale în viața școlii.
- Slaba implicare a agenților economici față de colaborarea cu școala.
- Resurse financiare insuficiente.
- Manuale școlare insuficiente.
- Lipsa tehnologiei moderne, a mobilierului și echipamentelor necesare desfășurării activității didactice.

OPORTUNITĂȚI

- Existența programelor de finanțare, atât guvernamentale cât și europene, pentru dezvoltarea sectorului educațional.
- Existența unei bune colaborări între școală și primărie.
- Programe de parteneriat educațional cu instituții din domeniul educației.
- Încheierea parteneriatelor public-private pentru dezvoltarea infrastructurii educaționale, inclusiv îmbunătățirea procesului educațional.
- Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor informaționale.
- Posibilitatea de preluare a metodelor de bune practică din alte țări membre U.E., în ceea ce privește activitatea didactică.

AMENINȚĂRI

- Amenințarea demografică, ca urmare a scăderii numărului de nou-născuți din ultimii ani.
- Schimbările frecvente de strategie în cadrul sistemului de învățământ.
- Programa școlară încărcată.
- Resurse bugetare insuficiente.
- Legislație financiară restrictivă.
- Abandonul școlar datorită, înrăutățirii condițiilor materiale ale populației școlare, plecarea părinților în străinătate.
- Lipsa motivației pentru continuarea studiilor.
- Neconcordanța între opțiunea părinților /elevilor și aptitudinile și competențele elevilor.
- Dificultăți în realizarea parteneriatelor.
- Finanțarea prin bugetul local nu acoperă toate cheltuielile necesare.

TURISM ȘI CULTURĂ

PUNCTE TARI

- Acces facil în comună datorită legăturilor de transport și datorită amplasării față de polii urbani importanți (Baraolt, Sfântu Gheorghe, Brașov).
- Obiectivele turistice existente la nivelul comunei Aita Mare.
- Existența unui cămin cultural modernizat la nivelul satului Aita Mare.
- Poluare redusă în ambele sate.
- Existența meșteșugarilor.
- Existența unui tezaur etnografic și folcloric.
- Derularea de activități sub formă de târguri și manifestări folclorice pe tot parcursul anului.

PUNCTE SLABE

- Infrastructură turistică slab dezvoltată.
- Lipsa unui sistem organizat de indicatoare pentru obiective și trasee turistice.
- Lipsa unei strategii de dezvoltare a turismului la nivelul comunei Aita Mare.
- Biblioteca satului se bucură de o prezență scăzută din partea cititorilor.
- Slaba implicare a celor care au cunoștințe și experiență în aceste domenii de specialitate.
- Insuficiența locurilor de cazare.
- Slaba dezvoltare a infrastructurii în ceea ce privește facilitățile de petrecere a timpului liber (săli de sport, terenuri de sport, zone de agrement, spații culturale, obiective culturale și turistice etc.).

OPORTUNITĂȚI

- Posibilitatea accesării programelor de finanțare naționale, fonduri norvegiene sau a fondurilor europene, care sprijină dezvoltarea activităților de turism.
- Oportunități de finanțare a turismului prin fonduri publice.
- Potențial ridicat de dezvoltare a agroturismului și turismului rural.
- Oportunitatea de a realiza evenimente bazate pe tradițiile locale.
- Posibilitatea de înființare a unui centru de informare pentru cetățeni.
- Foarte bune perspective pentru a exploata zonele montane pe tot cursul anului prin drumeție, echitație, alpinism, sporturi extreme.
- Modernizarea bibliotecii și a serviciilor oferite la nivelul acesteia, în vederea atragerii cititorilor.
- Implementarea de proiecte de infrastructură turistică de către administrația publică locală.

AMENINȚĂRI

- Urbanizarea populației rurale implicând pierderea autenticității și specificul local.
- Resurse financiare limitate pentru dezvoltarea infrastructurii turistice și pentru dezvoltarea infrastructurii culturale și sportive.
- Discrepanțe între domeniul cultural și nevoile, respectiv interesele comunității.
- Condiții meteo nefavorabile, calamități naturale (inundații, alunecări de teren).
- Nepromovarea suficientă a zonei pentru atragerea turiștilor.

STABILIREA PERSPECTIVELOR DE VIITOR

În urma analizei detaliate care a fost realizată asupra comunei, dar și cu ajutorul informațiilor obținute prin chestionarea populației generale și a operatorilor economici, putem creiona perspectivele de viitor pentru dezvoltarea comunei și remedierea problemelor semnalizate. Astfel, viziunea de dezvoltare a Comunei Aita Mare este generată de rezultatul analizei situației existente din punct de vedere socio-economic, al mediului și al infrastructurii, pornind de la punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și amenințările identificate.

Pe termen mediu și lung, se dorește regenerarea rurală a comunei, regenerare care trebuie să aibă ca rezultat creșterea calității vieții, înțelegând prin aceasta un mediu de viață curat și civilizat, ofertant pentru petrecerea timpului liber, susținut de o infrastructură modernă și de accesul la servicii publice de bună calitate și pe creșterea economică.

Pentru ca viziunea de dezvoltare să poate fi pusă în practică, în primul rând trebuiesc stabilite obiectivele generale și specifice.

Obiectivele de dezvoltare ale comunei Aita Mare, propuse pentru perioada 2021 – 2027 creează și susțin cooperarea și parteneriatele eficiente între autoritatea publică și partenerii sociali, pentru identificarea și implementarea inițiativelor locale și regionale care au în vedere dezvoltarea durabilă a comunei[59].

Obiectivul principal stabilit pentru această perioadă este crearea împrejurărilor necesare pentru dezvoltarea durabilă economică, socială și a mediului, bazată pe resursele și potențialul regiunii și pe posibilitățile oferite de mediul înconjurător în vederea creșterii calității vieții a locuitorilor comunei. Pentru că obiectivul principal cuprinde acțiuni și activități diversificate, trebuie stabilite obiectivele strategice, care odată realizate, duc la îndeplinirea obiectivului principal.

Obiectivele strategice reflectă scopurile administrației pe termen lung, care fac trecerea de la viziunea largă, la proiecte și planuri specifice. Cu alte cuvinte, obiectivele reprezintă scopuri măsurabile aliniate misiunii și strategiei. Ele fac trecerea de la general la particular, specific, prin faptul că se constituie în pași practici și măsurabili realizați în atingerea misiunii și a viziunii[60].

Obiectivele strategice ale Comunei Aita Mare pentru perioada 2021 – 2027 sunt următoarele:

- Obiectiv strategic 1 – Dezvoltarea infrastructurii rutiere;
- Obiectiv strategic 2 – Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare;
- Obiectiv strategic 3 – Mediu și utilizarea eficientă a resurselor;
- Obiectiv strategic 4 – Îmbunătățirea calității vieții;
- Obiectiv strategic 5 – Dezvoltarea sistemului de educație și formare profesională;
- Obiectiv strategic 6 – Valorificarea potențialului turistic local și promovarea economiei locale

În vederea îndeplinirii cu succes a obiectivelor strategice, următorul pas necesar este stabilirea **obiectivelor specifice.** Metoda abordării pe care o utilizăm este astfel de la specific spre general, respectiv realizarea unor obiective mai mici, care, cumulat, duc la îndeplinirea unui obiectiv mai mare. Obiectivele strategice și obiectivele specifice au fost stabilite, în urma unei analize riguroase, realizată într-o manieră sistematică și obiectivă prin raportare atât la specificul teritoriului acoperit de comuna Aita Mare, cât și la analiza SWOT prezentată.

Pentru a fi atinse obiectivele propuse prin Strategia de Dezvoltare Locală se urmărește atragerea de fonduri europene și naționale într-un procent cât mai mare și micșorarea fondurilor provenite de la bugetul de stat. Printre factorii care influențează în mod decisiv capacitatea de absorbție a unei instituții, se numără: situatia macroeconomică, situația cofinanțării, și capacitatea administrativă. Astfel, comuna Aita Mare, în demersul ei, trebuie să țină cont de acești factori decizionali, pentru a putea realiza proiectele propuse într-un procent cât mai mare.

59 Dr. Viorel Stănică, Suport de curs "Dezvoltare comunitară", 2012, p. 3
60 Site-ul ManagerAnticriză, www.manageranticriza.ro/definirea-obiectivelor-strategice/

Obiectiv strategic (OS)	Obiectiv specific (os)
OS 1 – Dezvoltarea infrastructurii rutiere	os 1 – Modernizarea și reabilitarea infrastructurii rutiere de interes local os 2 – Dezvoltarea infrastructurii de acces agricol os 3 – Dezvoltarea infrastructurii de acces forestier os 4 – Sporirea siguranței de circulație rutieră și pietonală pe drumurile publice os 5 – Îmbunătățirea accesibilității comunei prin realizarea de alei pietonale, trotuare și piste pentru biciclete
OS 2 – Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare	os 1 – Dezvoltarea sistemului de alimentare cu apă potabilă os 2 – Înființarea sistemului de canalizare os 3 – Introducerea sistemului de distribuție a gazelor naturale os 4 – Dezvoltarea și modernizarea rețelei de distribuție a energiei electrice os 5 – Extinderea rețelei de iluminat public
OS 3 – Mediu și utilizarea eficientă a resurselor	os 1 – Reducerea consumului de energie din instituțiile publice din localitate, și utilizarea surselor de energie alternative os 2 – Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră os 3 – Creșterea gradului de prevenire a producerii riscurilor naturale os 4 – Acțiuni privind împădurirea și crearea de suprafețe împădurite os 5 – Dezvoltarea schemelor de gestionare a deșeurilor os 6 – Îmbunătățirea calității mediului

OS 4 – Îmbunătățirea calității vieții	os 1 – Creșterea calității serviciilor sociale prin construirea de locuințe sociale și acordarea de sprijin financiar os 2 – Îmbunătățirea stării de sănătate a cetățenilor prin creșterea accesului la servicii de sănătate os 3 – Sprijinirea acțiunilor de intervenție în cazul apariției unor situații de urgență os 4 – Amenajarea și modernizarea peisagistică a spațiilor de recreere os 5 – Extinderea și modernizarea infrastructurii sportive os 6 – Digitalizarea proceselor administrative
OS 5 – Dezvoltarea sistemului de educație și formare profesională	os 1 – Îmbunătățirea infrastructurii educaționale în unitățile de învățământ de pe raza comunei os 2 – Dezvoltarea serviciilor educaționale la nivelul comunei os 3 – Asigurarea accesului la educație a populației aflate în situații de risc, implicit prevenirea abandonului școlar os 4 – Activități de consiliere și programe de formare profesională pentru cadre didactice, funcționari publici, șomeri
OS 6 – Valorificarea potențialului turistic local și promovarea economiei locale	os 1 – Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului arhitectural și cultural de la nivel local os 2 – Promovarea și valorificarea obiectivelor turistice, a evenimentelor și manifestărilor locale os 3 – Acțiuni privind sprijinirea economiei în mediul rural, prin valorificarea produselor locale os 4 – Dezvoltarea agroturismului os 5 – Dezvoltarea infrastructurii de afaceri os 6 – Menținerea legăturilor internaționale și a înfrățirilor dintre localități

PORTOFOLIUL PROIECTELOR

Proiectul nr. 1

Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de pe raza comunei Aita Mare

Scopul proiectului:

Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de pe raza comunei Aita Mare. În aceasta categorie intră drumurile comunale, străzile din satele Aita Mare și Aita Medie, cât și drumurile vicinale (de ex. str. Eloszeg – Aita Mare, str. Belso Utca și str. Gabor Aron – Aita Medie, precum și altele). Se vor executa lucrări de turnare a covorului asfaltic, plombare, lărgire benzi de circulație, amplasare oglinzi și semne de circulație, etc.

Obiective specifice:

- modernizarea drumurilor de pe raza comunei Aita Mare;
- îmbunătățirea aspectului general al comunei;
- creșterea siguranței rutiere, fluidizarea traficului rutier;
- creșterea atractivității comunei pentru desfășurarea activităților economice;
- creșterea nivelului calității vieții cetățenilor comunei.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Transport (POT), Administrația Fondului pentru Mediu, Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Programul Operațional Regional, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 – 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Guvernul României, Compania Națională de Investiții, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 1. Dezvoltarea infrastructurii rutiere.

Proiectul nr.2

Dezvoltarea infrastructurii de acces agricol la nivelul comunei Aita Mare

Scopul proiectului:

Dezvoltarea, modernizarea și adaptarea infrastructurii de acces agricol de pe raza comunei Aita Mare. Se vor pietrui/ asfalta drumurile existente, după caz, și se va realiza lărgirea drumurilor de acces, acolo unde situația o impune. Se vor amenajara șanțurile pe lungimea drumurilor, și acestea din urmă se vor semnaliza corespunzător cu indicatoare. Se vor realiza și căi noi de acces, acolo unde este cazul.

Obiective specifice:

- îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale prin modernizarea drumurilor de exploatație agricolă;
- creșterea competitivității sectorului agricol prin îmbunătățirea accesibilității exploatațiilor agricole;
- asigurarea accesului locuitorilor și agenților economici la infrastructura de bază;
- dezvoltarea socio-economică a comunei.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Transport (POT), Administrația Fondului pentru Mediu, Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Programul Operațional Regional, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 – 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Guvernul României, Compania Națională de Investiții, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 1. Dezvoltarea infrastructurii rutiere.

Proiectul nr.3

Dezvoltarea infrastructurii de acces forestier la nivelul comunei Aita Mare

Scopul proiectului:

Dezvoltarea, modernizarea și adaptarea infrastructurii de acces forestier de pe raza comunei Aita Mare. Se vor pietrui/ asfalta drumurile existente, după caz, și se va realiza lărgirea drumurilor de acces, acolo unde situația o impune. Se vor amenajara șanțurile pe lungimea drumurilor, și acestea din urmă se vor semnaliza corespunzător cu indicatoare. Se vor realiza și căi noi de acces, acolo unde este cazul.

Obiective specifice:

- îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale prin modernizarea drumurilor de exploatație forestieră;
- modernizarea și adaptarea căilor de acces;
- facilitarea accesului populației din zonele mai îndepărtate ale comunei spre centrul acesteia;
- asigurarea accesului locuitorilor și agenților economici la infrastructura de bază;
- dezvoltarea socio-economică a comunei.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Transport (POT), Administrația Fondului pentru Mediu, Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Programul Operațional Regional, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 – 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Guvernul României, Compania Națională de Investiții, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 1. Dezvoltarea infrastructurii rutiere.

Proiectul nr. 4

Reabilitarea podurilor și podețelor de pe raza localității Aita Mare

Scopul proiectului:

Asigurarea unei circulații fluente, în condiții de confort și siguranță, prin reabilitarea podurilor și podețelor existente în satele Aita Mare și Aita Medie. Datorită condițiilor meteo și a traficului intens, starea acestora se degradează frecvent.

Obiective specifice:

- reabilitarea podurilor din satele Aita Mare și Aita Medie;
- reabilitarea podețelor din satele Aita Mare și Aita Medie;
- accesibilitatea traversării cursurilor de apă;
- facilitarea transportului pietonal;
- diminuarea riscurilor de producere a eventualelor inundații;
- îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Regional (POR), Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, programe din cadrul Consiliului Național de Investiții, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Guvernul României, Compania Națională de Investiții, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 1. Dezvoltarea infrastructurii rutiere.

Proiectul nr. 5

Îmbunătățirea accesibilității comunei prin realizarea de alei pietonale și trotuare

Scopul proiectului:

Asigurarea circulației pietonale în condiții de siguranță prin realizarea de alei pietonale în cele două sate ale comunei, respectiv în satul Aita Mare și Aita Medie, precum și reabilitarea și extinderea trotuarelor existente.

Obiective specifice:

- **îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale prin amenajarea de alei pietonale;**
- facilitarea accesului tuturor locuitorilor comunei la infrastructura pietonală;
- realizarea de alei pietonale în satele Aita Mare și Aita Medie;
- reabilitarea și extinderea trotuarelor existente în satele Aita Mare și Aita Medie.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD), Programul Operațional Regional (POR), Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, programe din cadrul Consiliului Național de Investiții, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 – 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Guvernul României, Compania Națională de Investiții.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 1. Dezvoltarea infrastructurii rutiere.

Proiectul nr. 6

Dezvoltarea infrastructurii rutiere și de agreement prin înființarea de piste pentru biciclete

Scopul proiectului:

Înființarea unor piste pentru biciclete în satele Aita Mare și Aita Medie, în vederea dezvoltării rutiere și de agreement, respectiv creșterea accesibilității între satele componente.

Obiective specifice:

- fluidizarea traficului rutier;
- creșterea accesibilității între satele componente;
- înființarea unei piste pentru biciclete în satele Aita Mare și Aita Medie.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Regional (POR), Planul Strategic Național (PNS), Programul Operațional Transport (POT), Planul Național de Redesare și Reziliență, Administrația Fondului pentru Mediu, Fonduri Norvegiene, programe din cadrul Consiliului Național de Investiții, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021-2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Guvernul României, Compania Națională de Investiții

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 1. Dezvoltarea infrastructurii rutiere.

Proiectul nr.7

Înființarea și extinderea rețelei de apă la nivelul comunei Aita Mare

Scopul proiectului:

Dezvoltarea infrastructurii edilitare prin înființarea rețelei de apă potabilă în satul Aita Medie și extinderea rețelei de apă potabilă în satul Aita Mare.

Obiective specifice:

- introducerea rețelei de apă potabilă la nivelul satelor componente ale comunei Aita Mare;
- facilitarea accesului populației la infrastructura de bază și asigurarea condițiilor la standarde europene;
- un mediu mai curat și sănătos;
- creșterea nivelului calității vieții cetățenilor comunei Aita Mare.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD), Administrația Fondului pentru Mediu, Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Programul Operațional Regional, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 – 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Operatori regionali de apă, Guvernul României, Compania Națională de Investiții.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 2. Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare.

Proiectul nr.8

Înființarea rețelei de canalizare la nivelul comunei Aita Mare

Scopul proiectului:

Dezvoltarea infrastructurii edilitare de pe raza comunei Aita Mare prin înființarea rețelei de canalizare în satele Aita Mare și Aita Medie.

Obiective specifice:

- introducerea rețelei de canalizare la nivelul satelor componente ale comunei Aita Mare;
- facilitarea accesului populației la infrastructura de bază și asigurarea condițiilor la standarde europene;
- ușurarea accesului consumatorilor economici la utilitățile de bază;
- un mediu mai curat și sănătos;
- creșterea nivelului calității vieții cetățenilor comunei Aita Mare.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD), Administrația Fondului pentru Mediu, Planul Strategic Național (PNS), Programul Operațional Regional, Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 – 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Operatori regionali de apă, Guvernul României, Compania Națională de Investiții.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 2. Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare.

Proiectul nr. 9

Înființare rețea inteligentă de distribuție gaze naturale în comuna Aita Mare

Scopul proiectului:

Dezvoltarea infrastructurii edilitare prin înființarea unei rețele inteligente de alimentare cu gaze naturale la nivelul satelor componente ale comunei Aita Mare, respectiv în satul Aita Medie și Aita Mare.

Obiective specifice:

- investiții în construirea de rețele inteligente de alimentare cu gaze naturale pe teritoriul comunei Aita Mare, respectiv în satul Aita Medie și Aita Mare;
- facilitarea accesului tuturor locuitorilor la infrastructura de bază;
- asigurarea unui grad de satisfacție ridicat pentru locuitorii comunei Aita Mare;
- creșterea nivelului calității vieții, ca urmare a posibilității conectării la rețeaua publică de alimentare cu gaze naturale.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD), Administrația Fondului pentru Mediu, Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Programul Operațional Regional, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 – 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 2. Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare.

Proiectul nr. 10

Dezvoltarea sisteme inteligente de energie electrică și încurajarea utilizării energiei alternative

Scopul proiectului:

Protecția mediului prin reducerea consumului de energie, utilizând surse alternative pentru producerea energiei electrice. Proiectul presupune atât extinderea inteligentă a rețelelor de energie electrică, cât și încurajarea utilizării surselor de energie alternativă, prin înființarea de parcuri fotovoltaice, eoliene, etc.

Obiective specifice:

- extinderea inteligentă a rețelelor de energie electrică;
- valorificarea unora dintre resursele regenerabile de energie – energia solară și energia vântului pentru producerea de energie electrică;
- creșterea independenței energetice față de importurile de resurse de energie primară pentru diversificarea surselor și tehnologiilor de producere a energiei electrice;
- protecția mediului prin utilizarea unor surse și tehnologii nepoluante de producere a energiei electrice;
- promovarea dezvoltării durabile.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD), Administrația Fondului pentru Mediu, Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Programul Operațional Regional, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 – 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei, furnizori de energie electrică, posibili investitori.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr.2 . Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare.

Obiectiv strategic nr. 3 Mediu și utilizarea eficientă a resurselor.

Proiectul nr. 11

Extinderea rețelei de iluminat public și eficientizarea acestuia prin utilizarea corpurilor de iluminat tip LED

Scopul proiectului:

Extinderea rețelei de iluminat public existent, și sprijinirea eficienței energetice prin reducerea consumului de energie, utilizând corpuri de iluminat tip LED.

Obiective specifice:

- extinderea rețelei de iluminat public;
- sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public;
- reducerea consumului de energice în infrastructura publică;
- creșterea siguranței cetățenilor;
- promovarea dezvoltării durabile.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD), Administrația Fondului pentru Mediu, Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Programul Operațional Regional, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 – 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei, furnizori de energie electrică, posibili investitori.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr.2 . Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare.

Proiectul nr. 12

Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din comuna Aita Mare

Scopul proiectului:

Eficientizarea energetică a clădirilor publice, inclusiv realizarea auditului energetic al clădirilor publice de la nivelul comunei Aita Mare. În această categorie sunt incluse unitățile de învățământ de pe raza comunei (Școala Gimnazială Kriza Janos, Școala Gimnazială Benko Jozsef, Grădinița din Aita Mare, Grădinița din Aita Medie), clădirile administrative, inclusiv clădirea primăriei, căminul cultural, lăcașurile de cult, și orice clădire care se află în domeniul public a comunei.

Obiective specifice:

- clădiri eficiente din punct de vedere energetic la nivelul comunei Aita Mare, prin realizarea următoarelor lucrări:
  - îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirii (pereți exteriori, ferestre, tâmplărie, planșeu superior, planșeu peste subsol), șarpantelor și învelitoarelor, inclusiv măsuri de consolidare a cădirii;
  - reabilitarea și modernizarea instalațiilor pentru prepararea și transportul agentului termic, apei calde menajere și a sistemelor de ventilare și climatizare, inclusiv achiziționarea și instalarea echipamentelor aferente și racordarea la sistemele de încălzire centralizată, după caz;
  - utilizarea surselor regenerabile de energie;
  - implementarea sistemelor de management energetic;
  - înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață;
  - alte activități care conduc la îndeplinirea realizării obiectivelor proiectului.

- promovarea dezvoltării durabile;
- protecția mediului prin utilizarea unei surse și tehnologii nepoluante;
- un mediu mai curat și sănătos.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Regional (POR), Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD), Administrația Fondului pentru Mediu, Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări disponibile în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Guvernul României, Compania Națională de Investiții.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 3. – Mediu și utilizarea eficientă a resurselor.

Proiectul nr. 13

Dezvoltarea schemelor de gestionare a deșeurilor în vederea sprijinirii sistemelor de colectare selectivă la nivelul comunei Aita Mare

Scopul proiectului:

Protecția mediului prin investiții în dezvoltarea sistemelor de colectare selectivă atât la nivelul instituțiilor publice sau private, cât și la nivelul utilizatorilor casnici.

Obiective specifice:

- creșterea nivelului de conștientizare a importanței privind colectarea selectivă;
- investiții în achiziționarea de pubele ecologice pentru instituțiile publice locale, locuitorii comunei Aita Mare, amplasarea de coșuri de gunoi în spațiile publice;
- protecția mediului prin promovarea acțiunilor de colectare selectivă a deșeurilor;
- promovarea dezvoltării durabile.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD), Administrația Fondului pentru Mediu, Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Agenția Pentru Protecția Mediului Covasna, Agenți economici cu activitate în domeniul prelucrării deșeurilor.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 3. Mediu și utilizarea eficientă a resurselor.

Proiectul nr. 14

Creșterea gradului de prevenire a producerii riscurilor naturale și a pagubelor cauzate de acestea prin amenajarea cursurilor de apă

Scopul proiectului:

Decolmatarea, regularizarea și amenajarea albiilor râurilor și pârâurilor existente la nivelul comunei Aita Mare.

Obiective specifice:

- protecția mediului prin acțiuni de decolmatare a râurilor care traversează satele componente ale comunei Aita Mare;
- regularizarea debitelor cursurilor de apă;
- diminuarea riscului de apariție a inundațiilor care pot afecta comuna;
- un mediu mai curat și sănătos;
- creșterea nivelului calității vieții cetățenilor.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD), Administrația Fondului pentru Mediu, Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Ministerul Mediului, Guvernul României, Agenția Națională pentru Protecția Mediului.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 3. Mediu și utilizarea eficientă a resurselor.

Proiectul nr. 15

Îmbunătățirea calității mediului prin creșterea suprafețelor împădurite

Scopul proiectului:

Acțiuni privind împădurirea și crearea de suprafețe împădurite la nivelul satelor componente ale comunei Aita Mare, respectiv în satele Aita Mare și Aita Medie, pentru asigurarea dezvoltării durabile.

Obiective specifice:

- investiții în acțiuni de împădurire și crearea de suprafețe împădurite în zonele de munte și de pășune de pe teritoriul comunei Aita Mare;
- reducerea riscurilor de producere a eroziuniilor de teren;
- refacerea și conservarea biodiversității locale;
- creșterea calității mediului;
- reducerea nivelului de poluare ca urmare a împăduririi.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD), Administrația Fondului pentru Mediu, Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Regia Națională a Pădurilor, Direcția Silvică Covasna, Ministerul Mediului.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 3. Mediu și utilizarea eficientă a resurselor.

Proiectul nr. 16

Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în domeniul transportului

Scopul proiectului:

Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în transporturi, prin promovarea infrastructurii pentru vehiculele de transport rutier nepoluant din punct de vedere energetic, respectiv prin realizarea unor stații de încărcare pentru vehiculele electrice, în satul Aita Mare.

Obiective specifice:

- realizarea unei/unor stații de reîncărcare pentru vehicule electrice, dotate cu prize și conectori;
- îmbunătățirea calității mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin stimularea utilizării vehiculelor electrice;
- dezvoltarea transportului ecologic;
- reducerea nivelului de poluare.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă, Programul Operațional Transport, Administrația Fondului pentru Mediu, Planul Strategic Național, Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021-2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Ministerul Mediului, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere, Direcția Regională de Drumuri și Poduri Brașov.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 3. Mediu și utilizarea eficientă a resurselor.

Proiectul nr. 17

Construirea de locuințe sociale pentru tineri și familii nevoiașe

Scopul proiectului:

Creșterea calității serviciilor sociale de la nivelul comunei Aita Mare prin construirea de locuințe sociale pentru tineri și familii nevoiașe. Prin intermediul acestor acțiuni se urmărește promovarea dezvoltării resurselor umane și a incluziunii sociale.

Obiective specifice:

- construirea de locuințe sociale pentru tineri și familii nevoiașe;
- creșterea gradului de integrare și participare socială a persoanelor aflate în situații vulnerabile;
- dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale de pe raza comunei;
- asigurarea unor condiții de locuit decente pentru categoriile sociale dezavantajate;
- îmbunătățirea nivelului de trai.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS), Programul Operațional Regional, Fonduri Norvegiene, Planul Național de Redesare și Reziliență, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Direcția Județeană de Asistență Socială Covasna, Asociația Caritas Covasna.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr.4. Îmbunătățirea calității vieții.

Proiectul nr. 18

Reabilitarea și modernizarea clădirii publice "Fosta cazarmă de husari" în vederea amenajării unor cabinete medicale/stomatologice și spații administrative

Scopul proiectului:

Reconversia clădirilor existente prin reabilitarea și modernizarea clădirii publice "Fosta cazarmă de husari" în vederea amenajării unor cabinete medicale/ stomatologice și spații administrative.

Obiective specifice:

- crearea unei clădiri multifuncționale care să conțină spațiul necesar amenajării unui cabinet medical, cabinet stomatologic, spații administrative și spații tehnice;
- asigurarea unor servicii medicale/ de sănătate de calitate pentru toți locuitorii comunei;
- creșterea calității vieții.
- îmbunătățirea nivelului de trai.

Surse de finanțare:

Programul Operațional **Sănătate**, Programul Operațional Regional, Fonduri Norvegiene, Planul Național de Redesare și Reziliență, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Ministerul Sănătății, Colegiul Medicilor

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr.4. Îmbunătățirea calității vieții.

Proiectul nr. 19

Creșterea eficienței acțiunilor de întreținere a comunei și a capacității de răspuns în caz de urgență prin achiziționarea de utilaje

Scopul proiectului:

Creșterea eficienței acțiunilor de întreținere a comunei, și îmbunătățirea capacității de intervenție în situații de urgență la nivelul comunei Aita Mare, prin reducerea timpului de intervenție pentru acordarea primului ajutor calificat și pentru intervenții în situații de urgență: alunecări de teren, inundații, incendii, înzăpeziri, etc., dar și în cazul unor situații care pun în pericol integritatea fizică a cetățenilor comunei Aita Mare, precum și a bunurilor acestora.

Obiective specifice:

- achiziționarea unei autospeciale de pompieri pentru dotarea serviciului de situații de urgență, care să asigure intervenția în caz de necesitate;
- achiziționarea unui buldoexcavator cu accesorii (lamă pentru deszăpezire, foarfece pentru tăierea crengilor) pentru dotarea serviciului de situații de urgență/ întreținere spații publice și spații verzi;
- reducerea timpului de așteptare pentru sosirea echipajelor de intervenție în cazul unor situații de necesitate;
- îmbunătățirea calității vieții.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Regional (POR), Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, programe din cadrul Consiliului Național de Investiții, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări disponibile în perioadă 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Inspectoratul Județean pentru Situații de Urgență Covasna.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 4. Îmbunătățirea calității vieții.

Proiectul nr. 20

Amenajarea și modernizarea peisagistică a spațiilor de recreere prin respectarea peisajului rural

Scopul proiectului:

Dezvoltarea infrastructurii prin creșterea suprafețelor verzi și a spațiilor de recreere, la nivelul celor 2 sate ale comunei, respectiv în satul Aita Mare și Aita Medie. Se dorește dotarea spațiilor cu bănci de odihnă și coșuri de gunoi care să respecte peisajul rural.

Obiective specifice:

- creșterea nivelului de calitate a vieții pentru cetățenii comunei Aita Mare prin asigurarea spațiilor necesare pentru petrecerea timpului liber;
- amenajarea de spații verzi în apropierea obiectivelor de interes local, prin amplasarea de bănci în zonele de promenadă;
- aplasarea de coșuri de gunoi în zonele de promenadă și în zonele intens circulate;
- îmbunătățirea aspectului comunei.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Regional (POR), Planul Național de Redesare și Reziliență, Administrația Fondului pentru Mediu, Planul Strategic Național (PNS), Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr.4. Îmbunătățirea calității vieții.

Proiectul nr. 21

Amenajare spații reacreative, de joacă, și de petrecere a timpului liber

Scopul proiectului:

Modernizarea infrastructurii comunitare și diversificarea modalităților de petrecere a timpului liber pentru populația tânără și adultă din comuna Aita Mare.

Obiective specifice:

- **înființare teren de joacă pentru copii în satul Aita Medie și modernizare teren de joacă în satul Aita Mare;**
- realizare zone de recreere și activități sportive pentru adulți (cu echipamente pentru fitness în aer liber);
- diversificarea activităților recreative în rândul copiilor și al tinerilor din comună;
- **încurajarea și** facilitarea socializării **între membrii comunei**;
- regenerarea mediului rural și a valorilor acestuia prin asigurarea de condiții de recreere;
- creșterea nivelului de calitate a vieții pentru cetățenii comunei Aita Mare prin asigurarea spațiilor necesare pentru petrecerea timpului liber.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Regional (POR), Planul Național de Redesare și Reziliență, Administrația Fondului pentru Mediu, Planul Strategic Național (PNS), Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr.4. Îmbunătățirea calității vieții.

Proiectul nr. 22

Asigurarea infrastructurii necesare desfășurării activităților sportive la nivelul comunei

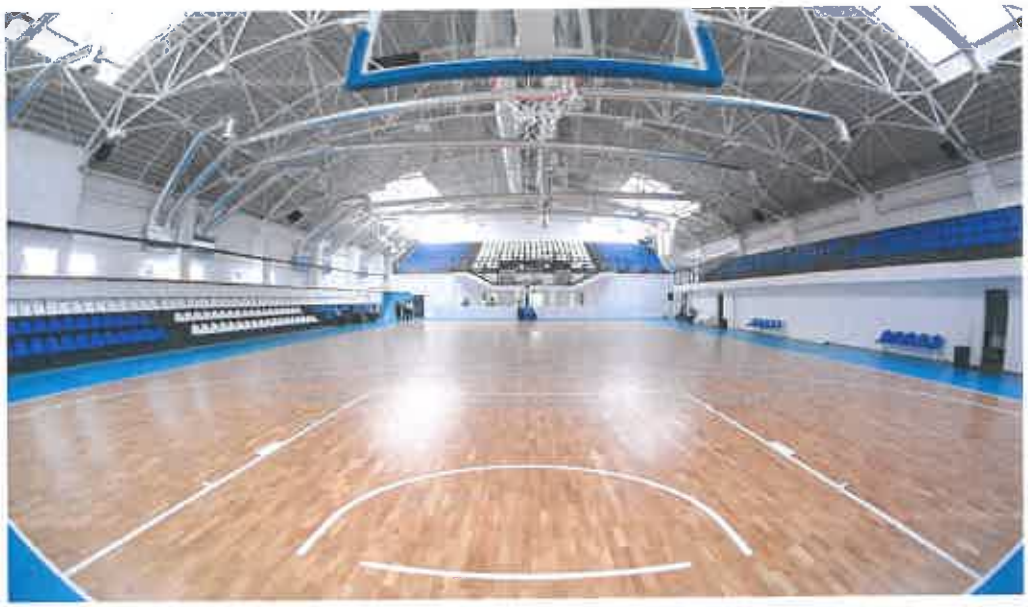

Scopul proiectului:

Asigurarea infrastructurii necesare desfășurării activităților sportive la nivelul comunei, prin realizarea unor construcții de tip sală de sport și/sau bază sportivă multifuncțională.

Obiective specifice:

- dezvoltarea infrastructurii comunitare prin construcția sălilor de sport în cele două sate ale comunei;
- **înființarea unei baze sportive multifuncționale în satul Aita Mare;**
- diversificarea activităților sportive și recreative în rândul copiilor și tinerilor din comună;
- crearea condițiilor adecvate petrecerii timpului liber al locuitorilor comunei;
- stoparea migrației copiilor din mediul rural;
- regenerarea mediului rural și a valorilor acestuia prin asigurarea condițiilor de recreere;
- creșterea nivelului de calitate a vieții pentru cetățenii comunei.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Regional (POR), Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, programe din cadrul Consiliului Național de Investiții, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări disponibile în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Guvernul României, Compania Națională de Investiții

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr.4. Îmbunătățirea calității vieții.

Proiectul nr. 23

Extinderea infrastructurii sportive prin realizarea unui teren de fotbal dotat cu gazon artificial în comuna Aita Mare

Scopul proiectului:

Realizarea unui teren de fotbal dotat cu gazon artificial, nocturnă și vestiare, pentru locuitorii din comuna Aita Mare, în vederea asigurării unei infrastructuri sportive adecvate.

Obiective specifice:

- realizarea unui teren de fotbal dotat cu gazon sintetic, nocturnă și vestiare, care să deservească sateie Aita Mare și Aita Medie;
- asigurarea infrastructurii necesare desfășurării activităților sportive;
- diversificarea activităților sportive și recreative în rândul copiilor și tinerilor din comună;
- crearea condițiilor adecvate petrecerii timpului liber al locuitorilor comunei;
- încurajarea unui stil de viață activ;
- creșterea nivelului calității vieții.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Regional (POR), Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, programe din cadrul Consiliului Național de Investiții, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări disponibile în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Guvernul României, Compania Națională de Investiții

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr.4. Îmbunătățirea calității vieții.

Proiectul nr. 24

Digitalizarea serviciilor administrației publice locale și implementarea de soluții SMART

Scopul proiectului:

Îmbunătățirea relației dintre administrația publică, comunitatea locală și agenții economici, prin digitalizarea proceselor desfășurate în cadrul autorității publice locale (implementare programe și softuri, achiziționare echipamente IT).

Obiective specifice:

- creșterea eficienței administrației publice ca urmare a digitalizării;
- creșterea transparenței decizionale;
- extinderea,dezvoltarea și diversificarea de aplicații și soluții informatice cu rolul de a facilita cooperarea între cetățeni, companii și administrația publică;
- gestionarea mai eficientă a serviciilor furnizate;
- îmbunătățirea activităților desfășurate în cadrul primăriei comunei;
- îmbunătățirea metodelor de informare publică a populației;
- modalitatea de transmitere on-line a unor tipuri de documente, fără a mai fi necesară prezența fizică;
- reducerea birocrației în administrația publică locală;
- reducerea timpului de prelucrare a documentelor.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Regional (POR), Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF), Planul Strategic Național, Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 4. Îmbunătățirea calității vieții.

Proiectul nr. 25

Înscrierea în registrul de carte funciară a imobilelor și suprafețelor extravilane și intravilane aferente

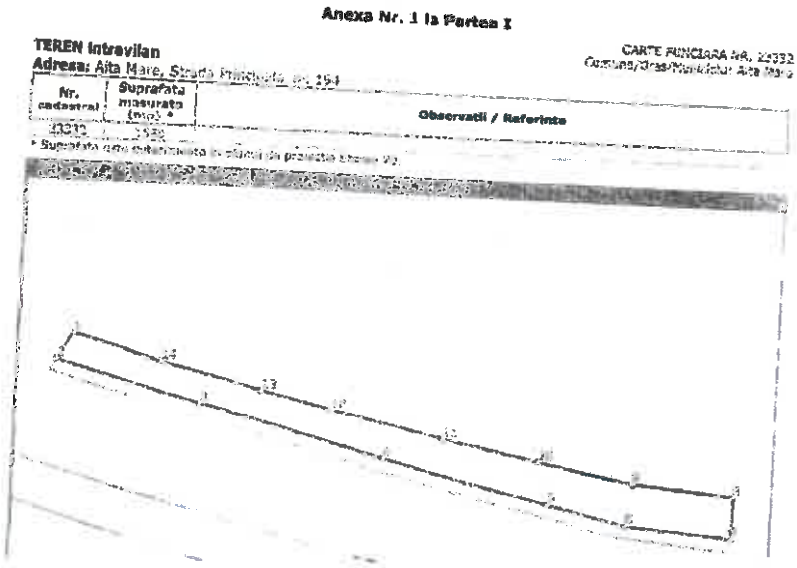
Anexa Nr. 1 la Partea I

TEREN intravilan
Adresa: Aita Mare, Strada Principala, nr. 154

CARTE FUNCIARA NR. 23332
Comuna/Oraș/Municipiul: Aita Mare

Nr. cadastral	Suprafata masurata (mp) *	Observatii / Referinte
23332	1530	

* Suprafata este determinata in planul de proiectie stereo 70.

Scopul proiectului:

Înscrierea în registrul de carte funciară a tuturor suprafețelor extravilane și intravilane, și a imobilelor, în vederea realizării unei situații reale, la zi, în ceea ce privește suprafețele de teren și construcțiile existene în comună.

Obiective specifice:

- înregistrarea sistematică a suprafețelor de teren și a imobilelor situate în satele din comuna Aita Mare în registrul de carte funciară;
- actualizarea datelor existente la nivelul comunei;
- stabilirea și delimitarea teritoriului intravilan, a zonelor construibile și protejate, delimitarea zonelor cu interdicție temporară sau definitivă de construire;
- gestionarea mai eficientă a informațiilor.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Regional (POR), Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF), Planul Național de Redesare și Reziliență, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări disponibile în perioada 2021- 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Guvernul României, Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 4. Îmbunătățirea calității vieții.

Proiectul nr. 26

Îmbunătățirea infrastructurii educaționale în unitățile de învățământ de pe raza comunei Aita Mare

Scopul proiectului:

Reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ de pe raza comunei Aita Mare (*Școala Gimnazială Kriza Janos, Școala Gimnazială Benko Jozsef, Grădinița din Aita Mare, Grădinița din Aita Medie*).

Obiective specifice:

- reabilitarea unităților de învățământ prin: executarea de intervenții la sistemul structural, lucrări de închidere și compartimentare, termoizolații, hidroizolații, finisaje interioare și exterioare, împrejmuiri exterioare, etc.;
- extinderea clădirii în care funcționează Grădinița din Aita Mare, pentru a asigura spațiul necesar desfășurării activităților didactice;
- modernizarea unităților de învățământ aflate în stare bună din punct de vedere al infrastructurii (modernizare sisteme de iluminat, sisteme de încălzire, distribuției apei, modernizare rețea de internet, etc.);
- dotarea unităților de învățământ, a cabinetelor școlare, a bibliotecii și a laboratoarelor (de fizică, chimie, biologie, etc.) cu materiale educaționale, infrastructură IT și mobilier.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Regional (POR), Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Guvernul României, Ministerul Educației și Cercetării, Inspectoratul Școlar Județean, Compania Națională de Investiții.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 5. Dezvoltarea sistemului de educație și formare profesională.

Proiectul nr. 27

Dezvoltarea serviciilor educaționale la nivelul comunei, prin construirea unei creșe în satul Aita Mare

Scopul proiectului:

Îmbunătățirea infrastructurii educaționale antepreșcolare la nivelul comunei Aita Mare, prin construirea unei creșe, în vederea creșterii gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, în special pentru copii cu risc crescut de părăsire timpurie a sistemului.

Obiective specifice:

- crearea infrastructurii educaționale antepreșcolare în comuna Aita Mare, prin construcția unei creșe, dotarea și punerea sa în funcțiune;
- crearea unui număr de locuri de muncă pentru asigurarea operării creșei;
- creșterea accesului, calității și atractivității infrastructurii în vederea sporirii ratei de participare la învățământul obligatoriu;
- asigurarea adaptabilității infrastructurii educaționale la cerințele persoanelor cu nevoi speciale;
- îmbunătățirea calității vieții.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Regional (POR), Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO), Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, programe din cadrul Consiliului Național de Investiții, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Inspectoratul Școlar Județean Covasna, Compania Națională de Investiții, Ministerul Educației.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 5. Dezvoltarea sistemului de educație și formare profesională.

Proiectul nr. 28

Îmbunătățirea condițiilor de transport a elevilor și cadrelor didactice, în vederea participării acestora la activitățile educaționale desfășurate

Scopul proiectului:

Îmbunătățirea condițiilor de transport a elevilor și a cadrelor didactice, în vederea participării acestora la activitățile educaționale desfășurate, prin achiziția de microbuze școlare noi, mai eficiente din punct de vedere al consumului de energie și am emisiilor de dioxid de carbon.

Obiective specifice:

- îmbunătățirea condițiilor de transport ale elevilor și cadrelor didactice, de pe raza comunei Aita Mare;
- achiziționarea de mijloace de transport noi, eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor;
- reducerea emisiilor de dioxid de carbon;
- un mediu mai curat și sănătos;
- îmbunătățirea calității vieții.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Regional (POR), Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Administrația Fondului pentru Mediu, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Guvernul României, Ministerul Educației, Compania Națională de Investiții.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 5. Dezvoltarea sistemului de educație și formare profesională.

Proiectul nr. 29

Creșterea participării elevilor la activitățile educaționale desfășurate, prin realizarea de programe tip „Școală după școală"

Scopul proiectului:

Creșterea participării numărului de elevi la activitățile educaționale desfășurate în școli și grădinițe la nivelul comunei Aita Mare, prin derularea de activități extrașcolare, de tip "școală după școală".

Obiective specifice:

- îmbunătățirea calității actului educațional;
- crearea condițiilor optime desfășurării activităților didactice de predare-învățare;
- reducerea fenomenului migratoriu;
- crearea de noi locuri de muncă;
- creșterea gradului de accesibilitate al familiilor care doresc alternative mai bune pentru îngrijirea și educarea copiilor;
- creșterea gradului de participare la procesul educațional;
- asigurarea unui cadru plăcut și securizat pentru copii;
- îmbunătățirea calității vieții.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS), Programul Operațional Regional (POR), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Direcția Județeană de Asistență Socială Covasna, ONG-uri, Asociații și Fundații, unitățile de învățământ de pe raza comunei.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr.5. Dezvoltarea sistemului de educație și formare profesională.

Proiectul nr. 30

Creșterea accesului la educație a grupurilor dezavantajate social

Scopul proiectului:

Creșterea accesului la educație a grupurilor dezavantajate social de la nivelul comunei Aita Mare prin acordarea de sprijin financiar tinerilor de vârstă școlară care provin din familii defavorizate. De asemenea, se urmărește sprijinirea nivelului de participare la procesul educațional.

Obiective specifice:

- acordarea de sprijin financiar pentru tinerii de vârstă școlară din familiile defavorizate (sub formă de burse);
- oferirea de măsuri de acompaniere pentru copiii aparținând grupurilor vulnerabile (vouchere, îmbrăcăminte, încălțăminte etc.);
- derularea de servicii de consiliere și orientare școlară și profesională;
- creșterea gradului de participare la procesul educațional;
- reducerea abandonului școlar;
- creșterea nivelului de integrare în rândul comunității;
- creșterea calității vieții.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS), Programul Operațional Regional (POR), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări din perioada 2021 – 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Direcția Județeană de Asistență Socială Covasna.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr.5. Dezvoltarea sistemului de educație și formare profesională.

Proiectul nr. 31

Programe de formare continuă a cadrelor didactice și auxiliare din cadrul unităților de învățământ de pe raza comunei

Scopul proiectului:

Perfecționarea cadrelor didactice și a personalului auxiliar care activează în unitățile de învățământ de pe raza comunei, prin participarea acestora la programe de formare continuă și cursuri de perfecționare.

Obiective specifice:

- participarea la cursuri de formare continuă a cadrelor didactice și a personalului auxiliar;
- îmbunătățirea competențelor cadrelor didactice în vederea asigurării calității sistemelor și a metodelor de predare inovatoare și personalizate;
- îmbunătățirea calității activităților didactice;
- creșterea atractivității învățământului primar și secundar;
- îmbunătățirea calității vieții.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO), Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS), Programul Operațional Regional (POR), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Ministerul Educației, Inspectoratul Școlar Județean, unitățile de învățământ de pe raza comunei.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr.5. Dezvoltarea sistemului de educație și formare profesională.

Proiectul nr. 32

Programe de formare profesională a funcționarilor publici din cadrul primăriei

Scopul proiectului:

Formarea profesională a funcționarilor publici care lucrează în cadrul compartimentelor și direcțiilor din instituția Primăriei Comunei Aita Mare, în vederea eficientizării activităților desfășurate.

Obiective specifice:

- participarea la programe de formare profesională a funcționarilor publici din cadrul Primăriei Comunei Aita Mare;
- îmbunătățirea abilităților și pregătirea profesională a funcționarilor publici care activează în cadrul Primăriei Comunei Aita Mare;
- creșterea calității serviciilor furnizate de funcționarii din cadrul administrației publice locale;
- eficientizarea activității funcționarilor din cadrul aparatului administrativ public local.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO), Programul Operațional Regional (POR), Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021- 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Agenția Națională a Funcționarilor Publici.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 5. Dezvoltarea sistemului de educație și formare profesională.

Proiectul nr. 33

Programe de consiliere și orientare profesională pentru șomeri,persoane inactive sau persoane aflate în căutarea unui loc de muncă

Scopul proiectului:

Consilierea și orientarea profesională a persoanelor care întâmpină dificultăți în găsirea unui loc de muncă, respectiv a șomerilor, persoanelor inactive, și a celor care caută un loc de muncă, respectiv sprijinirea accesului pe piața muncii a acestora.

Obiective specifice:

- participarea la programe de consiliere și orientare profesională a șomerilor, persoanelor inactive și a celor în căutarea unui loc de muncă;
- servicii personalizate de profilare, informare, consiliere și orientare;
- îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, **șomeri de lungă durată și grupurile** dezavantajate pe piața muncii persoanele inactive;
- **îmbunătățirea nivelului de competențe prin programe de formare profesională/ucenicie la locul de muncă/stagii/alte programe de pregătire;**
- îmbunătățirea calității vieții a locuitorilor.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO), Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS), Programul Operațional Regional (POR), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Covasna.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 5. Dezvoltarea sistemului de educație și formare profesională.

Proiectul nr. 34

Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural-istoric, inclusiv valorificarea patrimoniului turistic natural

Scopul proiectului:

Promovarea tradițiilor și a sărbătorilor locale, în vederea ocrotirii imaginii satului, și păstrării în memoria vie a locuitorilor a acestora. Astfel, prin intermediul proiectului, se dorește ocrotirea imaginii localității ca bază a identității cultural-turistice a localității și valorificarea ei ca resursă în turism, inclusiv prin reabilitarea clădirilor ce constituie patrimoniul locul. De asemenea, se dorește implementarea unui set de măsuri și reguli ce au ca scop principal protejarea naturii și, în subsidiar, anumite investiții necesare practicării turismului precum: semnalizarea și realizarea de marcaje pentru traseele turistice, realizarea de căi de acces, locuri de popas și campare și amenajarea de puncte de observație.

Obiective specifice:

- reabilitare/conservarea clădirilor clasate ca monumente istorice, și utilizarea acestora ca spații noi (muzee, spații pentru diferite activități educaționale, loc de întâlnire cu membrii comunei, etc.)
- achiziționarea, renovarea și realizarea de noi funcții ale clădirilor tradiționale valoroase părăsite;
- organizarea de campanii de atragere a atenției populației în vederea conștientizării și ocrotirii patrimoniului;
- sprijinirea activităților și programelor asociațiilor de ocrotire a tradițiilor și obiceiurilor;
- valorificarea patrimoniului turistic natural, prin: semnalizarea și realizarea de marcaje pentru traseele turistice, realizarea de căi de acces, locuri de popas și campare și amenajarea de puncte de observație;

Surse de finanțare:

Programul Operațional Regional (POR), Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Guvernul României, Grupuri de Acțiune Locală, Asociații și Fundații, ONG-uri.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 6. Valorificarea potențialului turistic local și promovarea economiei locale.

Proiectul nr. 35

Sprijinirea activităților de promovare a tradițiilor și a sărbătorilor locale

Scopul proiectului:

Sprijinirea activităților de promovare a tradițiilor și a sărbătorilor locale pe raza comunei Aita Mare, prin dotarea asociațiilor, a ansamblurilor și a formațiilor existente.

Obiective specifice:

- sprijinirea grupurilor care ajută la promovarea identității culturale a comunei: ansamblul local de dansuri tradiționale (dotarea cu îmbrăcăminte tradițională, sisteme de sonorizare și efecte ambientale, etc.) corul local (dotarea cu îmbrăcăminte specifică, dotarea cu echipamente pt. sonorizare, etc.), formația de ceterași din comună (dotarea cu îmbrăcăminte tradițională, dotarea cu echipamente pt. sonorizare, etc.) și a fanfarei din Aita Medie (dotarea cu îmbrăcăminte tradițională, instrumente muzicale și de sonorizare)
- sprijinirea activităților și programelor asociațiilor de ocrotire a tradițiilor și obiceiurilor;
- păstrarea și promovarea tradițiilor locale.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Regional (POR), Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Guvernul României, Grupuri de Acțiune Locală, Asociații și Fundații, ONG-uri.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 6. Valorificarea potențialului turistic local și promovarea economiei locale.

Proiectul nr. 36

Acțiuni privind sprijinirea economiei în mediul rural prin înființarea de târguri de animale și de promovare a produselor tradiționale

Scopul proiectului:

Acțiuni privind creșterea capacității comunității locale pentru dezvoltare durabilă și inclusivă, prin înființarea de târguri de animale și târguri pentru promovarea produselor tradiționale, ecologice.

Obiective specifice:

- dezvoltarea și promovarea târgurilor de animale și târgurilor de alimente, care sprijină membrii societății rurale în acțiunile de valorificare a bunurilor proprii;
- promovarea produselor realizate la nivel local, prin metode tradiționale și ecologice;
- crearea de legături de colaborare între actori economici de la nivelul comunei Aita Mare și actori economici de la nivelul altor piețe;
- facilitarea procesului de valorificare a animalelor și a produselor tradiționale;
- sprijinirea economiei locale;
- îmbunătățirea nivelului de trai.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Regional (POR), Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021- 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Camera de Comerț și Industrie Covasna.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 6. Valorificarea potențialului turistic local și promovarea economiei locale.

Proiectul nr. 37

Promovarea resurselor și valorificarea produselor locale

Scopul proiectului:

Valorificarea produselor locale (carne, lapte, legume, fructe, fructe de pădure lână, piei de animale, preparate tradiționale) din comuna Aita Mare, prin crearea de parteneriate public-private, precum și prin crearea unei rețele de promovare a acestora.

Obiective specifice:

- crearea unui cadru adecvat pentru colectarea, prelucrarea și valorificarea produselor locale;
- elaborarea mărcii de produse din Aita Mare și a unui marketing comun, sprijinirea ajungerii pe piața de desfacere;
- creșterea potențialului economic al comunei.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Regional (POR), Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Guvernul României, producători locali, composesorate, asociații de producători.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 6. Valorificarea potențialului turistic local și promovarea economiei locale.

Proiectul nr. 38

Evidențierea resurselor naturale ale comunei prin crearea unui spațiu tematic de recreere

Scopul proiectului:

Evidențierea resurselor naturale ale comunei prin crearea unui spațiu tematic de recreere, disponibil atât locuitorilor comunei, cât și turiștilor și vizitatorilor. Comuna dispune de zone mai înalte din punct de vedere al reliefului, unde se poate urca până la 800m, oferind astfel vizitatorilor peisaje și panorame deosebite.

Obiective specifice:

- asigurarea unui spațiu de recreere și petrecere a timpului liber prin amenajarea unui parc tematic, ce dispune de un parc de aventură, trasee turistice amenajate, locuri pentru picnic;
- evidențierea potențialului natural al zonei;
- facilitarea socializării locuitorilor din comună;
- creșterea numărului de turiști în zonă și implicit a veniturilor populației;
- atragerea turiștilor și investitorilor în zonă;
- crearea de noi locuri de muncă;
- dezvoltarea socio-economică;
- îmbunătățirea calității vieții.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Regional (POR), Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Consiliul Județean Covasna, Guvernul României, Compania Națională de Investiții.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 6. Valorificarea potențialului turistic local și promovarea economiei locale.

Proiectul nr. 39

Menținerea legăturilor cu localitățile înfrățite comunei Aita Mare, și crearea de noi legături

Scopul proiectului:

Facilitarea schimbului de experiență dintre factorii de decizie și politici, reprezentanți ai autorităților locale, ONG-uri și experți relevanți din România și din alte țări ale Uniunii Europene. Un parteneriat de înfrățire bun poate aduce multe beneficii pentru comunitate. Prin aducerea oamenilor împreună, din diferite părți ale Europei, înfrățirea aduce oportunitatea de a împărtăși probleme, schimburi de opinii și de a înțelege diferitele puncte de vedere cu privire la orice probleme, în cazul în care există un interes comun sau îngrijorare.

Obiective specifice:

- creșterea capacității administrative a autorităților publice locale;
- organizarea și realizarea schimbului de experiență și a vizitelor de studiu a factorilor de decizie, administrațiilor publice locale;
- crearea legăturilor de colaborare bilaterală sau multilaterală între factorii de decizie și administrația locală ale participanților;
- creșterea numărului de vizitatori ai comunei;
- dezvoltarea socio-economică;
- îmbunătățirea calității vieții.

Surse de finanțare:

Programul Operațional Regional (POR), Programul Operațional Dezvoltare Durabilă, Planul Strategic Național (PNS), Planul Național de Redesare și Reziliență, Fonduri Norvegiene, Programul Europa pentru Cetățeni, finanțări de la Bugetul de stat, finanțări de la Consiliul Județean, finanțări de la Bugetul local, alte finanțări existente în perioada 2021 - 2027.

Posibili parteneri:

Localitățile înfrățite.

Perioada de implementare:

2021 - 2027

Încadrarea în cadrul strategiei de dezvoltare locală:

Obiectiv strategic nr. 6. Valorificarea potențialului turistic local și promovarea economiei locale.

IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Aita Mare, județul Covasna reprezintă un document legal de lucru al Consiliului Local în perioada 2021 - 2027, având caracter normativ și prospectiv și este supus unui proces continuu de reevaluare și optimizare a opțiunilor de dezvoltare, în vederea adecvării evoluției realităților economice și sociale din teritoriu.

Scopul monitorizării stadiului de implementare a strategiei este de a furniza permanent informații relevante decidenților de la nivel local, dar și cetățenilor, cu privire la stadiul implementării proiectelor de investiții asumate pentru perioada 2021 - 2027, precum și a unor eventuale blocaje / constrângeri în ducerea acestora la îndeplinire, pentru care se pot găsi din timp soluții viabile.

Monitorizarea este o activitate continuă prin care se urmărește procesul de implementare a strategiei, activitatea concentrându-se pe proces și nu pe rezultatele acțiunii. Aceasta are caracter periodic și obligatoriu și presupune întocmirea de rapoarte periodice privind gradul de îndeplinire al obiectivelor generale și specifice. Monitorizarea procesului de planificare strategică poate fi făcută în perioada de implementare a strategiei de dezvoltare, la sfârșitul acesteia, sau după perioada propusă pentru implementarea planului de acțiuni, cu scopul de a ajuta la o mai bună direcționare a implementării strategiei de dezvoltare. Rezultatele monitorizării se aduc la cunoștința inițiatorului procesului de planificare, în vederea definirii altor direcții de acțiune, măsuri sau acțiuni ce vor face obiectul unei noi strategii.

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală este un proces complex, care necesită un management și control adecvat, realizat de o structură organizatorică, un proces unitar de implementare și evaluare a rezultatelor obținute. Această activitate necesită participarea tuturor actorilor implicați, precum: instituții publice, organizații, asociații, operatori economici, comunități, grupuri de interes, grupuri sociale, indivizi, etc.. Aceștia trebuie angrenați în implementarea strategiei, pentru îndeplinirea în bune condiții a tuturor obiectivelor propuse. Astfel, implementarea efectivă a strategiei de dezvoltare propusă depinde în mod fundamental de capacitatea administrației locale de a atrage fondurile europene pentru a-și putea realiza obiectivele și de a gestiona eficient fondurile de la bugetul local.

Absorbția fondurilor disponibile depinde însă, alături de eligibilitatea acțiunilor, de capacitatea instituțională de a inițiа proiecte și de a lucra in parteneriat pentru atingerea scopurilor strategice.

Astfel, având la bază prezentul document strategic, este necesar ca la nivelul autorității publice locale, respectiv a Consiliului Local să fie desemnat un grup de persoane responsabile pentru evaluarea și monitorizarea strategiei, prin întocmirea de documente/ rapoarte periodice.

Evaluarea strategiei se realizează cu scopul de a îmbunătăți calitatea implementării acesteia și, în acest sens, se va analiza, într-o manieră sistematică și obiectivă, relevanța, eficiența, eficacitatea, impactul, sustenabilitatea, performanța și succesul implementării strategiei de dezvoltare locală gestionată de comuna Aita Mare. Evaluarea implementării strategiei locale servește, așadar, la exprimarea aprecierilor cu privire la activitățile realizate sau în curs de realizare, cât de eficiente și sustenabile sunt acestea și analizează modul în care intervențiile realizate produc efectele dorite sau nu.

Activitatea de evaluare va fi sarcina grupului de persoane desemnat, care prin colaborare cu restul membrilor Consiliului Local și al primarului vor desfășura cu sesiuni de evaluare a strategiei. În cazul în care pe

parcursul activității de evaluare intermediară se constată grave abateri de la direcția trasată inițial a strategiei de dezvoltare, este necesară replanificarea obiectivelor strategice și a măsurilor de dezvoltare, în scopul ca viziunea de viitor și prioritățile să fie îndeplinite.

- Pentru monitorizarea și implementarea strategiei de dezvoltare locală, se vor desfășura următoarele activități:
- Numirea unei comisii de monitorizare și evaluare.
- Ordonarea proiectelor în funcție de prioritățile de dezvoltare, și stabilirea responsabilităților în cadrul fiecărui compartiment din cadrul primăriei.
- Finalizarea proiectelor aflate în derulare în actuala perioadă de programare.
- Pregătirea documentațiilor tehnico-economice aferente proiectelor prioritare (*studii de pre-fezabilitate, studii de fezabilitate, documentații de avizare a lucrărilor de intervenție, proiecte tehnice, studii topografice, studii geotehnice, studii istorice, studii de parament, audit energetic, etc.*).
- Identificarea posibililor parteneri, atât publici, cât și privați, pentru pregătirea, dezvoltarea și implementarea proiectelor propuse.
- Realizarea de acorduri de parteneriat cu partenerii/ membrii identificați în cadrul etapei anterioare.
- Stabilirea unui buget estimativ anual pentru proiectele identificate.
- Stabilirea graficului GANNT de derulare al proiectelor și activităților propuse.
- Pregătirea cadrului instituțional și al resurselor umane pentru elaborarea și implementarea proiectelor.
- Evaluarea intermediară a strategiei.
- Realizarea de parteneriate public-private pentru dezvoltarea proiectelor mari de infrastructură de la nivelul comunei/ Înființarea de Asociații de dezvoltare intercomunitară.
- Facilitarea implementării proiectelor prioritare (concesionare terenuri, facilitare construcții, facilități pentru capacități de producție, reducerea/ înlăturarea barierelor administrative, etc.).
- Promovarea și sprijinirea inițiativelor private în domeniile prioritare și complementare proiectelor prioritare.
- Implementarea proiectelor prioritare.
- Promovarea rezultatelor proiectelor la nivel județean, regional, și național.
- Monitorizarea stadiului implementării proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare și realizarea unor rapoarte de progres.
- Evaluarea intermediară periodică a strategiei de dezvoltare și a altor studii de planificare strategică .

Revizuirea strategiei de dezvoltare și a altor studii de planificare strategică pe baza evaluării, dacă este cazul și actualizarea periodică a acestora.

Evaluarea finală a stadiului de implementare a strategiei de dezvoltare a comunei Aita Mare 2021 - 2027 se va face în decursul anului 2027. Componentele vizate de evaluare vor include: analiza indicatorilor de monitorizare, analiza rezultatelor asociate fiecărui proiect implementat, proiectele aflate în stadiu de implementare și cele ale căror implementare nu a fost demarată, recomandări pentru următorul ciclu de programare.

Bibliografie și surse web utilizate

- Comisia Europeană, „Document de reflecție către o Europă Durabilă până în 2030";
- Comisia Europeană, Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european plus, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, și de instituire a unor norme financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil și migrație, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului pentru managementul frontierelor și vize, COM(2018) 375 final, 2018/0196(COD), Strasbourg, 29.05.2018;,
- Consiliul European O nouă Agendă Strategică 2019 – 2024;
- Drd. Ivorschi Rodica, Romanian Statistical Review nr. 5 / 2012, „Analiza SWOT - instrument managerial pentru eficientizarea activității";
- Ministerul Afacerilor Interne, Departamentul pentru Situații de Urgență, Inspectoratul General Pentru Situații de Urgență, Inspectoratul pentru Situații de Urgență„Mihai Viteazul" al Județului Covasna, „Plan de analiză și acoperire a riscurilor al județului Covasna", 2016;
- Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile, Administrația Națională "Apele Române", Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor, "Studii pentru cunoașterea resurselor de apă în vederea fundamentării planurilor de amenajare ale bazinelor / spațiilor hidrografice - Bazinul Hidrografic Olt - Situația actuală a utilizării pe folosințe a resurselor de apă - volumul 1 A – Memoriu", 2008;
- Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, Agenția pentru Protecția Mediului Covasna – "Raport anual privind starea mediului", 2006;
- Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, Agenția pentru Protecția Mediului Covasna – "Raport anual privind starea mediului", 2019;
- Ordinul nr. 97/1332/2019 privind aprobarea criteriilor de încadrare și a listei localităților din zona montană, emis de către Ministerul Agriculturii și Dezvol tării Rurale și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice;
- Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Centru 2021-2027;
- Politicile UE - rezultate pentru cetățeni – Politica regională;
- Raport Național privind Starea de Sănătate a Populației României, 2019;
- Site-ul Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru, www.adrcentru.ro;
- Site-ul Altus Regio, www.alutusregio.ro;
- Site-ul Camerei Deputaților, www.cdep.ro;
- Site-ul Căilor Ferate Române, www.cfr.ro;
- Site-ul Ce face Europa pentru mine, www.what-europe-does-for-me.eu;
- Site-ul Centrului de Informare Europe Direct Regiunea Centru, www.europedirect-adrcentru.ro;
- Site-ul Comisiei Europene, www.ec.europa.eu;
- Site-ul Consiliului European, www.consilium.europa.eu;
- Site-ul Direcției Regionale de Drumuri și Poduri Brașov, www.brasov.cnadnr.ro;
- Site-ul Erdővidék Info, www.erdovidekinfo.ro;

- Site-ul Forest Design, www.forestdesign.ro;
- Site-ul Institutului Județean de Statistică Covasna, www.covasna.insse.ro;
- Site-ul Institutului Național al Patrimoniului, www.patrimoniu.ro;
- Site-ul Legislație.just.ro, www.legislatie.just.ro;
- Site-ul Manager Anticriză, www.manageranticriza.ro;
- Site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, www.madr.ro;
- Site-ul Ministerului de Afaceri Externe, www.mae.ro;
- Site-ul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, www.mfe.gov.ro;
- Site-ul Parlamentului European, www.europarl.europa.eu;
- Site-ul Primăriei Comunei Aita Mare, www.primariaaitamare.ro;
- Site-ul Primăriei Orașului Covasna, www.primariacovasna.ro;
- Site-ul Profit.ro, www.profit.ro;
- Site-ul Recensământul Populației și Locuințelor, www.recensamantromania.ro;
- Site-ul Revistei de Statistică, www.revistadestatistica.ro;
- Site-ul Stațiuni Balneare, www.statiunibalneare.com ;
- Site-ul Uniunii Europene, www.europa.eu;
- Site-ul Wikipedia.org, ro.wikipedia.org;
- Stănică Viorel Dr., Suport de curs "Dezvoltare comunitară", 2012,
- Strategia de Dezvoltare a comunei Aita Mare 2020;
- Strategia de Dezvoltare a Județului Covasna 2015 - 2020 - Planul POTSA;
- Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021 - 2027;
- Strategia de Dezvoltare Teritorială a României - Studii de fundamentare, Raport de sinteză, 2014;
- Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030;
- Versiune consolidată a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene Tratatul privind Uniunea Europeană, art. 39;

Vert Constantin, „Geografia populației – teorie și metodologie", Editura Mirton, 2001.

Anexe

- Anexa 1 – Chestionar privind sondarea opiniei publice – *chestionar pentru populația generală*
- Anexa 2 – Chestionar privind sondarea opiniei publice – *chestionar pentru operatorii economici*

113

CHESTIONAR

Sondarea Opiniei Publice
Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Aita Mare 2021 – 2027
- chestionar pentru populația generală -

Date socio-demografice

1. Vârsta dvs. (ani):
☐ <18 ☐ 18-25 ☐ 26-35 ☐ 36-45 ☐ 46-55 ☐ 56-65 ☐ peste 65

2. Sexul:
☐ masculin ☐ feminin

3. Zona în care locuiește corespondentul:
☐ sat Aita Mare ☐ sat Aita Medie

4. Ultimele studii absolvite (forma de învățământ):
☐ cel mult 4 clase primare ☐ învățământ gimnazial (V-VIII)
☐ învățământ liceal/ profesional ☐ învățământ postliceal
☐ licență ☐ masterat ☐ doctorat

5. Ocupația:
☐ elev / student ☐ angajat în mediul privat ☐ angajat în mediul public
☐ întreprinzător ☐ pensionar ☐ șomer
☐ fără ocupație

6. Cât de mulţumit/ă sunteţi de veniturile lunare nete pe care le obţineţi ?
☐ foarte mulţumit/ă ☐ mulţumit/ă ☐ indiferent/ă
☐ nemulţumit/ă ☐ foarte nemulţumit/ă

7. Între ce valori se încadrează veniturile dvs. nete lunare ?
☐ <= 1000 lei ☐ 1001-2000 lei ☐ 2001-3000 lei
☐ 3001-4000 lei ☐ 4001-5000 lei ☐ 5001-6000 lei
☐ peste 6000 lei

8. Câte persoane locuiesc în momentul de față în gospodăria dumneavoastră ? ..... persoane
- din care adulți ..... - femei ..... - bărbați .....
- din care copii ..... - femei ..... - bărbați .....

9. Din gospodăria dvs. există persoane plecate la muncă în străinătate ?
☐ Da ☐ Nu
- dacă Da, câte persoane ? ..... În ce țară ? .....

Dezvoltare socială

10. În general, cât de mulțumit/ă sunteți de Comuna Aita Mare?

☐ foarte mulțumit/ă ☐ mulțumit/ă ☐ indiferent/ă
☐ nemulțumit/ă ☐ foarte nemulțumit/ă

11. Credeți că la nivelul comunei Aita Mare populația care are capacitate de muncă își poate găsi ușor un loc de muncă ?

☐ da, într-o perioadă scurtă de timp (1-3 luni) ☐ așa și așa, într-o perioadă mai lungă de timp (4-6 luni)
☐ nu, oferta locurilor de muncă este redusă

12. La ce distanță de casă ați fi dispus să lucrați pentru a vă asigura nevoile zilnice? _____ km

13. Dacă ați utilizat serviciile sistemului de învățământ din Comuna Aita Mare, cât de mulțumit/ă sunteți de:

	foarte mulțumit/ă	mulțumit/ă	indiferent/ă	nemulțumit/ă	foarte nemulțumit/ă
Calitatea actului didactic	☐	☐	☐	☐	☐
Capacitatea unităților de învățământ	☐	☐	☐	☐	☐
Amenajarea unităților de învățământ	☐	☐	☐	☐	☐
Dotările din unitățile de învățământ	☐	☐	☐	☐	☐

14. Ce grupuri cu risc social sunt sprijinite în orașul Comuna Aita Mare?

☐ persoanele de etnie romă ☐ persoanele cu dizabilități
☐ copiii instituționalizați ☐ persoanele cu venituri reduse
☐ persoanele vârstnice dependente ☐ șomerii înregistrați
☐ victimele violenței în familie ☐ copiii cu risc de abandon școlar
☐ alte grupuri .....

15. Ce grupuri cu risc social pot fi sprijinite în viitor prin intermediul priorităților de dezvoltare?

☐ persoanele de etnie romă ☐ persoanele cu dizabilități
☐ copiii instituționalizați ☐ persoanele cu venituri reduse
☐ persoanele vârstnice dependente ☐ șomerii înregistrați
☐ victimele violenței în familie ☐ copiii cu risc de abandon școlar
☐ alte grupuri .....

16. Dacă ați utilizat serviciile sănătate din Comuna Aita Mare, cât de mulțumit/ă sunteți de:

	foarte mulțumit/ă	mulțumit/ă	indiferent/ă	nemulțumit/ă	foarte nemulțumit/ă
Calitatea serviciilor medicale	☐	☐	☐	☐	☐
Capacitatea unităților sanitare	☐	☐	☐	☐	☐
Numărul de cabinet medicale	☐	☐	☐	☐	☐
Numărul de farmacii	☐	☐	☐	☐	☐

17. Din câte cunoaşteţi, care dintre serviciile de asistenţă sociale sunt disponibile în Comuna Aita Mare ?

	DA	NU	Nu ştiu
Cantina săracilor	☐	☐	☐
Asistenţă pentru persoane vârstnice	☐	☐	☐
Asistenţă pentru persoane cu dizabilităţi	☐	☐	☐
Asistenţă pentru minori proveniţi din familii în dificultate	☐	☐	☐
Servicii destinate integrării persoanelor cu nevoi speciale	☐	☐	☐
Ajutoare pentru încălzirea locuinţei	☐	☐	☐

18. Cât de necesară consideraţi că este asigurarea acestor servicii?

	foarte necesară	necesară	suficient de mediu	puţin necesară	inutilă
Cantina săracilor	☐	☐	☐	☐	☐
Asistenţă pentru persoane vârstnice	☐	☐	☐	☐	☐
Asistenţă pentru persoane cu dizabilităţi	☐	☐	☐	☐	☐
Asistenţă pentru minori proveniţi din familii în dificultate	☐	☐	☐	☐	☐
Servicii destinate integrării persoanelor cu nevoi speciale	☐	☐	☐	☐	☐
Ajutoare pentru încălzirea locuinţei	☐	☐	☐	☐	☐

Infrastructură şi dezvoltare

19. Cât de mulţumit/ă sunteţi de calitatea spaţiilor publice din zona în care locuiţi, din perspectiva următoarelor aspecte?

	foarte mulţumit/ă	mulţumit/ă	indiferent/ă	nemulţumit/ă	foarte nemulţumit/ă
Iluminat public	☐	☐	☐	☐	☐
Curăţenie	☐	☐	☐	☐	☐
Mobilier urban (bănci, coşuri de gunoi, etc.)	☐	☐	☐	☐	☐
Finisaje (calitatea materialelor folosite, modul de realizare a lucrărilor)	☐	☐	☐	☐	☐
Accesibilitate (posibilitatea de utilizare a spaţiului de către persoane vârstnice, copii, persoane cu handicap)	☐	☐	☐	☐	☐

20. Consideraţi că în zona în care locuiţi este nevoie de noi lucrări de infrastructură ?

	DA	NU	Nu ştiu
Reparare străzi	☐	☐	☐
Asfaltare străzi	☐	☐	☐
Amenajarea unor noi locuri de parcare	☐	☐	☐
Reparare / amenajare trotuare	☐	☐	☐

21. Cum apreciaţi calitatea apei potabile din comună ?

☐ foarte bună ☐ bună ☐ aşa şi aşa ☐ proastă ☐ foarte proastă

22. Locuinţa dvs. este racordată la sistemul de furnizare a energiei electrice ?

☐ da ☐ nu

23. Cum este asigurată încălzirea locuinţei dvs. în perioada rece ?

☐ sobă pe lemne ☐ sobă pe gaz ☐ centrală proprie ☐ alte echipamente ☐ nu am căldură

24. În acest moment ce faceţi cu deşeurile menajere din gospodăria dvs. ?

☐ le depozităm în curte ☐ le depozităm la platforma/ groapa de gunoi a comunei
☐ îl ardem ☐ sistem de colectare/ salubritate/ tomberon

25. Realizaţi colectarea selectivă a deşeurilor (hârtie/ plastic/ sticlă)?

☐ da ☐ nu ☐ aş dori, dar nu ştiu ce presupune

26. Aţi auzit de energia verde/ regenerabilă/ nepoluantă?

☐ da ☐ nu

27. Aveţi astfel de surse de energie în gospodăria dvs. ?

☐ da ☐ nu

28. Aţi fi interesat să investiţi/ să beneficiaţi în acest domeniu în următorii 7 ani dacă se iveşte ocazia ?

☐ da ☐ nu

29. Locuinţa dvs. are acces la servicii de telefonie şi internet ?

☐ da ☐ nu

30. Locuinţa dvs. are acces la servicii de cablu tv?

☐ da ☐ nu

31. Cât de în siguranţă vă simţiţi atunci când mergeţi singur/ă noaptea prin cartierul dvs.?

☐ complet în siguranţă ☐ destul de în siguranţă ☐ neutru
☐ nu prea în siguranţă ☐ deloc în siguranţă

Activitatea agricolă

32. Dvs. sau familia dvs. deţine un teren agricol ?

☐ da ☐ nu

33. Ce suprafaţă de teren agricol deţineţi ? ..... ha, din care cultivat ..... ha

34. Care sunt principalele culturi de pe terenul agricol ?
a) ..... b) ..... c).....

35. În satul/ comuna dvs. există asociații agricole ?
☐ da ☐ nu

36. Dvs. sau un membru al familiei sunteți membru al unei asociații agricole ?
☐ da ☐ nu

Administrația publică locală

37. Cum vă informați cu privire la activitatea administrației publice locale ?

	De cele mai multe ori	Uneori	Rareori	Niciodată	Nu urmăresc activitatea administrației publice locale
Urmărind site-ul instituției	☐	☐	☐	☐	☐
Urmărind comunicatele instituției din presa scrisă / radio / TV	☐	☐	☐	☐	☐
Urmărind comunicatele instiuției din presa online	☐	☐	☐	☐	☐
Urmărind comunicatele instituției pe rețelele de socializare	☐	☐	☐	☐	☐
Adresând întrebări directe prin email sau la registratură	☐	☐	☐	☐	☐

38. Ce instrumente considerați că ar facilita comunicarea între cetățeni și administrația publică locală ?
☐ platformă online
☐ centru de informare pentru cetățeni
☐ dezvoltarea unor aplicații pe mobil pentru comunicare rapidă (plăți prin SMS, sugestii, semnalarea unor probleme în timp real, solicitare informații)
☐ promovarea evenimentelor sau a programelor pentru comunitate pe rețelele de socializare sau prin aplicații pe mobil

39. Cum apreciați implicarea autorității locale în rezolvarea problemelor din Comuna Aita Mare?
☐ foarte bună ☐ bună ☐ satisfăcătoare
☐ slabă ☐ foarte slabă

40. Considerați că primarul se implică active în rezolvarea problemelor comunității ?
☐în foarte mare măsură ☐ în mare măsură ☐în mică măsură ☐ în foarte mică măsură

41. Cunoașteți proiectele pe care autoritățile publice locale le dezvoltă la nivelul comunei Aita Mare?
☐ Da ☐ Nu

42. Aţi fost informat cu privire la proiectele pregătite pentru comunitatea dumneavoastră ?
☐ Da ☐ Nu

Aspecte privind comuna

43. Care sunt principalele 3 aspecte pozitive ale Comunei Aita Mare ?
☐ .....
☐ .....
☐ .....

44. În general, cum aţi evalua comuna şi localnicii din comuna Aita Mare ca un loc unde să trăieşti?
☐excelent ☐ bun ☐ satisfăcător ☐nemulţumitor

45. V-aţi pus problema mutării domiciliului în altă localitate în următorii cinci ani ?
☐ DA ☐ NU ☐ Nu ştiu
☐ Dacă DA, unde?
☐ în alt oraş din România ☐ în mediul rural, în România ☐ în altă ţară

46. Acordaţi note de la 1 la 5 următoarelor aspect în funcţie de gravitatea acestora, dacă se potrivesc comunei Aita Mare:

(1=problemă cu gravitate redusă, 5=problemă foarte gravă)

☐locuri de muncă: nr. locurilor de muncă/ nivelul salariilor/ nr. persoane asistate social/ şomeri	1	2	3	4	5
☐investiţiile în comună: investiţii private sau publice în comună	1	2	3	4	5
☐investiţiile în comună: starea proastă a drumurilor comunale / judeţene	1	2	3	4	5
☐starea utilităţilor: alimentarea cu apă/ canalizare/ energie electrică/ gaz / iluminat public	1	2	3	4	5
☐poluarea: aerului/ apelor / fonică / solului	1	2	3	4	5
☐modul de colectare al deşeurilor: dotări şi echipamente pt. colectare	1	2	3	4	5
☐învăţământ şi educaţie: nr. de grădiniţe/ şcoli/ licee şi condiţiile/ dotările acestora	1	2	3	4	5
☐sănătate: nr. unităţi sanitare/ cabinete stomatologice/ farmacii, inclusiv dotarea acestora	1	2	3	4	5
☐timp liber: nr. de parcuri pentru plimbări, parcuri de joacă pentru copii, dotările parcurilor	1	2	3	4	5
☐cultură şi divertisment: nr. de spaţii culturale pt petrecerea timpului liber (cămin cultural/ casă de cultură/ palat al copiilor), condiţiile şi dotările spaţiilor culturale şi de petrecere a timpului liber/ cofetării/ cinematografe	1	2	3	4	5
☐sport şi recreere: nr. de săli de sport din comună/ terenuri de sport din comună şi starea lor	1	2	3	4	5

47. Vă rugăm să indicaţi măsuri/ proiecte/ intervenţii concrete care ar contribui la rezolvarea nevoile identificate la nivelul Comunei Aita Mare / în cartierul în care locuiţi.
.....
.....
.....

48. Vă rugăm să menționați orice alte aspecte pe care le considerați relevante pentru Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Aita Mare pe perioada 2021-2027.

.....

.....

.....

CHESTIONAR

Sondarea Opiniei Publice
Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Aita Mare 2021 – 2027
- chestionar pentru operatorii economici -

Date generale:

1. Care este denumire societății/întreprinderii dumneavoastră?

.....

2. Forma de organizare juridică a societății/ întreprinderii dumneavoastră:
☐ S.R.L. ☐ S.A. ☐ A.F. ☐ P.F.A. ☐ Î.I.

3. În ce an a fost înființată societatea/întreprinderea pe care o deținеți?

.....

4. Care este domeniul principal de activitate al societății/întreprinderii?

.....

5. Care sunt produsele/serviciile pe care societatea/întreprinderea dumneavoastră le comercializează?

.....
.....
.....

6. Care este piața de desfacere a produselor/serviciilor dumneavoastră?
☐ piața locală (satele şi comunele alăturate) ☐ în județ
☐ în regiune ☐ piața națională

7. Ce canale de distribuție utilizați?
☐ proprii prin negociere directă cu clienții individuali ☐ prin firme specializate sau de distribuție
☐ prin unități proprii de comerț cu amănuntul ☐ prin supermarketuri (produse alimentare)
☐ altele: .....

8. Câți angajați are societatea/întreprinderea dumneavoastră?
☐ între 0-9 ☐ între 10-50 ☐ peste 50

9. Care este motivul principal pentru care v-ați înființat această societate/întreprindere în Comuna Aita Mare?

.....
.....

10. Sunteți de părere că societatea dumneavoastră are oportunități de dezvoltare în Comuna Aita Mare?
☐ DA ☐ NU
Motivați răspunsul dumneavoastră:
.....
.....

11. Ce probleme întâmpinați în dezvoltarea afacerii dumneavoastră?

.....
.....
.....
.....

12. Cum evaluați capacitatea administrației publice locale de a dezvolta proiecte strategice, în Comuna Aita Mare?

☐ foarte ridicată ☐ ridicată ☐ scăzută ☐ foarte scăzută

13. Care este profitul anual al societății/întreprinderii dumneavoastră?

.....

14. Ce valoare din profit alocați anual pentru dezvoltare? (*vă rugăm să menționați suma în lei*)

.....

15. Prin ce metode vă promovați afacerea dumneavoastră?

☐ off-line (pliante și materiale promotionale)
☐ off-line, prin recomandări
☐ on-line, prin intermediul site-ului
☐ on-line, prin intermediul rețelelor de socializare
☐ alte metode: .....

16. Aveți în plan angajarea de personal pentru societatea/întreprinderea dumneavoastră în următoarea perioadă?

☐ DA ☐ NU

dacă da, vă rugăm să menționați numărul de persoane: .....

17. Sunteți membru al unei asociații profesionale, grup de producători?

☐ NU
☐ DA

dacă da, vă rugăm să menționați numele: .....

18. Ce resurse financiare ați utilizat până în prezent pentru dezvoltarea afacerii dumneavoastră?

☐ credit bancar
☐ fonduri nerambursabile
☐ fonduri publice
☐ sume din venituri proprii

19. Intenționați să accesați fonduri externe nerambursabile pentru dezvoltarea afacerii dumneavoastră?

☐ DA ☐ NU

dacă da, vă rugăm să menționați ce proiecte ați dori să implementați:

.....
.....

20. Menționați gradul în care următoarele cauze influențează activitatea dumneavoastră:

Cauze	foarte mult	mult	mediu	puțin	foarte puțin
Lipsa personalului calificat în zonă, școli, cursuri	☐	☐	☐	☐	☐
Lipsa sau slaba dezvoltare a pieței de desfacere, putere de cumpărare scăzută, lipsă turiști	☐	☐	☐	☐	☐
Lipsa în zonă a materiilor prime /materiilor prime de calitate	☐	☐	☐	☐	☐
Legislație greoaie, birocrație instituțională în relațiile cu instituțiile locale, regionale	☐	☐	☐	☐	☐
Lipsa resurselor financiare și relaționarea dificilă cu băncile	☐	☐	☐	☐	☐
Acces greoi la fondurile europene datorită sistemului birocratic și atitudinii funcționarilor publici	☐	☐	☐	☐	☐
Modalități insuficiente de promovare, inclusiv promovarea pe website-urile autorităților locale, centrale, agențiilor și operatorilor turistici, publicitate	☐	☐	☐	☐	☐
Starea infrastructurii din zonă și alimentarea cu utilități, servicii publice	☐	☐	☐	☐	☐
Lipsa informațiilor specifice, orientare turistică, transport, comunicații	☐	☐	☐	☐	☐
Fiscalitate mărită	☐	☐	☐	☐	☐

21. Vă rugăm să indicați măsuri/ proiecte/ intervenții concrete care ar contribui la rezolvarea problemelor identificate la nivelul Comunei Aita Mare/ în zona în care locuiți.

.....
.....
.....

22. Vă rugăm să menționați orice alte aspecte pe care le considerați relevante pentru Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Aita Mare pe perioada 2021-2027.

.....
.....
.....

Date socio-demografice:

Vârsta dvs.: .....

Sex:
☐ masculin ☐ feminin

Calificare profesională: .....

Ultimele studii absolvite (forma de învățământ):
☐ cel mult 4 clase primare ☐ învățământ gimnazial (V-VIII)
☐ învățământ liceal/ profesional ☐ învățământ postliceal
☐ licență ☐ masterat ☐ doctorat